

(22) 8 (09)

ლ - 712

მანანა დოლოაძე

ილიას ძეგლის
წიგნების ძეგლი
რედაქციები

(22) 8(09)

ე-712

ქ. ნ. ხ.
 1974

მანანა დოლაძე

22

ილარიონ ქართველის ცხოვრების
ძველი რედაქციები

საქართველოს სსრ მხედრობის სამსახურის
სამედიცინო სახელმწიფო ბიბლიოთეკის ინსტიტუტი

მანუა ლეონიძე

ივანე ჯავახიშვილის ცხოვრების ძეგლი
რედაქციები

7
K158737
3

ცამბეკურიძე "მეცნიერება"

თბილისი

1974

204.09 + 20.3
 ძველი ქახეთელი სსუკოების მწიგნობა
 872
 899.962.1.09 2) იესუხიონე ქახველი
 9.712

1967 წელსა და 1971 წელს ყველა არამედიკური ქარავლი
 ბერძენურად მიხედვით ავტორმა გამოაქვეყნა იღარინი
 ქარავლის ცხოვრების ორი ურყელი რედაქცია.

მინამედიკურ მანერით მიხედვით იხატეს იღარინი
 ქარავლის საბავლე მუქმნილ მხატვრულად ფიქრის მარ -
 მიმავლობისა და ურთიერთმომართვის საკითხის შესახებ
 რას და ამ ძველად კულტურულ-მართლებით მნიშვნელობის
 გარკვევას.

საქართველოს "დასწავლავა"
 © "ИЗДАТЕЛЬСТВО МЕДИЦИНЕБЕ" 1974

2018.10.15

2012

725

მეოქმედი და თინათინის სხვა სხვა თანადროულ მუსიკოსებთან ერთად
მა მუსიკანტები იღრმით დასწრებას, სიმღერის სიმღერის მან და
როგორცაა ვახუშტი, ცაიკო მუსიკანტი (იურკალინი, ზარნი, გოგონ-
სი, მუსიკანი, იმპერიალი უმღერს, საბაშვილი (ლევანი), მიხეილი (ილი-
პო), რიტი, საბერძნეთი (კომპოზიტორი, ლესიკალი), სადაც ის უფ-
რობდა უმცირესი და უმცირესი კონტრალის სიმღერის, მაგ კონტრალ-
სა და დიდი-კონტრალ მიხეილურს, საბერძნეთის სხვადასხვა რეგიონის,
სადაც, სადაც მუსიკანტი, იმპერიალი ყოველთვის ცაიკოსა და სოფ-
ლებს, რეგიონის ვახუშტი და მუსიკის მიხედვით მიხედვით და საბერძნეთ-
ში სხვადასხვა მიხედვით იმპერიალი.

იგივე მუსიკანტიცაა სხვადასხვა სახეობის (კონტრალო) საბერ-
ძნეთის სხვადასხვა და მიხედვითის თანადროულს სხვადასხვა, აგრეთვე
თინათინისა და ც. კონტრალოების არქიტექტურული ანალიზის საფუძველზე
კონტრალო საბერძნეთში იღრმით დასწრებას უმცირესი მუსიკანტის
მაგნიტურული საბერძნეთის მიხედვით; ფერის ცაიკოსის კონტრალო
ლევანი; იღრმით დასწრებას უმცირესი იმპერიალი მუსიკის
კონტრალო მუსიკანტის მუსიკის მიხედვით.

მუსიკანტიცაა მიხედვით, მუსიკანტიცაა მუსიკანტი (კონტრალო და
კონტრალო სხვა, მის მიხედვით დასწრებას მუსიკანტისა), კონტრალო
მუსიკანტიცაა და მუსიკანტიცაა მუსიკანტიცაა მუსიკანტიცაა და კონტრალო -
სხვა მუსიკანტიცაა იღრმით დასწრებას სხვადასხვა მის მიხედვით და-
სწრებით აგრეთვე სხვადასხვა მიხედვით.

დასწრებით მუსიკანტიცაა მუსიკანტიცაა სხვადასხვა სახეობის
და საბერძნეთისა. მაგ მისი მუსიკანტიცაა დასწრებით მუსიკანტიცაა
მუსიკანტიცაა დასწრებით (კონტრალო დასწრებით, იმპერიალი, კონტრალო, კონტრალო,

ցողորմի յարձույթը, սեռեցողմի ճշգրտություն), մեծ հոսանքն ինքնուրույն
 ուղարկող յարձույթը, յս բոլոր յաջողի մեծահոգիները ոչ ոք մեծ խնայար-
 ժարեա մոլորանքներն ու մեծ բոլոր բաժանարարներն յրոպեակա յրոպեան
 երևալով:

ուղարկող յարձույթն յորոպեան բոլոր ներքիններն, յարձույթն
 ևս բոլոր բաժանարարներն երևալով ու զայնով, որոնք մեծ խնայար-
 ժարն ուղարկողներն յրոպեակա յրոպեան:

ուղարկող յարձույթն յերկրագնդի վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 յերկրագնդի վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն
 յերկրագնդի վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն
 յերկրագնդի վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն

Երկրագնդի մեծահոգի յարձույթն: ուղարկող յարձույթն յերկրագնդի
 վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն
 յերկրագնդի վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն
 յերկրագնդի վրայ յարձույթն սրբաբան յարձույթն սրբաբան յարձույթն
 մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն մեծահոգի յարձույթն

საკონცხის ნაგონისსახეი

იღარით უარფეილის ცხიერებას რიქორყ ნაგონივლ-რიქრასფერვი
რესუტინფს პირფეილარ შვეხი ბრისუ.¹ ტასი აბრით, იღარით უარფეი-
ლის ცხიერება საფაპირფეილარ რაქორილი ფოფილარ ბერძნულარ იმპერა-
გორ ტასილი მარქეიფეილის ბრძანებრით ტასილი ბინაბინის მიფრ, ბილი
შეხიფეი იფი უარფეილარ უარფეიბინა ფოფილარ. მ.ბრისუ სარქეიფეილარ
ფიფილარ ტასილიშვილინსფეილი ხეილანფეილი, რიბილიყ შეიფაფა იღ-
არით უარფეილის ცხიერებრის მუფაფრასული (7) რეფაქეიას.

იღარით უარფეილის "ცხიერებრის" რესული საჩეიბინი ტაბილარფეი-
ტა ა.ბრისუიფეილი 1860 წ. საჩეიბინის ბილილარ რაქორი შეხიფეილარ
ტაბილიფეილი უფიფეილარ, რიბი უს"ცხიერება" ბიბილიარფეილარ ბეღარით
კასილილინსფეილი წიბინარსა "ცხიერებრის" კოლექციილარ.² რეილი
აბრით, მურავილიტა ტარქეიფეილი ბინაბრებრით ტაფაქეილარ მუფაფრასუ-
ლი რეფაქეილის ფეილარ.

მ. საბინინის აბრით, იღარით უარფეილის ბერძნული "ცხი-
ერება" ტასილი ბინაბინისა უარფეილარ უარფეიბინა ფოფილარ ტარსული
ბიფილიპოლიფს რეილი აბრით შეხიფეილარ ბრძანებრით.³ საბინინის ტაბილ-
არფეილი აქეს ბინაბრებრით იღარითინის ბიფრასფილის საჩეიფეილარ შესა-
ხეილარ. ამაღე ქვებრით.

1. M. Brosnet. Catalogue des livres géorgiens, tant imprimés que manuscrits, anciens et modernes. S-Pt., 1838, p. 141-142; Brosnet. Histoire de la Géorgie. I partie. S-Pt., 1849, p. 273.
2. Жития святых Российской церкви, также иверских и славянских. СПб, 1860, стр. 186.
3. საქარფეილის საბრით. მ.საბინინის ტაბილარ, კოლექციილარ, 1862. გვ. 371.

ცნობებს ილარიონ უარაველილ ბიოგრაფიის შესახებ გვაჩვენებს
 რ. შაქარაძე¹, ა. ცაგარელი² და მ. ჯანაშვილი.

ილარიონ უარაველის ხსენება შეგონილია სურვილს *Мелоплеолов*-ში,
 რომ წიბიძეა სიგბი, რიჭილას ხსენებაჲ არ ყოფილა ბერძნული და რუსუ-
 ლი პრეტრიხის ავტობიოგრაფია და სასულიერო-სამართლებრივ მუშაობებში.⁴

ილარიონ უარაველის ცხოვრებას უხედა მ. ცაგარელი⁵.

ილარიონ უარაველი ბიხსენებულა ალბერტ ფოტოის ბიოგრაფიაში
 მასილი I ცაგარელის შესახებ.⁶

ბიოგრაფიის ავტორი ალბერტი, რომ ილარიონი იყო კვალიფიციტი
 და ბიოგრაფი თხახის შვილი, იგი წავიდა კონსტანტინოპოლში, მითარს
 ილიძე, პალესტინა, რიში, კარაიფილია დასალონიკეში. მის ზანაღმა
 ბიუტე მასილი ცაგარელმა მისა ბიოგრაფიის ასაშენებლად მიხედა, სოფ-
 ლები და ავტობიო. ასე დაასა "უარაველი" მიწასავერი.

ილარიონ უარაველის ცხოვრება, კირიონ უარაველის აბრეჯი, ბერძ-
 ნული და მასილი პრეტრიხის ბიოგრაფია და ფილოსოფიისა მასილი ცაგარელ-
 ლის ბიოგრაფიის, ხოლო ბერძნულიდან უარაველად ზარაფილს ავტობიო,
 ხოლო შვიტოის ავტობიო ახსენებია, ავტო მონასტრის ბინა -

1. უახვილი. საუარაველის ილარიონი. რ. შაქარაძის გამოცემა. თბ., 1885,
 გვ. 125.

2. Ал. Цагарели. Памятники грузинской старины в Святой земле
 и на Синае. СПб, 1888, стр. 38-41, 126.

3. М. Джанашиа. Грузинские обители вне Грузии. Тифлис, 1899,
 стр. 19.

4. Полный м. ояснелов Востока архиепископа Свргия. Т. II, ч. I.
 Изд. II. Владимир, 1901, стр. 358. სურვილი გვაჩვენებს ბიოგრაფიული
 ცნობების ილარიონის შესახებ, სადაცაჲ იხსენიება, რომ ის არ იყო
 მისი ილარიონის "ცხოვრების აბრეჯი" (ცაგარელი), ბიოგრაფიის (2) და
 სურვილსაველი ბიოგრაფიის. უხედა ავტობიო, რომ არ ცნობავთბისაველის
 სურვილს სარგებლობა რუსული გამოცემაში.

5. Н. Марр. Агиографические материалы по грузинским рукописям
 Ивара. Ч. I. СПб, 1900, стр. 85; его-же: Исторический очерк
 грузинской церкви с древнейших времён.- Церковные ведомости,
 №5, 1907, стр. 128.

3. Albert Vogt. Basile Ier empereur de Byzance et la civilisation
 byzantine à la fin du IXe siècle. Paris, 1908, p. 184, 295.

7. Епископ Кирион. Культурная роль Ивара в истории Руси. Тиф-
 лис, 1910, стр. 30-31.

მეღვარმა.

მარხალია, კირიონ უნიკოსისი საუნიციონო ცნობების წყარო ცხოვრების ახლურ რედაქციას (ჯ) ასახელებს, მატრამ ღიოთ ჭაქვარი ჭარბიკული აქვს ღიოთის მილიონაჲ სარბინინის გამოცემის მიხედვით. კირიონი უხემა აჭრეღე იღარონის მიოჭრახონის საკიხეშსაჲ.

ივანე ჯავახიშვილი საბჭოთაო დოქტრინის საკიხეშსაჲ დაკვირვების მიოხმობს აჭრეღე იღარონი ქარაგელის ცხოვრებასაჲ.¹

იღარონი ქარაგელის "ცხოვრება" ურეული ახოწერი (ჯ) რედაქციის რედაქტორი ხარჭმანი გამოხსაჲ. პეეტერსმა, ხარჭმანს უძღვის შეუძალი მურილი საკიხეშის რედაქციის მიოხიიღვიო.

პ. პეეტერსი აქრეშნავს, რომ მურძედი აჭოქრახონის არ მიოხრუნხავს არავიხარი მიოჭრემა იღარონი ქარაგელზე. მისი სახელი არ იხსენიება მურძედი სენიქსარში; იღარონი ქარაგელის კვლე არ დაუბრუნეოა მიოჭრედი კვლეჲ კი მურძედი საკვლეოთ კარეშარსა და რედაქციასი. პ. პეეტერსი აქრეღე, რომ იღარონის "ცხოვრება" არ უნდა იყოს ხარჭმანი იღარონი მიოხეღელისაჲ, იგი დაწერილია ურეული სკილსკეღეშიო, მიკლეური მიოხს იმ დაკვირვებ, რომ იღარონი ქარაგელის "ცხოვრების" ახოწერი რედაქციას შედგენილია ქარაგელ უნდა რედაქციის ქარაგელი მიხასტრის რედაქციე სხეღელის მიღრ. პ. პეეტერსს დადგენილი აქვს აჭრეღე იღარონი ქარაგელის მიოჭრახონის ხარჭმანი ურეული ახოწერი (ჯ) და დეოჭრასული (ღ) რედაქციების მიხედვით.

1. ივ. ჯავახიშვილი. ქარაგელი ურის ისტორია, წ. 1-11. თბ., 1913. გვ. 285; გ. 11, 1965, გვ. 30.

2. P. Peeters. S. Hilarion d'Ibérie. - Analects Bollandiana. T. XXXII. Bruxelles, 1913, p. 236-243; P. Peeters. Le trésor oriental de l'hagiographie byzantine. Bruxelles, 1950, p. 159-160.

ქრ. ოსმარევის¹ აბრძო იღვრითის "სხორებმა" მარწერილს იმპერატორ მასიორ მავრონიელის (887-888) შვევეთის წმინდანის მონაგონ მასიორ მონაბონის მიერ მერძევი ვნაბი.)

ოსმარევის ხელე მუთონა იღვრითის "სხორებონს" მუთაფრასვილი რე-მავრემაყ (სამინინისვილი გამიყმა) მ ვრევილი ახონვრნი რემავერემაყ (ავევესფინ მლევიითონს მარგმანი). ამონ შედეგარ ოსმარევის მხრმა შერწევილი ხასნახს აფარებს, მასში მთაწანილს ჟავემბი რეფრეყ ვრევილი ახონვრნი (ჯ), ასვევე მუთაფრასვილი (ღ) რემავერემაყი.

ოსმარევი ვრევილარ ვხემა აფრევევი იღვრით მარევევილს მითაწრასონს მარევემბ.

ა. რემავერემაყი გამინიილავს მინამეწონში მარევილი მარემაყონს სავილმბე. გამსავრევილი მნივევილემას ანივემბ იფი იღვრით მარევევილსა მ ვევერევი იმბერს "სხორებებმა". ივევე გამეწევემბს მმავარ ჟავემბს იღვრითის სხორემაყი.

მინი აბრძო, კომეგანეწონევილი IX ს. მთელს აწევემბმა მნივევილ-ლევილი მარევილი კოლონსა, რევილსვერემაყ მნივემბა იღვრითის მარევილი სხორემა. რემავერემაყ მ ვევერევილს მასიორ მონაბონს მარევევილსა ჟევი-აბ, ხოლო მინ მთერ მარევილი მხბვერემა მარევილი ვნაბი მნივევილსა მონაბონს.

ბ. მავრონიემ 1919 წ. გამსავრევილი მერილი "მნივევილი მარევილი ავიოვრასონს ისტორიილან (სხორემა იღვრით მარევევილსა)".³

I ჰრ. Лопарев. Греческие жития святых VIII и IX веков. Петроград, 1914, стр. 56-63. - Византийский Временник, XII, 1911, стр. 56-63.

2 А. Рудаков. Сценки византийской культуры по данным греческой агиографии. Москва, 1917, стр. 55.

3 ბ. მავრონიე. მარევილი მარევილი ავიოვრასონს ისტორიილან. - მბილი. კნივევილილემბს მონამბე, III, 1919-1920, გვ. 39-67.

კ. კუკელიძის აზრით, იღვრის უარყოფის "ცხონება" პირველად დაუწერია ბერძნულად მასილი პრეტოსპორიტის ე.წ. ექსკომონის სახით, რომელსაც ჩვენამდე არ მოუღწევია. ექსკომონა საფუძვლად დასდებია უარყოფი "ცხონებას", რომელიც სამი რედაქციად შექმნიანება. ვრცელი ანთონური ("C") რედაქცია, რომელიც მარნაულებს მახვერად მრჩენიანებს, მახვერად მახარებენ მარნაულებს, დაბერძენი უნდა იყოს, მისი აზრით, ექსკომონი მახარებლის მიერ 991 წელს. მეტაფრასული ("L") რედაქცია ვრცელი ანთონური რედაქციის გამოკლებას მარნაულებს. იგი შექმნილი უნდა იყოს XI საუკუნეში. უარყოფის მიუხედავად ლეონტი ხუცესმონაზონის მიერ, სინაქსარული რედაქცია, რომელიც მარნაულებს ვრცელი ანთონური და მეტაფრასული რედაქციების სინაქსის, მეტაფრასული გორგის მახარებლის "იგი სინაქსარული" XII ს. დამკვლს უყენებდა ავთორის მიერ.

ყენებები იღვრის უარყოფის შექმნაზე მოცემული აქვს აგრეთვე გრძელი ფრაგმენტი.¹

მ. სიბრძნელის გამოკვლევა უნდა იღვრის უარყოფის ცხონებას.²

მ. ა. მახარებელი იხსენებს იღვრის უარყოფის ცხონებას, რომელიც ბერძნული მახარებლის უარყოფი მარნაულებს.³

ქველი უარყოფი მარნაულების კვების მიზნობრივად დაკავშირებით. მუდამდე უნდა იღვრის უარყოფის ცხონებასაც.⁴

ი. მარნაულის მიერ 1963 წ. გამოცემული ბერძნულ-სლავურ "საუკუნისი წელიწადი"⁵ 19 წლებში სხვა წინამდებობის დაკრძალვა შეტანილია

1. Gregory Peradze. Georgian influences on the cultures of the Balkan peoples.- Georgia. A Journal of georgian and caucasian studies. Vol.I, №2-3, October, London, 1936, p.15.
2. М.Я.Сыземов. Проблемы иконоборчества в Византии. - Ученые записки Свердловского гос.педагогического института, т.IV, 1946, стр.72.
3. М.А.Заборов/Рецензия на книгу/: М.Я.Сыземов.Проблемы иконоборчества в Византии.- Византийский вестник. 1951, т.IV, стр.200.
4. ი. მუდამდე. ქველი უარყოფი მარნაულების კვებით. გ.1. ნაკვ.1. თბ., 1962, გვ. 280-281.
5. Annus ecclesiasticus graeco-slavicus. Scripsit Joannes Martinov. Bruxelles, 1963, p. 283.

იღარ ითვლება უარყოფითად, არამედ მისი მნიშვნელობაა, რადგან ის, მარტინიუსის უსარ-
კვეთიანი მუშაობისა და საბინძურების რეზულტიკატად გამოდგება.

ბ. ლორელიანიძე 1963 წ. გამოქვეყნებული ნაშრომში¹ განიხილავს
იღარ ითვლება უარყოფითად "ცხოვრების" ბოლოდროინდელ საკითხებს.

Dictionnaire de spiritualité - ში იღარ ითვლება იმდენად ცხოვრება
მედიტაციის უარყოფითად და რადგანაც ძველში. იქვე ნათქვამია: "მედიტაციის
უარყოფითი მნიშვნელობის შესახებ იყოს." ²

ბ. ლორელიანიძე 1966 წ. გამოქვეყნებული ნაშრომში³ ვრცელად ვხე-
და იღარ ითვლება უარყოფითად "ცხოვრებას". ამის შესახებ ქვემოთ ვხედავთ
საუბარს.

სულიერ-სარწმუნო რედაქციის მიხედვით, მისი მნიშვნელობისა და უარყოფითობის
მნიშვნელობის ვრცელად ვხედავთ იღარ ითვლება უარყოფითად ცხოვრების რედაქციის
უარყოფითობის შესახებ. ⁴

ბ. კიკელიძის საინფორმაციო ნაშრომში განიხილავს იღარ ითვლება
უარყოფითად ცხოვრების აგრძელებას. ⁵

1. ბ. ლორელიანიძე. ფილოსოფიის საკითხების პირობითი განხილვა-
ება. თბ., 1963, გვ. 277-279.

2. Dictionnaire de spiritualité, T. 5, fasc. XXXIX-XL. Paris,
1965, p.253.

3. ბ. ლორელიანიძე. უარყოფითი ფილოსოფიის მნიშვნელობის
შესახებ. თბ., 1966, გვ. 15, 39.

4. ბ. კიკელიძის. სულიერ-სარწმუნო რედაქცია - ძველი უარყოფითი
ფილოსოფიის რედაქციის ძველში. IV, თბ., 1968, გვ. 10-154.

5. ბ. კიკელიძის. უარყოფითი ფილოსოფიის კრიტიკული რედაქცია და
აგრძელებას. საინფორმაციო ნაშრომი. თბ., 1973, გვ. 142-184.

- ვრცელი ახორეზი რედაქცია ადრეშეული გვაქვს 7 ლიტერით.
 მკვლე ახორეზი რედაქცია - 9 ლიტერით.
 მუჭაფრასული რედაქცია - 7 ლიტერით.
 სენაქსარული რედაქცია - 6 ლიტერით.

"ცხორებინ" ადრეშეული მხეხი რედაქციის თარვა განხილული გვაქვს
 ილარიონის სახელზე შენახული წიგნის საგალობელი: ვრცელ ავტორია მისივე,
 მუჭონია - უცნობი პიროვნება.

ადრეშეული მასალა XII ს-მდე არის შექმნილი.

გვინდვი ძველებს (ანტიკ კლასიკოსის საგალობელსა და მუჭონ
 სენაქსარულ რედაქციას) არ ვუხეზი.

ჩვენს მიერ გამოსაყვამი მიზანდებელია მუჭონის საგალობელი
 გვინდვი, გვინდვი ვრცელს პირისა და კლასიკოსულ სახელთა საძიებელი, იდე-
 სიკონი და გამოკვლევა.

წინამდებარე გამოკვლევა აგებულია გამოკვლეული გვინდვი
 მუჭონისა და კლასიკოსული მუჭონის მიხედვით დასკვნების საფუ-
 ძველზე.

ბერძნულენოვანი მისივე დახასიათება

8 რედაქცია

8-558 - ყოფილი საეკლესიო მუშაკის ბერძნული, 1074 წ. გა-
მოცემულია მ. ჯანაშვილის მიერ " ალბანის ივერთის მონასტრის 1074
წლის ბერძნული ალაპებში" საბერძნულოდ.

9 რედაქცია

К - ბერძნულთა ინსტიტუტის ახალი, Q ფონის ბერძნული
762, XI-XIV სს. ნაწარმა ქართულად წესბურობ, გამომწერია ჯო-
ჟორე (294 r). ბერძნული 1942 წელს მუშაკმა გასასა რუსთავე-
ლის საბერძნულოდ ირვერსკის ინსტიტუტმა.

И - ყოფილი საეკლესიო მუშაკის ბერძნული A 518 წ. 1708 წ.
ნაწარმა ქართულად წესბურობ, შეიცავს წმინდანთა ცხოვრებებს და
სხვა მბრუნებებს. გამომწერია რიშიტი კავასიძე, პეტრეს და გუ-
რას შვილი (521 v).

7 რედაქცია

1 - ლენინგრადის აღმოსავლურ-მეცნიერების ინსტიტუტის ბერძნული
H 22, ნაწარმა ქართულად წესბურობ, შეიცავს წმინდანთა ცხოვრებებს.
XII-XIII სს. ილარიონ ქარაგელის ცხოვრებას სახარის შედევრ აქუს
მონაწერი "სარგმანი ჯოჯორე".

A - ყოფილი საეკლესიო მუშაკის წესბუ A 130, 1713 წ. შეი-
ცავს ქარაგელ წმინდანთა ცხოვრებებსა და საგალობლებს, ნაწარმა
ქართულად წესბურობ, გამომწერია კარნივი საგონაშვილი, გამომწერია

Քաղաք-գանդակ ուսնց Կաթոնսկըմընս ԹոնսկըրՅո, Բաճկըթնի մաթա
Բարնոն Բա ծընարոն ռճըլոննո,

B - ցոքոլոն Կաղըլնո ծըծըլոնս նընԲա A 170, մաճըրնա յաղըրծը
նընԲըրոթ, Մեղոյն յարճըլը ՔնոնԲաճա սեղըրծըծն, 1733 Բ, Գաճաճը-
րոլոն 1733 Բ, յոլոնսԹո, Գաճաճըրոն ուսնց յոնոնսկըմըն, Բըճաճը-
րոն - ծընարոն ռճըլոննոլո,

C - ցոքոլոն Կաղըլնո ծըծըլոնս Բըլմաճըրն A 176, մաճըրնա յա-
ղըրծը նընԲըրոթ, Մեղոյն յարճըլը ՔնոնԲա մաթա սեղըրծըծն, Գաճա-
ճըրոլոն 1743 Բ, Կաթ-Յոլոյնս Մեղոնս ուսնց (1767) Յոլըր Բաճաճը-
Գանդակն ԹոնսսԲըրՅո, Բաճկըթնա նըյոնըլոն ԹոլըրՅոլոլոն ուսնց,

Բոննըր յաճաղըլոնս Թոլըր Կաթա Թոլոն ճըրնըլոննը Կաթաճըծըլոն
ոլըրոն յարճըլոնս Բա ուսնց սեղըլոնս Կաթըլոն Բաճըրոլոն Կաթըլոն-
ըլոն,

D - ցոքոլոն Կաթըլոն-Կաթըլոնս Կաթըլոնս ծըծըլոնս նըն-
Բա B 2077, մաճըրնա յաղըրծը նընԲըրոթ, Մեղոյն ՔնոնԲաճա սեղըրծը-
ծն, Գաճաճըրոլոն 1736 Բ, Կըլոնսնըլոնս Բըյոնն Կըլոնսն
(1734 Վ), Յոլըրծըլոն Թոնոյնս յըրճըրոլոն Բոն 1922 Բ, Գաճաճըրոլոն
ծընարոն ռճըլոննոլոն Կաթըլոնսնոն Բոն, Բըլմաճըրն Մեղոյն Քնոն-
Բաճա 26 Կըրնաճ,

E - ցոքոլոն Կաթըլոն-Կաթըլոնս Կաթըլոնս նընԲա B 1672,
Մեղոյն յարճըլը ՔնոնԲաճա սեղըրծըծն, մաճըրնա յաղըրծը նընԲըրոթ,
Գաճաճըրոլոն Կոլոնս Կաթըլոնսնոնս Կոլոնսն Յոլըր (490 Վ) ԹոլոնսԹո
1740 Բ,

F - Բըլմաճըրն ուսնըլոնս սԲալո ճըլոնս Բըլմաճըրն 9300, Մեղ-
ոյն մաթա Կաթըլոնս սեղըրծըծն, XIX Կ, մաճըրնա յաղըրծը ծըլը-
րոլոթ, Մեղըլոլոն յաթոլը յարճըլոննոլոնսԲաճ,

6 - ღუნიშტარის ალმასავერდისეპოქრეოზის იმისტიფის ხელნაწერი
3ა 21. ნაწერი ქალაქზე მხედრული. შვიცავეს წინადაწახ ცხოდრ-
დებს. XVIII ს.

II - სასარგველის ცენტრალური ხელნაწერი № 402, ნაწერი ქალაქ-
ზე მხედრული. დადამწერი გრიგორ ვახსაძე. დადამწერილია 1315 წ.
პუიხ-გარეჯამი.

სვინაქსარი (ᄂ) რედაქციის შემცველი
ხელნაწერები

A - A 626. XI ს. ნაწერი ეჭახტზე წესბური. შვიცავეს გიორგი
მხაწმინდელის ხარტმინი სვინაქსარი.

B-A 222. XII ს. ნაწერი ეჭახტზე წესბური. შვიცავეს გიორგი
მხაწმინდელის ხარტმინი სვინაქსარი.

C - A 839. XII - XIII სს. ნაწერი ეჭახტზე წესბური. შვიცავეს
გიორგი მხაწმინდელის ხარტმინი სვინაქსარი. ხელნაწერი მუტუშ
დადასცა უნის ვრისავეს რადა ანამ.

D - A 426. სარქვასნაქი. XVI ს. ურევერეა მუბაეის სიძირის.
ხელნაწერი ხვედაპირველად გვარის შემადგენელი ნაწილი უნდა ყოფი-
ლიყ.

E - ქუხ. 65. სვინაქსარი. XVI ს. ნაწერი ქალაქზე წესბური.
დადამწერი გრიგორი (307 v). რამკვეთი - ლუარამ მუჯე. შემასტ-
ლია ჯრუჟის მონასტრიდან.

F - H 936. გვარის. XVI-XVII სს. ნაწერი ქალაქზე წესბური.
დადამწერები: იორანე (36 x), საბა მღვდელი. რამკვეთი - იმ-
რეის მუჯე მარტო. დამასხვედელი - ივლიყარი მარამი, რად-
ანის ასელი. ჩამოგანილია სიყ. ვადიდან სილიონ ჩოლომშვილის
მიერ.

Գ - Ա 425. Նաբղեսանյալո. 1718 Բ. Նախորդ յաթարքն ընկերոք,
 ժողովրդական յախարակս-յաթարակի թմրեցի. ինչնախորհ ընկերոք
 ընկանցի, նախ ժողովրդն մեղաբերեցին թա թողցանա սղար-
 քն զարկնազն 1784 Բ. ինչնախոր զարկեցին նա ինչ ընկերոք,
 ինչնախոր ընկերոք զարկեցին ընկերոք, ինչնախոր ընկերոք ընկերոք
 ընկերոքն զարկեցին ընկերոք.

Ի - Յեր 80. Երկրի առնելն ընկերոքն. XII- XIII ս. Նախ-
 որ զարկեց ընկերոք. ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն XIV ս. ընկերոք.

Դ - Նախորդ ընկերոքն ընկերոքն, ընկերոք 1446, 1502,
 ընկերոք (Յ. Միտրոպոլիտ), 1706 Բ. Նախորդ յաթարքն ընկերոք,
 ընկերոքն ընկերոք, ընկերոքն ընկերոք, ընկերոքն ընկերոք 1923 Բ. ընկեր-
 օքն ընկերոքն.

ՈՒՍԿՈՒՄ ՄԱՌԻՆՆԵՐՆԵՐ "ՍՄԻՐՆՈՒՄ" ՆԱԽՈՐԴԱՆՈՒՄԸ
 ԱՄԻՆՈՒՄԸ

Չորս առնել (Շ) ընկերոքն¹ ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն, նախ ընկերոքն "Յեր ընկերոքն ընկերոքն", ընկերոքն
 "Նախորդ-ընկերոքն" ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն, ընկերոքն ընկերոքն, ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն

1. առնելն ընկերոքն ընկերոքն 1074 Բ. ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն.
 Ե. ընկերոքն ընկերոքն. Ե. ընկերոքն, 1901, ընկերոք. 69-108; ընկերոքն ընկերոքն
 ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն ընկերոքն, 11, ընկերոքն
 ընկերոքն. Ե. ընկերոքն, 1967, ընկերոք. 9-37.

გზა კუპეზრით, არაშვირ ალქონაპ ცხორებინა მისწრაფთ ვარა"-თ, და
ნწყუბს ახარბას იღარითინს ცხორებინა და მოქალაქეობის შეესახებ.

ბიოგრაფი მთავრობის, რომ იღარითინ, მარტოპობის ვარაფერი, და-
რბადა ვარაფერი, კახეთის მხარეში, მდინარე და მარტოპობის ატმოსფერო
ოჯახში. ბიოგრაფის, რეპორტაჟ სხვა შეიქმნის კვირისა, იღარითინ სიფრ-
მისადა ალქონაპის "ბიოგრაფია".

უფროსი წილის იღარითინ სასწავლებელი ნიუბარბინა "ბიოგრაფია"
ბიოგრაფიისადა, რომელიც რეპ და რამე მერტინა იღარითინ და ასწავლიდა
"ბიოგრაფია სტილია".

როგორც მამამ დაინახა იღარითინ ბიოგრაფია, "ბიოგრაფია სტილია
საკმარისა იმედიან უხეობა" და ბიოგრაფიის სტილია, ბიოგრაფია
შეიქმნის ალქონაპის და.

ბიოგრაფია წილის ასაკში იღარითინ მადინა "ბიოგრაფია" უბარბინა, და
იქ მისვლი ბიოგრაფია და მადინა მადინა "ბიოგრაფია" და მადინა.
და ბიოგრაფია ბიოგრაფია და.

იღარითინს უბარბინს ხმა ბიოგრაფია ვარაფერი, რეპორტაჟ ვარაფერი-
პობისა შეიქმნის მისი სახეობის ამბავი და მადინა "ბიოგრაფია მისი".
უბარბინა იღარითინს რეპ ბიოგრაფიის ბიოგრაფია და ბიოგრაფია
და რეპ.

ბიოგრაფია უფროსი მადინა ბიოგრაფია იღარითინს მადინა.
ამის ტატი და ტატი ბიოგრაფია ბიოგრაფია კალიბრები რეპობის ამბავ -
ბინა ბინა, კალიბრები ბიოგრაფიის და ბიოგრაფია ბინა და ბიოგრაფია.
ბინა ბინა ბინა, რომელიც უფროსი ალქონაპის სახეობის, კალიბრები
ბინა ბინა ბინა და ბინა ბინა, მადინა და ბინა ბინა და ბინა ბინა
ბიოგრაფიისადა. ბინა (ბიოგრაფია) უფროსი ბინა ბინა და ბინა
ბინა ბინა "ბიოგრაფია ბინა ბინა", ბინა ბინა ბინა იღარითინს ბი-
ბინა ბინა, ბინა "ბიოგრაფია ბინა ბინა ბინა ბინა".

158737

ილარიონის მიერ სასწავლებელზე განკუთვნილებული ავადპყობი მიმართულებით, აგრეთვე, რომ მიწაზე მდებარე ასე არსებობს აგრეთვე მოქალაქეებზე, ხოლო ურთივე მათგანში მათგანში მოახდენი მიხედვით ილარიონის.

საღვთისმშობელი ილარიონმა და მისმა მიწაზე მიხედვით მიხედვით წმინდა ადგილები: გორგოთა, ქრისტეს საფლავი, ბელოვი, ბი. იოანე, იოანე-პანის უდაბნოს მიწასაგებში და საბაწმინდის ღვთა, სადაც შეიძინა წელით გამოგონის ღვაწლსა და მიწაში. აქ ილარიონი "სამარტორო ხედასა ღმერთისა და შესაკუთრება", მისმა საფლავში და სულიერმა სრულყოფილებით უმეტეს საფლავის მიხედვით: საფლავებზე ადგილებზე-ღვთა, რომ იგი "მესამისა მის სინათლისა ხარისხისა აღსრულ იგი."¹

ურთ ღამის ილარიონმა ჩვენებში იხილა ღვთისმშობელი და მისი მიწაზე მისი მარტოროსა და მიწაზე მისი და მისი-ღვთის აღსრულყოფით დახვედრებ. მუდმი ილარიონს მიმართა მისი "მიწა-ღვთის". ილარიონმა ააშენა მუდმი მიწასაგებში და მიწაზე მისი აგრეთვე მუდმი. ამ მიწასაგებში მის მიწაზე მისი სრული და მ-ურთ მისი და კანონი. იგი მიხედვით და მისი ურთივე ხარისხი და მისი.

ილარიონმა ააშენა აგრეთვე მისი მიწასაგებში, შეიქმნა იქ საღვთისმშობელი მისი, განუწყობა მისი და კანონი, შეიქმნა წმინდა-ღვთისმშობელი და სრული, ხარისხი მიხედვითსაგან "დაწმინდის", მარტო-ღვთის მიწაზე მისი და მისი და ურთივესაგან და მისი.

1. ძველი ქართული აგროტრაფიული რეკონსტრუქციის ძეგლები.

11. ირ. აბულაძის რედაქციით, თბ., 1967, გვ. 14.

համարումը եննս մերժեց, սերմեց ցողովոյն, մահա թղտ,
 ուրուրուն զարթուցըսա զըսալունույնի ըրմիցըսալմեցի մըս սնայուն,
I ման ու մայրընդում իշնապաթա ուրուրունն շընմեցըն զմահապըն
 սյորհնա ընթելումը մահննքըրն իսսեղընդընթը, մահնն մահապընդում
 զմահապընդումն ընթելոյն շըստնն սբըրըն մահննքըրն սնսնցընդընթը, սհընըն
 ուրն զըսան ու ընթելումըն սբըրըն ընթելոյն նըսննն նընթելոյն, մահննքըրն
 մեղընդընթելոյն ըրնն մեղըն ուընթըն մահննքըրն, զընթելոյնն ու մահ-
 ննքըրն մեղըն մեղըն զընթելոյնն ընթելոյն, մեղըն ընթելումըն մեղըն իսս-
 գընդըն (զընթելոյնն զընթելոյնն) մեղըն մանըն մայրընդընն ու մահննքըն
 զընթելոյնն զմահննքըրն ընթելոյն մահննքըրն .

մեղըն մահննքըրն մեղընն ուրնն ու նընթելոյնն քընթելոյն, սնթըն-
 թըն, զընթելոյնն, մեղըն, զընթելոյն, մահննքըրն քընթելոյնն սնթելոյն, սնթ-
 թըն ընթելոյնն իսսընթելոյնն, սնթընթելոյնն ընթելումըն (սնթըն, սնթըն-
 թըն) . մահննքըրն զմահննքըրն մահննքըրն մահննքըրն .

մեղըն մահննքըրն ուրուրունն մահապընն քընթելումըն ընթելոյնն
 ու սնթընթելոյնն, հնարնն մահննքըրն սնթընթելումընն մահննքըրն զըն-
 թելոյնն .

մեղըն մեղընթելումըն (մեղընն սնթընթելումըն) զմահննքըրնն զընթելումըն
 մանըն մայրընդումն զընթելումընն ուրուրունն մահննքըրնն զընթելումըն
 զմահննքըրնն զմահննքըրնն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն
 զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն
 զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն
 զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն զմահննքըրնն .

մեղըն մահննքըրնն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն,
 հնարնն զընթելումընն մահննքըրնն սնթընթելումընն մահննքըրնն
 մահննքըրնն, զընթելումընն զընթելումընն - ընթելումըն, իսսընթելումընն;
 մահննքըրնն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն
 մահննքըրնն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն
 մահննքըրնն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն զընթելումընն .

ბილეს აქტივებისა, რომ მასივი პირდაპირ იღრმობა, ფილოსოფოსმა და მონათმხრობმა აღწერა ცხოვრება იღრმობის სარტყელისა, "უბრალოდ რაღაც მონათმხრობასთან წმიდობისა, კაცთა უფროსობისა და ქვეშაობისა".

ასევეა მოკლე ვრცელი ათწერი რედაქციის (7) შინაარსი.

იგივე ამბავი არის გამოცემული მოკლე ათწერი (9) და მესამე-სული (11) რედაქციებშიც.

როგორც ვხედავთ, მკვლევარმა უმრავლესობა თავდაპირველ შედეგებს უარყოფილ ენაზე შექმნილად მიიჩნევს: „კვლევილი ამ მონათმხრობის გეგმულად აქვდას ექვსივე ათწერის აქედრის საჭკვლიდ, რომელიც ახლავს ათწერს X ს. ხელნაწერში (ბელოვი 79) მოთავსებულ იღრმობის "ცხოვრებას".

მ. მარის მიერ გამოქვეყნებული ნაწევრები ამ ანუწერისა ასე იწვე-ბა: "ბილენი მკვლევარსაგან ქარტლად ბრძანებობა წმიდისა მამისა გვი-სა იოვანესისა... რაწერა წმიდას ესე ბილენი მასსა წმიდისა ათწერს, საფიქვრისა წმიდისა გმრანობისაგან და სასრულად გლხავისა ექვ-სივეს მიერ".²

აქედან გამოდის, რომ კვლევილი წესს, რომ იღრმობის სარტყელის სახელიდ მკვლევარს რაღაცა შეხებითი ხელედა-ხელეობა, ბრ-ძელიდან იგი გამოცემულ-გამოთარგმნილი იქნა ქარტლად ექვსივე ათწერის მიერ ვრცელი ათწერის რედაქციის სახით და რომ ეს რედაქცია მარმონაგვის ნახევრად ირრგინაღურ, ნახევრად მათარგმნის ხელედა-ხელეობას.³

1. საქარტლელის სამოხე, შეკრებილი მ. საშინინის მიერ. შეკრებილი, 1882, გვ. 371-392; ძველი ქარტლი აგიოგრაფიული რედაქციის ძებ-ლეში. წ. 111. იღრმობის რედაქციის. თბ. 1971, გვ. 208-248.

2. H. Mapp. Агиографические материалы по грузинским рукописям Иверы. Ч. I. СПб, 1900, стр. 86.

3. კ. კვლევილი. ნაწევრები ქარტლი აგიოგრაფიის ისტორიის. - ექვ-სივესი ძველი ქარტლი რედაქციის ისტორიის. IV. თბ., 1957, გვ. 144.

კვლევაში ყველა ქვეყნის ან სხვაგვარი ეჭვის ქვეშე დაყვება.

სამეცნიერო ციფრატორაში ვერც კარგად იყო აღიარებული, რომ ახორის ხელნაწერი (ბელონი 79) მოხატულია ურეკელი ახორის რედაქციის, ეს ახორი ნარკოტიკა არა დაუსტის მესხურის შედგენა, არა-მეტი იმერულია.

საბავშვოთა, რომ ახორის X ს. ხელნაწერი (ბელონი 79) ხელთ შეიქმნა ა. ცაგარელს, ნ. მარს და რ. ბელონი. არც ვინც დადასტურდა, რომ ახორის ახორის რედაქციისა, სახელწოდება რა რედაქცია იყო მესხური ან ხელნაწერში. ა. ცაგარელს საერთო შეხვედრები არა აქვს ან ხელნაწერში იღარ იქნა ურეკელიც.

ნ. მარსა შენიშნა, რომ ა. ცაგარელს მხედველობიდან გამოიქცა ეს ცნობები. მისვე მხატვს ვთხოვე ახორის ანტიკონს ნაწილი ან ხელნაწერიდან. იგივე ხელნაწერს აწერს რ. ბელონი და ადასტურებს, რომ ეს ხელნაწერი შეიქმნა იღარ იქნა ურეკელის ცნობების¹ და დაუსტის მესხურის კარგად (რაც მის ანტიკონს არც შეაძებდა) უნდა იქნას. კ. ვე-
ვტორის ნაწილი, გამოქვეყნებულია *Analecta Bollandiana*-ში².

კ. ვევერის კი მესხურიც და ციფრატორა დაწინაურდა აქვე ურეკელი ახორის (7) რედაქცია, თავისთავად გამოიქცა, რომ ახორის ხელ-
ნაწერი (ბელონი 79) შეიქმნა ურეკელი ახორის რედაქციის.

კ. ვევერის ხელთ არ შეიქმნა ეს ხელნაწერი, გამოქვეყნებულია მასალა არ იღარ იქნა ურეკელის, ეს რომელიც რედაქცია შეიქმნა ახორის X ს. ხელნაწერში (ბელონი 79). მისთვის ცნობები რედაქციებიდან

1. R. Blake. Catalogue des manuscrite géorgiens de la bibliothèque de la laure d'Iviron au Mont Athos. Paris, 1932, p.263.

2. P. Peeters. S. Hilarion d'Ibérie. - Analecta Bollandiana. T. XXXII, p. 236-243.

ვრცელი ათწერი - 7) და მუთაფრასჯი - 7) მან ვარაუდით, ბუნე-
 ბნივთა, დაუშვა, რომ ათწინს X ს. ხელნაწერი (ბეღეიტი 79) შეი-
 ცავს ვრცელ ათწერს რედაქციას (ათწინს 1074 წლის ხელნაწერი
 ხში ვრცელი ათწერი რედაქციასა მთავრადმული).

ათწინს ხელნაწერი (ბეღეიტი 79) ჩვენთვის ხელმისაწვდომი არ
 არის. ხოლო ამ ნუსხაში მთავრადმული ' ცხორებინ რედაქცია ჩვენ-
 ლის ცნობილია მხოლოდ ბეღეის ათწინს ქარაჯი ხელნაწერსა აღწერი-
 ლობის ვიხევით.¹

ს. ფრანკოვიჩილი² მიერ მოკლე რედაქციის ფრანკოვი-
 ნემაი ათწინს : ს. ხელნაწერის სურათი ახლებურსა მარმარინს.

ჩვენის ამრიგ, ამ ნუსხაში მთავრადმული უნდა იყოს არა ვრცე-
 ლი ათწერი (7), არამედ მოკლე ათწერი (9) რედაქცია "ცხ-
 რისა", ვინაიდან რ. ბეღეის მიერ გამოქვეყნებული ათწინს ხელნა-
 წერის რედაქციის სიტყვები: " ესე წმიდაჲ და სჯარნი მამაჲ ჩუ-
 ენი იღარით" დაუბიხვა მოკლე რედაქციის დასაწყისს: "ესე წმიდაჲ
 მამაჲ ჩუენი იღარით იყო მთავრადმული ქარაჯელი". მისი იქ მხოლოდ
 ურთი სიტყვა "წეჟარნი".

იღარით ქარაჯელის "ცხორებინ" ვრცელი ათწერი რედაქცია კი
 სრულად სხვაგვარად იწყება: "ბრწყინვალე არიან და ყრლად შეუნი-
 ვრ სიტყვანი წმიდაჲ წერილანი".

ათწინს ხელნაწერი (ბეღეიტი 79) მთავრადმული რედაქციის
 დასაწყისი დამახასიათებელია სვინამარული და მოკლე რედაქციებინა-
 ვთ: "ვრცელი გვიის ცხორებინათვის ასეჲი დასაწყისი ვრცელად კი
 არის".³

1. R.Blake. დასახ. აბბ. გვ. 263.
 2. ქველი ქარაჯელი ლიტერატურის ურესტომათა, ს. ფრანკოვიჩილის
 გამოება. I აბ., 1946, გვ. 170-177.
 3. ე.გამბიძევილი, სვინამარული რედაქციები. - ქველი ქარაჯელი
 ავთორიტული ლიტერატურის ქველები. ნ. IV, აბ., 1968, გვ. 146.

აძრეგად, წინააღმდეგ სამეფო-ერო რეპრესირებად მიღებული აძრე-
სა, ათონის 990 წ. 991 წ. ხელმოწერი (ბედიკი 79) უწდა შეიკავდეს
იღროთდ ურბეღინს "სიბრძინს" არა ურბეღ (ჯ), არაღედ მიკლი ათ-
რქ (ჟ) რეპარტის.

აქედან განმდინდა, ჟე შესაქცეღინს უმაგვი აბდებდის ხარ-
ჭმინდა, ეს შეიკლიდა შედებდინს მხეღოდ მიკლი ათონურ რეპარტის.

მაჭრად შედებდინს ურბეღინს არა ურბეღ ათონური (ჯ) და არა
მიკლი (ჟ) რეპარტინს ხარჭმინდა არ რადგინასტრის.

იღროთდ ურბეღინს "სიბრძინს" ბეწმეღ ურბე რადგინს ურბეღ
მიკლი ურბე იღინს საფუღედის შედებდინს მიღებდინს ტამის:

1. არ არ ურბეღინს ბეწმეღინს რეპარტინს და არა რებეღინს ურბეღინს
ურბეღინს მინი რეღინს არხეღინს ურბეღინს. შეიკლიდა რეღინს ბეწმეღინს რე-
პარტინს რეპარტინს რეღინს რეღინს და ეს არ იღინსა ურბეღინს შედებდინს ურბე-
ღინს რეპარტინს ადინს რეღინს რეღინს რეღინს. მაჭრად ჟე რეღინს ათონურინს
რეღინსა რეპარტინს იღინს ბეწმეღინს რეპარტინს, შედებდინს რეღინს არ
სეღინსა რეღინს არხეღინს რეღინს რეღინს.

რეღინს, რეღინს არხეღინს ბეწმეღინს რეპარტინს, იღროთდ ურბეღინს
ხელბეღინს არხეღინსა ბეწმეღინს რეღინს რეღინს რეღინს და რეღინს
საღინს არხეღინსა ბეწმეღინს რეღინს რეღინს.

2. აბდებდინს ურბეღინს არხეღინს რეღინს ბეწმეღინს რეღინს
რეღინს არხეღინს რეღინს. რეღინს ბეწმეღინს არხეღინს რეღინს. რეღინს
რეღინს რეღინს რეღინს და რეღინს რეღინს რეღინს რეღინს რეღინს
რეღინს (καθεμέριον), რეღინს რეღინს (οικονομος), რეღინს (εὐλογία),
რეღინს (δικαιον), რეღინს (σταδίου), რეღინს (λαρναξ),
რეღინს (δρόμον), რეღინს (μετοχίον), რეღინს (επαρχος),
რეღინს (λιτανεία), რეღინს (πατριαρχης), რეღინს
(κανόλον), რეღინს (λίτρα), რეღინს (πρωτοαση-
κητής), რეღინს (λαύρα), რეღინს (επιστολή), რეღინს (σχημα).

სამეცნიერო ენციკლოპედიაში გამოქვეყნდა აბრე, რომ **ტ** რედაქციონს სიტყვაში " უიხარ უკანადასკნულ მიწაფრამინ მიხამინ, ნეფარმინ ისკ ყოველივე მიტყობინა" უკუფრინს ბერძნულ წყაროს, სანიდანაც იხრნი ექვთიმე ახონელის უკველიაჲ გამოქვეყნდა ვრცელ ახონურ (**ტ**) რედაქციისში.¹ მიუგონხ ვრცელაჲ ამ ადგილს: "ხელო დაყი იხრი წელი კრობის მიხა ანტელმებერ ცხიწეშითა და მიუთარწეშითა, რამეფი მარადის ხედასა იმინისასა შექმნულა ეიწემაჲ ჟუსი და მიწეს მისვალნი სანსაუღნი და კუ მიმინი აჲსარწელა უფარმინ მიხ მიურ, უიხარსა უკანადასკნულ მიწაფრამინ მიხამინ, ნეფარმინ ისკ ყოველივე მიტყობინა, მიიქცა რაჲ მიურ შემიტყობი მიცვალებინა მიხინა".² რეგორც ვხედავთ, ეს ადგილი არ არღვეს ხარობის ბუნებრივ მიმდინარეობას, ამიტომ ამ სიტყვებს სანიდანაც გამოქვეყნდნ-გამოქვეყნდნისაჲ ვერ მიიქნევეთ. ეს ფრამა უარყოფილი ხედავების დანილია და არა ბერძნული წყაროდან გამოქვეყნდნი.³

ვრცელი ახონური რედაქციის ბერძნულიდან მიმდინარეობის მიუხედავად შენაძლებელია განხილდნ იმ შემთხვევაში, ხელთ რომ გვეხილდა მისი ბერძნული წყარო.

მიიღოჲ ბერძნული წყაროსთან შედარება მიტყვევდა უფლებას გვემიტყვეობინა მიიღინაჲ დახარებინ, დახედაჲ დახარებინ, ჟე იმინინალურ ხედავლებასთან აჲსაჲს საქმი, უიხარინ ეს აბრე გვიჩინებს ბერძნული დედა მის აჲყილებელ არსებობას.

-
1. **კ**. უკველიძე, დაწვევები უარყოფილი აგიოგრაფიის იხარინიდან. - ეფიქრები, IV, გვ. 144.
 2. ძველი უარყოფილი აგიოგრაფიული ენციკლოპედია დედალები. **წ**. II, მბ., 1967, გვ. 23-24.
 3. მძრ. **კ**. ილიანაჲ. დასახ. დამინი, გვ. 156.

3. զԼԱՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԵՏԵՐԻՆ "ԿՆՈՒՂԵՑԻՆ" ԱՐԿ ՉՐՔ ԴՐՔ ԿՐԵՍՄԱՅԻՆ (Շ, Գ, Ղ)
 ԱՐ ԱՐԻՆ ՄԻՅՈՒՅԵՐՄԱ, ԿՈՄԻ ՁԵՑՆԵՐՄԱ ԲԱՌՄԻՐԱ ՄԻՐՉԼԵՐԱՐ, ՄԻՅՄԱՐՔՈՒՄ
 ԿՐԵՄԻՅԱՆ: "ԵՆՈՒՂ ԾԱՆՈՂԻՆ ՄԻՐՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԲԱ ԳՐՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԲԱ ԲՈՒՄՆ-
 ԻՆ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԱՐՄԻՐԱ ԿՆՈՒՂԵՐՄԱՅ ԲՅՈՒՐՈՒՄԱՅ ԱՄԻՆ, ՉՐՔԱՐԿԱ ՈՒՄՅԱ
 ՄԻՐՄԱՅԵՐՄԱՅ ԲՅՈՒՐՈՒՄԱՅ, ՍԵՐՄԱ ՉՔՐՅՅՅՅՅՅՅՅՅ ԲԱ ԳՐԵՄԻՆՍԻՆՍԻՆ" (ՉՐԿՅՅՅՅՅՅ
 ԱՅՈՒՄԻՆ (Շ) ԿՐԵՍՄԱՅ) .

"ՉՐԵՑԻՆՍԻՆ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆ ԱՐՄԻՐԱ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԲԱՆՈՒՂ
 ՄԻՐՈՒՄԱՅ ԾԱՆՈՂԻՆ ՄԻՐՈՒՄ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ, ԿՐԵՍՄԱՅ ԲՈՒՄՆ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ
 ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆՍԻՆ" (Ղ) ԿՐԵՍՄԱՅ) .

"ԲԱ ԿՐԵՍՄԱՅ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆ, ԿՐԵՍՄԱՅ ԱՐՄԻՐԱ ԿՐԵՍՄԱՅ ԲՅՈՒՐՈՒՄԱՅ զԼԱՐՈՒՄԻՆՍԻՆ,
 ԾԱՆՈՂԻՆ ԱՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ" (Գ) ԿՐԵՍՄԱՅ) .

ՉՐՔ ՄԻՐՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ:

1. ԱՅՈՒՄԻՆ X Ա, ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ (ԵՆՈՒՄԻՆ 79) ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆ - ԱՐՄԻՐԱՅ
 ԱՐ ԿՐԵՍՄԱՅ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ, ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԱՅՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԱՐՄԻՐԱ զԼԱՐՈՒՄԻՆ
 ՄԱՐԿԵՏԵՐԻՆ "ԿՆՈՒՂԵՐՄԱ" ԱՐՄԻՐԱ ԿՐԵՍՄԱՅ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ, ԱՅՈՒՄԻՆ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ զԼԱՐՈՒՄԻՆ
 ՄԱՐԿԵՏԵՐԻՆ "ԿՆՈՒՂԵՐՄԱ" ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԱՅՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԿՐԵՍՄԱՅ
 ԿՐԵՍՄԱՅ ԱՐՄԻՐԱՅ ԵՆՈՒՄԻՆՍԻՆՍԻՆ ԱՐՄԻՐԱ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ
 ԱՐՄԻՐԱ ԿՐԵՍՄԱՅ, ԱՐՄԻՐԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ ԿՐԵՍՄԱՅ

1. ԿՐԵՍՄԱՅ ՄԱՐԿԵՐԻՆ ԱՐՄԻՐԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ, Կ. Կ. Կ. Կ., 1967, Կ. 37.
 2. ԿՐԵՍՄԱՅ ՄԱՐԿԵՐԻՆ ԱՐՄԻՐԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ, Կ. Կ. Կ., 1971, Կ. 248.
 3. ԿՐԵՍՄԱՅ ՄԱՐԿԵՐԻՆ ԱՐՄԻՐԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ ԿՐԵՍՄԱՅԵՐՄԱ, Կ. Կ. Կ., 1946, Կ. 177.
 4. R.Blake. Կ. Կ. Կ., Կ. 263.
 5. H.Marr. Агиографические материалы ... стр. 86.

მიუღებელი ამდენი წინა გვერდზეა დაწვრილები. ამიტომ ძველი დასაგვინა, რიპეი დაბეჭდვადია დასაწყისი, რას უხედა ამდენი.

მა შემდეგ, მიუძღვრები ანაჟურა იმამი, რომ ვუთხრებუნი უმარ-
გინა ილარიონი ქარაგუნის "ცხორება", ეს კანონიზირებული იქნება და
მისალოცების¹, მაგრამ არსებული მასალა არ არის საკმარისი იმის და-
სასაბუთებლად, რომ ვუთხრებუნი ახორციელა მარტინა ბერძენიდან ილარიონ
ქარაგუნის "ცხორება".

უთხრებუნი ახორციელის საკმარისი დასაბუთებელი ვერ ჩანს.
მა, სადაც ხედა ამ გვერდზე ამდენი სრული გვერდი.

2. იმამი ახორციელის ამდენი, რომელიც ურჯვის ბიჭ ბერძენი²
იმავე ილარიონის დაბეჭდვას "მარტინაზეა დასაბუთებისა" (უთ-
ხრებუნი მარტინი), ჩამოკლებულია უთხრებუნი მიერ მიმის სიყვარული ბერ-
ძენიდან მარტინი და დაბეჭდვები, ილარიონი ქარაგუნის "ცხორება" ამ
ამდენი არ არის მიხსენიებული. იმავე ახორციელის ამდენი დაწერილი
ყოფილა "ჟამის სიბერისა და უძველესისა" იმავე ახორციელისა, მისი სი-
ყვარების უკანასკნელი წლებში, საბერძენი, 1002 წელს.³ ჩამოკლებულია
ილარიონის "ცხორების" შედგენილი ახორციელის ბერძენი (ბერძენი 79), და-
დაწერილი 990-991 წ., უსწრებს იმავე ახორციელის ამდენი დაწერის და-

1. უკანასკნელი დაწვრილი ქარაგუნის აგოგრაფიის დასაბუთებისა, - უთხრებ-
უნი ძველი ქარაგუნის ილარიონის დასაბუთებისა, IV. მბ., 1957, გვ. 143-

2. ¹⁴³
A. 136, 389 r; ბერძენის ბერძენი # 20 - უთხრებუნი ბერძენი და
დასაბუთებისა, I, 1953, გვ. 96; R. Blake. დასაბ. დაბეჭდვა, გვ. 52;
მ. ანდრია, ქრისტიანები. გ. I, გვ. 140.

3. მ. ანდრია, ქრისტიანები. I, მბ., 1892, გვ. 140; უკანასკნელი
ქარაგუნის ილარიონის დასაბუთებისა, გ. I. მბ., 1960, გვ. 15.

მასა და მღ, ომანუ ახონველის ანდრეძვი იღაროთინს "ცხოვრება" მიხსუნუ-
ბუცი უნდა იყოს. უფრო რთბ, ომანუ ახონველს ვუთხომის სიერ ბერძნული-
პან ქარხული მარტბინილი მბველებბინს ჩამიხვილის მრის ან გამარტბინ-
და იღაროთინს "ცხოვრება".

3. იგივე "ცხოვრება" ან არდა მუტნილი ვუთხომიუ ახონველის იოერ
ბერძნულიპან მარტბინილი მბველებმა სდა 3ი, რამე იყ მიუბვილია ტოორტი
ახონველის მბველებბინ " ცხოვრება იოვაუნსი და უფხუბისი". ეს მბვე-
ლები პორტრა ვუთხომის ტარსაყვარებბინ (1028 წ.) მირი ხნის მუბ-
მუტ, ტოორტი ახონველის იკანთბინბინს მრის, 1042-1044 წლებში. ტოორტი
მიამბინიელი კი იყუნებდა არა მარტო ომანუს ამ ანდრეძ, არა მერ სხვა
ანდრეძსაყ, ბეპირ წყაროებს, ყოველყვარ წერილობბი და ნიუთვირ ს-
ბუთუბს, მუბნებბინპან და მარტბინებბინპან ანდრეძელებს. "ტოორტი
მიამბინიელს უსარტბინი მითი მიუყვანებბინს პამხანსა მუბვილი ყოველყ-
ვარ მამბინბილა და სბუთებბი. მბველებბინს პაწერის მრის არე ურბი მუ-
რეტი და წერილობბინ მასადაყ კი ან გამარტბინი ავთონის ყუნაბბებბინს:
მუბინიელი სბუყვარისა და ხაბებბინს სდაყ კი ან პავინებბინი მის. ტოორ-
ტი მიამბინიელი მარტბინს უხვაპ სარტბინებბინს ყოველყვარ წერილობბინ
სბუთებბინსაყ." 2

პაუბუბვილია, რბი ვუთხომიუ ახონველის ბრძენდალე ბიჭრას, ტო-
ორტი მიამბინიელს გამარტბინი და ვუთხომის მიერ მარტბინილი ცხოვრება
ისუბი სხველყვარებბინი მბინდანისა, რტორბი იღაროთ ქარხელი იყ.

1. კ. კვიციანი, ქარხელი ლყვარაყვარის მტარისა. ტ.1, მბ., 1960,
მუ. 219.

2. ივ. ჯავახიშვილი, ჟელი ქარხელი სანსტორიო მბველებმა. მბ.,
1945, მუ. 135-144; ტოორტი მიამბინიელი. ცხოვრება იოვაუნსი
და უფხუბისი. გამოსაყვარებბინი მიამბინი და ივ. ჯავახიშვილი, მბ.,
1946, მუ. 6.

4. ახორნის ხელნაწერი (ბედიანი 79) მილიანაჲ ვუთხომიუ ახორნელის ავთოგრაფიუ რაჲი იყოს, აძიეჲ სამკვირვებუა არა მისი ავთოგრაჲა, არა-
 დეჲ მხარეჲჲ ფაქტა მის მიერ ხელნაწერის გადართობა. იმ მიზანრეობის
 შესახებ, არის ზე არა ეს ხელნაწერი მილიანაჲ ვუთხომიუს ავთოგრაფი,
 სამეცნიერო რეკონსტრუქციი აძრეა სხვადასხვაგვარა.

ა. გასართობა¹ და რ. ბედიანი² ახორნის ხელნაწერი მილიანაჲ
 ვუთხომიუს ავთოგრაფაჲ მიხარიაჲ, ნ. მარკი³ ამ ხელნაწერს მხარეჲ რა-
 ნილოზრნივ ზედის ვუთხომიუს ავთოგრაფაჲ.

ილარიონის "ცხოვრების" ბოლოს მოხვედრებუი ვუთხომიუს ანდრეძი-
 პან ზამს, რაჲი "ცხოვრება" "გაიწერა" და "გასართობა" ახორნის ვუთხომ-
 იუს მიერ. ილარიონ ვუთხომიუს მუჲად იმამი, რაჲი ილარიონის "ცხოვრება"
 ვუთხომიუს ხელიჲ უნდა იყოს დაწერილი, არ შეიძლება, რაჲი ამ ავთოგრაფ
 იმ დასკვნის გამოყვანი, რაჲი რაჲი "ცხოვრება" ვუთხომიუს ხელიჲ
 გადართობი, ის მისივე დაწერილია, იმ საბუთიჲ, რაჲი სხვისი ხელიჲ
 რედაქციის გამოყვანი ვუთხომიუს არ უნდა⁴, არ მიგვაჩინოს დამატებ-
 ლაჲ. საქმეჲ ის არის, რაჲი ილარიონ ვარაუდები ძალიან უნდა იყოს
 და საკვლევი მიხედვით იგი საკვლევიჲ და საბუთარგარეჲ. უნდა ვი-
 ვივთხომი, მის შესახებ მანამდე არაფერი ვთხომილ დაწერილი და გასაკ-
 ვივთხომი არ არის, რაჲი ვუთხომიუ ახორნელი ასეჲ რაჲი მნიშვნელობის ანდრეძის
 ამ ხელიჲ რაჲი დაწერილია. ამიგომ რაჲი ცხოვრების მიხედვა-

I А.Цагарелъ. Сведения о памятниках грузинской письменности. Вып. I. СПб, 1886, стр. 92.

2. R. Blake. დასახ. ხელიჲ, გვ. 263.

3. Н. Марр. Агиографические материалы по грузинским рукописям Ивры. Ч. I. СПб, 1900, стр. 85.

4. J. კვიციანი. ნაწილები ვარაუდები ავთოგრაფიის ილარიონიან. - ვი-
 ვივთხომი ძველი ვარაუდები რეკონსტრუქციის ილარიონიან. IV, № 1, 1957, გვ.
 143.

უამრავი უკანონო და უსამართლო გადაწყვეტილება იქონიეს "სხორება", მიხედვით, რომელიც ბერძენი, რომელიც ბერძენი ილარიონის "სხორებას", გასული საუკუნის 990 ან 991 წელს, რომელიც უკანონო მამა, რომელიც ახალი უსამართლო იყო, უკანონო არ იყო საბერძნეთის საინტელექტუალური საინფორმაციო ახალი იდეების მიწოდების და მისი ბუნებრივი განვითარება უკანონო, უფრო მეტი ინტელექტუალური ძალის (1005 წლიდან).

ბერძენი ანტიკონსტანტინოპოლის მიხედვით ამ ბერძენში არის შემდეგი მხედველობები:

1. საინტელექტუალური მხედველობა.

2. მასივი ძალის "მიცვალებიანთა ღვთაება წმიდისა გიორგისა ჩუენისა ღმერთის მიხედვით და მარაპის უკანონოსა მარაპისი."

3. ილარიონ უკანონოსა ქსენოქსი, უკანონო და მიწოდების მიხედვით.

4. მიწოდების უკანონოსა მიწოდების მიხედვით და მარაქსი.

5. მამა... მიწოდების გიორგისი, ანტიკონსტანტინოპოლის უკანონო ღვთაების მიხედვით.

6. წმიდი, რომელიც მამა მამა უკანონო მიწოდება მიწოდების ღვთაების მიხედვით და მარაპის.

7. სიღვთის მიხედვით წმიდისა მიწოდების უკანონოსა და მამა მამა.

ამიტომ მამა მხედველობა უკანონო ახალი უსამართლო მარაპისი. ეს მხედველობები:

1. მასივი ძალის "მიცვალებიანთა ღვთაება წმიდისა გიორგისა ჩუენისა ღმერთის მიხედვით და მარაპის უკანონოსა მარაპისი." 1; 2. მიწოდების უკანონოსა მიწოდების მიხედვით და მარაქსი. 2. 3. მამა-

1. უკანონო და უსამართლო გადაწყვეტილება იქონიეს "სხორება", მიხედვით, რომელიც ბერძენი, რომელიც ბერძენი ილარიონის "სხორებას", გასული საუკუნის 990 ან 991 წელს, რომელიც უკანონო მამა, რომელიც ახალი უსამართლო იყო, უკანონო არ იყო საბერძნეთის საინტელექტუალური საინფორმაციო ახალი იდეების მიწოდების და მისი ბუნებრივი განვითარება უკანონო, უფრო მეტი ინტელექტუალური ძალის (1005 წლიდან).

2. უკანონო და უსამართლო გადაწყვეტილება იქონიეს "სხორება", მიხედვით, რომელიც ბერძენი, რომელიც ბერძენი ილარიონის "სხორებას", გასული საუკუნის 990 ან 991 წელს, რომელიც უკანონო მამა, რომელიც ახალი უსამართლო იყო, უკანონო არ იყო საბერძნეთის საინტელექტუალური საინფორმაციო ახალი იდეების მიწოდების და მისი ბუნებრივი განვითარება უკანონო, უფრო მეტი ინტელექტუალური ძალის (1005 წლიდან).

მეშაქ წმინდანა და დიდებულისა ურისტეს მიწამინსა გორაკისა¹, აღწერილი სკამონ ღრთხელის მიერ.¹

მევესუა აბაღლემა ("წიგნი, რამელი მიმამი უფაღვი მიწაწა რა-
წმინდა ღორთქელს ხუცეს მიწკალსა ჰასუბაჲ") თრგინალური აბაღლემა,
ხოლო ბიღო აბაღლემა ("სიგვლაჲ მიკრე წმინდანა მიმინსა უფაღვილსჲს და
საბაღსჲს") ურთხელის მესაბეღ აწის დაწერილი.

რატომ არ შეიძლება ასევე სახის კრებულში ურთხელის ანა ურთხელის
მიერ დაწერილი ილარისინს "ცხორება"?

ურთხელის მიწამინსა ურთხელის დაწერილს ურთხელის, რამ დიდებულსა
ურთხელის აბაღლემა ატორისინს მესაბეღ აბაღლემა ურთხელის დაწერილს
აბაღლემა.

ამრგაჲ, რთხელის იწვეა, ადამიანული აბაღლემა დაწერილი ურთხელის
იწვეს ურთხელის. რევი მიწამინსა მიმამინსა დამამინსა აბაღლემა
ურთხელის დაწერილს: მესაბეღ და აბაღლემა კრებულში შევესაღო ატორის
პირველბინს დაწერილს.

ილარისინს ურთხელის "ცხორება" რედაქციონის (1, 9, 7) აბაღ-
ლემა ატორისინს მიწამინსა მიმამინსა დამამინსა აბაღლემა
ურთხელის დაწერილს აბაღლემა აბაღლემა ილარისინს ურთხელის სა-
ბეღლე დაწერილი მესაბეღ აბაღლემა* ბერძნული აბაღლემა (ურთხელის)
ბერძნული ატორისინს.²

ბასილ პირველბინის მესაბეღ აბაღლემა ატორისინს დიდებულს წმინდა
(1913წ) დაწერილს დამამინსა მიმამინსა დამამინსა აბაღლემა იწვეს და
მისა-
გბეღლემა დაწერილსა მიმამინსა მიმამინსა საბეღლე კრებულს, იმვესატორის
პირველბინს დაწერილს

1. იწვე, გვ. 207.

2. . . კრებულს. დასახ. აბაღ., გვ. 136.

պարհասուն¹ (Գրողականությունը մեծացնելը Երևանում) .

ս. Պարսկաստանը և Յ. Վրացիների Գրողականությունը, որոնք մասնավոր Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը .

Մասնավոր և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը .

և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը .

Մասնավոր և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը .

1. P. Peeters. S. Hilariion d'Yberie. -- Analecta Bollandiana. T. XXXII. Bruxelles, 1963, n. 264; А. Рудаков. Очерки византийской культуры по данным греческой агрографии. Москва, 1917, стр. 55.

2. Մեծագույնը, Վրացիների Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը .

և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը և Գրողականությունը մեծացնելը .

ურთბინის ვაღვენსამი რაღვენიძეძენ, იქსურმა მამასახლისმა აღმეგობება ვა-
 მიჯდა: "ეგიჯარა რადრეს ბედილომა ვეგვოქმა მას შინა კახა უსბიხა
 რა ვმეჯარხა ეღენთა ვრასა!")

ცნობილია, რომ პოეტოსადრნიის სამედიკოს იმპერატორის შინაპ კარ-
 ევლარნას მარხონაღვენა რა რედასა იმპერატორი რაშქრაპ მიეოოპა, მიკ-
 ყვებიქა შინი კანველარისა ანასრვილი შემაღვენილოში. ¹ მივეიქობინი ძრის
 ახალი მიმასტრის სავფდეის სავრამი იმპერატორის აქტიური მონაწილეო-
 მა სავამიქ მიქ-კანველარის მიმევიტი იქმ მიმასტრის საბეჭო კარბე. ვუვი
 არ ს¹მ, იმპერატორს ახლია ბრწევივალე ამალა, რომლის შემაღვენილომა-
 ში იქნევიძენ კანველარის ხვერები, მაჸ შირის პოეტოსადრნიც
 (მიევიწახვესი). ზემოაღნიშნული კონტაქტიც აქ განხორცილევიძია.

ჩვენი აზრით, არ აქმა წარმოვადვილი, რომ მასიღ პოეტოსადრლის,
 რამას მონასტრის რაგვინვიბის ზეხმიწილევეს. აბტილემა რაქწემა იმა-
 ვე ვრადე, რა ვრადედაც " მსმავა " იღარნიშინს ამბავი შინი მონასტევიბი-
 სავარ. ლე ვარავტი შინი ვარჯევილიშ მშსახებ რასაშევიბის, მათიწ შე-
 ვრძლევილი ანავტირმა იმაში, რომ ვარჯევილი მოხვეს ვარჯევილი წმინდანბე
 ვარჯევილი აბტილემა რაქწემა, ლედაც საბე. ვრეში, მიხევიდაპ იბისა,
 რომ მას ჩინევილი ბერძენელი ვეოვინივილა, რა ლემა ურმა, იქ ამ აბტი-
 ლემას უჯრს სანამემაშევილხავის რაქწემა, ვივიტი მიმასტრის იმპერატო-
 რისა რა ბერძენი ბეოხვევილხავის. ამ სანამემაშევილხავს კო წარვაო-
 ბენა არა მარჯო მორვევილი ვარჯევი, ანამეპ, ვარივევეს ყოვირმა, კომ-
 სავრტიწიპილისა რა შინი მიევივიბის ვარჯევილი კოლირს.

წესავის მატალიევი ვარჯევილი ეიღევაჭურის ისტორისაში სავამიქ
 არის, მატალიეპა: აბტილე ვიორტი წმინდნილევი ვარჯევილი რაქწემა იმა-
 ვნება რა ვქევივიბს "ცხორება"; აქვე ვიორტი ხვესმიწი მონმა ვარჯევილი

I. H. Скабаланович. Византийское государство и церковь СПб, 1884, стр.173-175.

დაწერა ეთიოპი ბიბლიკოსი "ცხოვრება", მიუხედავად იმისა, რომ კანონ-
დაცვლადიანი წიგნის მიხედვით ავტორი ავტორი და სახელი უკანონო მიხედვით
ბიბლიკოსის სახელით კარგი და კანონდებულ ბუნებრივად უარყოფილი.

ბასილი პირველი იერუსალიმის მიღწევის იერუსალიმის უკანონო დასაბუთებელი დაწერილი
ახსენებდა იმის შესახებ რომ "ცხოვრებაში": "ღმერთისთვის მას შემდეგ სხ-
ვა სხვა უნდა, 9 ღმერთისთვის - შემდეგ სხვა-სხვა უნდა, ხოლო 7
ღმერთისთვის - ცხოვრებაში. 7 ღმერთისთვის დასაბუთებელი ადრინდელია: "არაფერ
შემდეგ სხვა უნდა, არაფერ ადრინდელია სხვა სხვა უნდა -
სხვა მიხედვით უნდა".

ამ ადგილას, როგორც ხედავთ ერთი დასაბუთებელი მიხედვით კ. კუპელი-
ძემ, 7 ღმერთის უპირდაპირად შესახებ, ე.ი. 7 ღმერთისთვის, დამ-
აღრმავებელი წიგნი "ცხოვრებაში" დასაბუთებელი, ადრინდელი დასაბუთებელი
მიხედვით შესახებ, რომელიც უკანონოდაა უნდა "ცხოვრებაში" საბი-
ბლიკოსის.

ბიბლიკოსი იერუსალიმის სახელით ადრინდელი კ. კუპელიძის იერუს-
ალიმის, რომელიც ადრინდელი ღმერთისთვის "ავტორი უპირდაპირად შესახებ
მის ბუნებრივად დასაბუთებელი, რომელიც "შესახებ გვახსენებს" 3.

ბიბლიკოსი ადრინდელია, რომ ბასილის ახსენებელი ბუნებრივად დაწ-
ერილი ცხოვრებაში არც უნდა იერუსალიმის ან კუპელიძის. იქნებ ამ ადგილზე უკანონო
ადრინდელი ღმერთისთვის ავტორი ადრინდელი იერუსალიმის უპირდაპირად შესახებ, და-
რამე არა ბუნებრივად, არაფერ უნდა?

ადრინდელი მიხედვით ახსენებელი სერიაში კუპელიძის იერუსალიმის სახელი-
თ დაწერილი წიგნი სახელით. უნდა დასაბუთებელი კუპელიძის ბიბლიკოსის, ადრინდელი
XI საუკუნის მიხედვით.

1. ადრინდელი უკანონო ადრინდელი იერუსალიმის ადრინდელი. 11, 11. 10.
2. კ. კუპელიძე. დასაბ. ახს., 141.
3. იქვე.

„სიცილიური მესხმა-ქვემოთ იხსენიება მოკლე ახორეზ რედაქციასში, რომელიც შეესტოა 990 აუ 991 წელს გადამერიდი ახორის სკლამაწერში, ხოლო ზოსიმეს საგალობელი დამერილია 1072 წლის შემოცოში.

ვრელი ახორეზი რედაქცია, რომელიც იხსენიებს „მესხმას“, გადამერილია ტრიტონის მამობის დროს ახორეზ - XI საუკუნეში - 30-იან წლებში, ე.ი. ადელი წლებში უსწრებს ზოსიმეს საგალობლის დამერას.

მეფაფრასული რედაქცია, რომელიც იხსენიებს მასილი მინამონის მესხმას, ზოსიმეს საგალობელზე ადრეა შექმნილი.

ამირეზა, სამივე წყარო, სადაც მასილის მესხმა იხსენიება, მისივე საგალობელზე ადრეულია, მაშასადამე, ზოსიმეს საგალობლის მიწრევა მასილისული „მესხმა“ დამერილია.

უნიკოში ადელის საგალობელი დედაზე ადრელი ძველია ილაროთ ქარაველის სახელზე შექმნილი ახორეზების სკალიდამ. იქვემ ეს საგალობელი შეიძლება მივიჩნიოთ მასილის მესხმა, ქვემოთ.

ამ ვარაუდის საწინააღმდეგოპ დამარჯობს ურთი ადელი ვრელი ახორეზი რედაქციისა, სადაც მასილი პრეფასილერიცი „ცხოვრების“ და არა მესხმის ადმინერა არის დამიქსადებული: „მასილი პრეფასილერიციმან და ფილისტოსმან და ჟიქსმან მინამონმან ადრეა ცხოვრება. წმიდისა ადის“.

საქმე იმას, რომ მოკლე ახორეზი რედაქცია, რომელიც ო რედაქციისა მდომიწვენი ახლო დეს, მასილისული ახორეზმას მესხმა-ქვემოთ ურეებს.

ამ დრო წყაროს დესტომიცი სიხლოვე ურეზმას დეადელეს ვიფიქროთ, რომ დროვე წყარო ურესა და იმავე მინამონს დებს ამ დრო სიფიქროთ: „ცხოვრება“, „ქვემოთ“.

დენი ამრიგ, მესხმას (საგალობლის მინიწერილობით) არავიხარ

შეზღვევაში არ შეიძლება ეწიროს "ცხოვრება". ხოლო "ცხოვრებას" შეესაბამება ეწიროს მესამე, უწყინაოდ იგი წმინდანის საეკლესიო, საჯარო რეპრეზენტაცია გრძელდება.

" ც ხ თ ე ბ ი ს " რ ე პ ა რ ე ა ტ ი ა
მ ა თ ი უ რ თ ი ე რ თ ი მ ი მ ა რ თ ე ბ ა

ჩვენი კვლევის ურთულესი ძირითადი ძირითადი არ უბეჭდი რედაქციონის (ტ. 9, 12) ურთულესი მარჯობის შესწავლა.

როგორც უკვე აღნიშნული გვეჩვენა, აწინასწარმეტყველებს განთავსებას მისი რედაქციის ადრეულადი და აგრეთვე ჩვენს ვარაუდს, რომ ეს რედაქცია აწინასწარმეტყველებს ხელმწიფობის (ბელოვი 79).

მისი (9) და ეწიროს (7) რედაქციის მისი ბელოვი-ნიანი დასაბუთების სიახლეებს, რაც საკვლევის დასაბუთების უმნიშვნელო მათი ურთულესი მარჯობის შესწავლა.

სამეცნიერო რედაქციის განთავსებას იმარტობა, რომ ეწიროს აწინასწარმეტყველებს აწინასწარმეტყველებს.¹

უკვე აღნიშნული, მისი რედაქციის ადრეულადი ეწიროს აწინასწარმეტყველებს (7) მისი-ნიანი დასაბუთების²: " მისი-ნიანი რედაქციის იღვრის "ცხოვრებას" რედაქციის დასაბუთების, აწინასწარმეტყველებს განთავსებას აგრეთვე განთავსების მიზნად დასაბუთების. 3. კვლევის რედაქცია: " აწინასწარმეტყველებს აწინასწარმეტყველებს... რედაქცია და მარჯობა განთავსების ამბავი იღვრის "ცხოვრებას" მისი რედაქცია განთავსების და შეუძლებს, მისი-ნიანი რედაქცია-

1. ე. განთავსების. დასაბ. მბ., გვ. 154.
2. ე. კვლევის. დასაბ. მბ., გვ. 145.

სურთ მწვერლობის ჭრადიყოობისა, და მითყვისა ახალი რედაქცია, ჩამოღობისა, ახონის რედაქციასთან შედარებით, ბოტი რამ გამოცხადებულა, ბოტი მიმაცხადებელი და ბოტი შეკვირდნი.¹

ფუნქციონირება ანალიზის სხვა სურათი გვიჩვენებს.

მისამართმა იმის შესახებ, რა ვიქსი (1) რედაქცია წარმოადგენს ვრცელი ახონური (2) რედაქციის მემორიალს, ვრცელ შეხვედრებ ვფას აჩვენებდა, რადგან მათი მისთვისაა შეკვირდნი სკოლის იყოს. მათგან მივსახარებელი (1) და ვრცელი ახონური (2) რედაქციები იმდენად გამოხატავენ და აჩვენებენ ვრცელად მისთვისაა რედაქციულად, რამ ებრუნება ვრცელს (1) მუხრისაგან (2) წარმოშობის შესახებ იმდენადვე ვფას აჩვენებდა.

კვლევა 3 მივსახარებდა დასკვნას, რამ იმდენი ვრცელად მისთვისაა და მითყვილებად ვრცელ იყვნენ - ვრცელდნი.

2 რედაქციის დასახლებულია ადგილები, ჩამოღობი 1 რედაქციის აჩვენებდა; მათი მხარე, 1 რედაქციის შესახებ იმდენი ვრცელდნი, ჩამოღობი 2 რედაქციის აჩვენებდა; ამისთან, თრევ რედაქციის (2 1) წარმოადგენელი ფუნქციონირის მისთვის რედაქციულად სხვადას.

1. ვრცელი რიცხის გამოხატვააა ნიმიშედაა მითყვი მხარე მითყვირება: 2 რედაქციის მიხედვით ივრცელდნი სკოლის დაბრუნების შედეგად ედრება მითყვირის გამოა იღონონდა დასახლ მისთვისაა მითყვირის; აჩვენებდა მის დასახლ მის და აჩვენებდა.

ედრება მითყვირის იღონონდა მისთვისაა ჩამოღობი სკოლის, მისთვისაა მითყვირის - სკოლები და "მითყვი" იღონებნი; იღონონდა მისთვისაა იღონონდა

1. იქვე.

გარდა ჭეშარი სხვა შემოღობვისა ში რედაქციაშია დაკრძალი უმისკოპოსოს ტფილ-ლი "რეზიდენცი", აქვეა შემოღობული ნინიაგაძე: "არსებ მეხმინა გზაჲ ბუკურელს, არამეჲ აღწერაჲ ცხობინა ბუნაჭაჲ ვარს"; ილარიონი ირ ამგორის შემოღობულია მისე წინასწარმეტყველან; ილარიონმა მონასტელ ტფილთა, ბელოში, საბაწმინდის ლერა, იარპანიუ უბანის იონაჭებო, ამის შესახებ "რედაქცია ბელოში ამბობს: "მოვიდა წმიდაჲ ქალქაჲ იერუსალიმში და მოკლენ და მოკლენა უკველითვე იგი საყვანისსაველი-ნი ამგორში"; ილარიონი კონსტანტინოპოლი წასვლის წინ "წარვიდა მიხილ-ვაჲ პირველთა მათ მონასტერთა, რამდენი - იგი აღუკნენს უწინარეს იერუსალიმის წარსულთა", ხოლო შემდეგ მან მიხილდა გერსახევის ავერბუ-ლი მონასტერი; ილარიონი კონსტანტინოპოლი წასულა "ჯამთა მიხილ მიწ-წმინდას მეფისათა". გარდაიყვანა ილარიონი კონსტანტინოპოლი წილანა მონაჭე დაჲი, დაჲის დაამბობს იმომბებს "რედაქციის ავტორი, რამესაც ლპარაკობს რამე ილ-არიონის მიერ აღსრულებული სასწავლებლის შესახებ, ილარიონის გარდაცვალებ-ლის შემდეგ "მონაჭე მან მიხილ, ნეკარმან დაჲ უკველითე მოკვებნა"-ი.

ილარიონის მიერ უკუმბობ, აღსაღონიყვანა და "ქალქსა რამელსამე"-ში აღსრულებული სასწავლები შემოღობულია ბიბლიურ სასწავლებლან და ხაბ-განმებელი, რამ ილიონი წინმეტყველები არ სამიჯარებდა პეტრეს და იონის სასწავლებლს.

რედაქციის შემოყვანასა აგრევე ილარიონის ქვეყნის საბელნიდ-ბა; უმისკოპოსოსი კონსტანტინოპოლის გარდაცვლის შესახებ, ილი ქვესაქურნი:

1. მოყვანებისა აღსა წინილთა წმინდისა ილი იონისათა აღსაღონიყვანა კონსტანტინოპოლს;

2. უწეებაჲ შემოღობისა აღსა ქრისტიანთა.

ყვანაჲ კონსტანტინოპოლის კატიპარქის საბელი; რედაქციის შემო-ყვანასა აგრევე წინადადება: "და უწოდა ამგორსა მას ქარაველთა მონას-ტერი, რამდენსა პირველითა საბელი უწოდა ქრისტიანთა"; აგრევე, მასილ

7 რედაქციის

ვქუთუბის წილის იღონებინა "მთელს სხვა-
ლად" "კაცსა ზრისსა";

იურისტიკის გამოცემის იღონებინა "ქუთუბისა მთ-
ლისა";

ამი ქუთუბის მუშაობის უწყობა
"ნათესავნი ბარბაროსნი".

იურიდიკის უწყობის იღონებინა
გაგანა "სუბი სული".

ბიბლიოთეკის იღონებინა "ბიბლი-
ოთეკის" სული და მისთან ურთავ "ახალ-
მთესნი კაცნი პრინციპალებნი".

საქართველოს აბიეგინის გამო-
ცემის იღონებინა "სამა და ძმანი".

საბჭოთა აბიეგინის გამოცემა "გუგუ-
სი იურიდიკისა ალექსანდრე" "გუგუ-
სი".

ბიბლიოთეკის მუშაობის იღონებინა "სხვა-
სხვანა იურიდიკისა: მასილი მუშაობის იღონებინა
ურთავისა ურთავისა ბიბლიოთეკის
აბიეგინის, მისი ურთავისა, ბიბლიოთეკის-
ში იურიდიკისა ბიბლიოთეკის სული კაცნი
მთესნი, ვქუთუბის ბიბლიოთეკის სული,
ბიბლიოთეკის იღონებინა "ბიბლი-
ოთეკის" გამოცემისა ურთავისა ბიბლიო-
თეკის და ბიბლიოთეკის.

7 რედაქციის

"ბიბლიოთეკისა ვისივე ბიბლიოთეკისა";

"სხვა-სხვანი";

"ახალი";

"საბიბლიოთეკის";

"ახალი ურთავისა კაცნი ბიბლიოთეკის-
სული ბიბლიოთეკის";

"სამა და ძმა";

"გუგუ და გუგუ ბიბლიოთეკის";

ბიბლიოთეკის მუშაობის იღონებინა "სხვა-
სხვანა იურიდიკისა: მასილი მუშაობის იღონებინა
ურთავისა ურთავისა ბიბლიოთეკის
აბიეგინის, მისი ურთავისა, ბიბლიოთეკის-
ში იურიდიკისა ბიბლიოთეკის სული კაცნი
მთესნი, ვქუთუბის ბიბლიოთეკის სული,
ბიბლიოთეკის იღონებინა "ბიბლი-
ოთეკის" გამოცემისა ურთავისა ბიბლიო-
თეკის და ბიბლიოთეკის.

მხრებში მანძილში იდგა სხვადა-
სხვა დანიშნული მუხრე ადგილებზე: იღრი-
თნი მივიდა უღრმისი მხარე, გასაგარა
იქ ხუთი წელი და წავიდა კომსტანტინ-
ოპოლი.

უკუბრუნდა სული მუხრე მხარეში ად-
გიანში იღრითნი "მეფე-აღი".

უღრმისი მხარე მახლობელი მონას-
ტრიდან მივიდა მონაზონი "აღრმედა
კანკელია", რიგისა იგი "მეფისადა
წინადა კურიაკისა".

იღრითნი კანკელია "მეფე-აღი",
რიგისა "მინადა კანკელია".

იღრითნი ღვთალონიკეში კანკელი-
ა მხარის "მეფისა და".

იღრითნი ღვთალონიკეში გასაგ-
არა "სამი რამეფენი".

იღრითნი მონაზონის უღრმის
მივიდა კომსტანტინოპოლი მონასტრე-
და მასილი მკურნალები მონაზონ ღვთა-
ლონიკე "კანკელია".

რამდენს კანკელია მონასტრის სატ-
ფრედა იგი ყბრა რეფენი.

"ყბრეზონი" აღმწერს უნაქმს "მა-
სილი პრეტოსისიკრისა და ფილოსოფოსისა
და რიგისა მონაზონისა".

იღრითნი "მეფე-აღი" რამდენს
გადასტურებს მუხრე მკურნალებს.

კომსტანტინოპოლი მივიდა,
"გამეფედა მივიდა და მხარა მას
უღრმისადა მინადა" და იქიდან
მეფე კომსტანტინოპოლის მკურნალებს.

მეფის ძმა

"იგი აღმწერდა მეფე-
აღის მკურნალებს".

კანკელია "კანკელია", რიგისა
მივიდა "მეფე-აღი".

მხარის და

სამი წელი

"მეფე-აღი"

ყბრა მკურნალებს

მასილი მონაზონის

ყბრა მკურნალებს

ℒ რედაქცია

℄ რედაქცია

ტანჯულა რა მამასა ხეობისა,
 გულედიხურთ იგი მეტრწუნეზღურ, ვინაჟ-
 ცა აღდგა მუცხველად მსაჯრითა
 მოსწრაფობითა და სარგურად წმიდო-
 სსა ბიბლია და შევუტრდა
 ფურჯისა ბიბლიისა გრემ-
 რითა მჭურვარითა და რახბრვდა
 შევრქმდასსა პირველი-
 სსა ბიბლიისა კაპენი-
 ერი ბიბლია.

მარცხილი იგი მმარნითა გორილითა
 ველისასა მას, ვინაჟცა ბეიგი იგი
 წმიდა იგი მოსაფრთხი და მსა
 და ვითარცა იგი, შევუტრდა
 ფურჯისა ბიბლიისა და
 რახბრვდა შევრქმდასსა
 პირველი ბიბლიისა
 კაპენიერი ბიბლია.

მისავენი ნიმიშეგბი ტარზე მუნიონა, მატრამი დამუჯრმა იბის მუცხაბე,
 რამ ℄ და ℒ რედაქციები ურამანთისა ტან და მოსაქედებად შეიქმნა, არ
 იხსნება, ვინაჟდა იველად ამ რიგის მისავენი და მასტრუქობელი მოსელ რე-
 დაქციასი. მოსელ რედაქციის ტარზე ℄ და ℒ რედაქციებს შეხებენ მარ-
 ტილი ბიბლია. მოსტრუქობის საბიფე რედაქციასი და მასტრუქობელი მარტრუქობი
 და მისხვევათა მისაქციებენ:

მოსელ პოეტური
 (ℒ) რედაქცია
 გორილითა მმარნითა მარ-
 ვილი და შევრქმდა ფურჯი-
 ს ივარწინისა და რახ-
 ბრვდა მუცხველასა პირ-
 ველითა ბიბლიისა კაპენი-
 რი ბიბლია.

ვრცელი პოეტური
 (℄) რედაქცია
 მარცხილი იგი მმარნითა
 გორილითა ველისასა
 მას ... შევრქმდა ფურჯი-
 ს ბიბლია და რახბრვდა
 მუცხველასა პირველითა
 ბიბლიისა კაპენიერი ბიბლია.

შევრქმდა
 (ℒ) რედაქცია
 შევრქმდა ფურჯისა
 ბიბლიისა გორილითა
 მჭურვარითა და რახ-
 ბრვდა მუცხველასა
 პირველითა ბიბლიისა
 კაპენიერი ბიბლია.

Ուսուցիչի պահանջները (Գ) հիմնարկում	Գրքերի պահանջները (Ծ) հիմնարկում	Վերապահանջները (Լ) հիմնարկում
և ճիշտ պայմաններում վերապահանջները .	և վերջին պայմաններում ունենալով մեծ շահեր .	ճիշտ և ճանաչելի մեթոդներով և ճանաչելի պայմաններում ունենալով մեծ շահեր .
և վերապահանջները մեծ պայմաններում .	և վերապահանջները մեծ պայմաններում .	և վերապահանջները մեծ պայմաններում .
և ճիշտ և ճանաչելի պայմաններում .	և ճիշտ և ճանաչելի պայմաններում .	ճիշտ և ճանաչելի պայմաններում և ճանաչելի պայմաններում .
<u>Վերապահանջները</u> մեծ պայմաններում .	<u>Վերապահանջները</u> մեծ պայմաններում .	Վերապահանջները և վերապահանջները .
և ճիշտ և ճանաչելի պայմաններում և ճանաչելի պայմաններում .	և ճիշտ և ճանաչելի պայմաններում և ճանաչելի պայմաններում .	և ճիշտ և ճանաչելի պայմաններում և ճանաչելի պայմաններում .

ՅԱՆՈՒ ՎՃԻՆՏՅԱԿ
(Գ) ԿՐՃԱՅԿՈՒ

Յոյս, համալս աղանձ-
ընթաց ոչոք մամա Թոնո
և ժամալս .

Մահաճ յն, ժողո՞ւ,
ցոխարկ սահմո-ցոհոն .

և ցոխարկ ոնոն

Ճոլալս-Ճոլա Թոնոյա ոչո
մանս ձլնոնա, Թոլ-
սոյն սոցոյա ոչո Բոնո-
ն սահարոնոնա .

Յոյն ժող Թոնոյալոն
Յոյն Թոնոյալոն և մ-
նոնոյալ մանս Ճոլոյ
ցոն Թոնոյ .

Ճոնոյա Թոնոյա
Թոն ման Ճոլոյ .

և Մահոյն յոնոյ-
Յոն ոչո և Ճոլոյ
և Թոնոյ ցոն սահմո-
յոնս Թոն .

ՅՈՒՆՈՒ ՎՃԻՆՏՅԱԿ
(Ը) ԿՐՃԱՅԿՈՒ

Յոյն, համալս աղանձ-
ընթաց ոչոյն մամա
և ժամոն Թոնոն .

Մահաճ յն, ժողո՞ւ,
ցոխարկ սահմո-ցոհոն .

և ցոխարկ ոնոն

Ճոլալս և Ճոլա Թոնոյա
ման ժողոյն Թոնոյա մ-
նոնոյն Ճոլոյ-
Ճոլոյ ոչո

և Ճոլոյ ման Թոնոյա-
լոն Յոյն Թոնոյալոն և
մանոյնոյն մանս Ճոլ-
ոյ ցոն Թոնոյ .

Ճոնոյա Յոնոյ
Թոնոյնոն Թոնոնա
Թոնոյ և Ճոլոյ
նոն .

և Մահոյն յոնոյ-
Յոն ոչո և Ճոլոյ
Թոնոյ ցոն սահմոյն-
ս Թոն .

ՅԱՆՈՒ ՎՃԻՆՏՅԱԿ
(Է) ԿՐՃԱՅԿՈՒ

Յոյս, համալս
մամա և ժամ Թո-
նո աղանձընթաց ոչո-
նոն .

ժողո՞ւ . . . ցոխարկ
սահմոյն Թոնոյ,
ցոյնոյն ճոնոյն Թոնոյ
լոն .

Յոնոյն Ճոլալս-

Ճոլա Թոնոյ ոչո
Թոնոյն .

Ճոլոյ համալս
Յոյն Թոնոյ, հո-
նոն Թոնոյ և յոն
Յոնոյ .

սահարոն Թոն-
ոնոն ման Ճոնոյ-
նոյ և Ճոլոյ և Ճոլոյ
նոն .

Յոնոյն ոչոյն
Թոնոյն Թոնոյն
ոչո սահմոյնոյն
լոն և Ճոլոյ
և Թոնոյ ցոն
և Ճոլոյ Թոնոյն
ոչո .

<p>მისივე ახორეზრი (9.) რედაქცია</p>	<p>ვრცელრი ახორეზრი (7.) რედაქცია</p>	<p>მეჭაფრისტერი (7.) რედაქცია</p>
<p>მარცხიპა ძმარ ივი მარ მიჭხეზრა მამარახტრის- სა მის მიწარსტრისსარ ვრ- ვრევი.</p>	<p>მარცხიპა ძმარ ივი მიწარსტრის, მიჭხეზრა ვრ- ვრევი მამარახტრისსარ .</p>	<p>[ძმარ ივი] მარ- ვრევი მიწარსტრის მარ მიჭხეზრა მარმეჭრ მარ- მარახტრისსარ .</p>
<p>მიიიიი ძვიი კარევი- სარკარ მარ სტრის მარ კარ- კარევი მარევიიიიი ივი .</p>	<p>მიიიიი მარევი ძვიი კარევიიიიიი სარევიიი - სარ მარ სარევი მარევიიიი მარ ფრევიიიი მიიიი .</p>	<p>მიიიიი ძვიი კარე- ვიიიიი მარ სტრის მარევიიიიიი მარ მარ- მარ მიიი .</p>
<p>არევი, რარევი არა- ვიი ვრევი .</p>	<p>არევი, რარევი არა- ვიი ვრევი .</p>	<p>არევი მარ, რარევი არევი ვრევი .</p>

სარევი მარევი მარევიიიი მარევიიიი მარევიიიიიი 7 მარ 9 რედაქციი-
მი მარ 7 რედაქციის მევიევი მარევიიი მარევი მიიიი მიიიიი რევიიიიიი
(II 22) :

1. მარევიიი მარევიიიი ივიიიიი მარევიიიი მარევიიიი : სარევიიი : " რ-
ევიიიი არა მარევიიი მამარ მარევი მარევიიი . . . "

ვრევიიიი რევიიიიიიი მარევიიიი სარევიიი არის მიევიიიიი ვრევი
ახორეზრი (7.) მარ მისივე (9.) რედაქციიიი მარევიიი, ხორევი 7 რედაქცი-
ის მევიევი სარევი არევი ვრევი მარევიიი ივი არ მარევიიი .

2. მარევიიი ვრევიიიი ივიიიიი მარევიიი 15 მარევიიი ვრევიიი ახორეზრი (7.)
რედაქციისსარ მარ რევიიიიიი მარევიიი მიიიიი, ხორევი 7 რედაქციის მევიევი-
ვი სარევი მარევიიი მიიიიი - 16 მარევიიი .

ვრევი ავიი-ვიიიი ავიიიი, რევი I რევიიიი ავიიიიიი რევიიიიიი მარ-
ევი (II 22) ავიი-ვიიი 7 რედაქციის სარევი მარევიიი მარევიიიი, მარ-
ევი მარ ავიი-ვიიი მარევიიი ავიიი .

ընդհանրաբար ճշման
(II 22)

Բանահայրի ճշմանը

Իրականորեն յեղևաթան մեջ զանազան-
ընթացքներով .

Եւ յստիկանական յեղևաթան մեջ զանազան-
ընթացքներով .

" Կրօնական շարժումները միմեզ
անց բոլոր շարժումները հիմա, ոչոք
անհարկ հիմա ընդհանր, եւ Կր-
օնական անհարկ իրական ճշման
եւ յեղևաթանները մե, ոչոք անհարկ
հիմա ընդհանր" .

" Կրօնական շարժումները միմեզ անց բո-
լոր շարժումները հիմա, ոչոք անհարկ
հիմա ընդհանր" .

" Երկրային շարժումները ընդհանր ընդ-
հանրաբար ընդհանր ընդհանր եւ ընդ-
հանրաբար ընդհանր եւ ընդ-
հանրաբար ընդհանր ընդհանր", Կրօն-
ական - ընդհանրաբար անհարկ ընդ-
հանրաբար ընդհանրաբար ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար .

" Երկրային շարժումները ընդհանր ընդ-
հանրաբար ընդհանր եւ ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար", եւ ընդհանր
ընդհանրաբար, անհարկ ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար .

Կրօնական անհարկ ընդհանրաբար
ընդհանրաբար, անհարկ ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար եւ անհարկ
ընդհանրաբար ընդհանրաբար եւ անհարկ
ընդհանրաբար ընդհանրաբար, ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար .

Կրօնական անհարկ ընդհանրաբար,
անհարկ ընդհանրաբար եւ անհարկ
ընդհանրաբար ընդհանրաբար ընդհանրաբար
եւ անհարկ ընդհանրաբար ընդհանրաբար
ընդհանրաբար, ընդհանրաբար ընդհանրաբար
ընդհանրաբար ընդհանրաբար ընդհանրաբար .

ღვინდგრაპონ წესსა
(II 22)

სამარტვირ წესსებში

მიერ მიიჩნეწნ სარტაქსა, რაჟ და არა
იძვენ არსვის სატვირთვებდეს და სხვსა
ქველსა ხვედვიდეს.

მიერ ურთარსა წინ სარტაქსა
არა იძვენ არსვის სატვირთვებს
და სხვსა ქველსა ხვედვიდეს
და სხვ.

ღ რედაქციის შექმნაში დამატებული წესსებში ამარტვირებდეს ჭაქვებს და სხვირ
დებდეს რედაქციის ურთარებო სახეს.

ხოთ არ ნიშნავს ეს, რამე ღ რედაქციის შექმნაში წესსადა მიჩნის ღვინდ-
გრაპონ წესსა (II 22) ყველსავე ადრეულსა და შემოკრძახავს ღ რედაქციის
უძველესი სურსები?

ამასვე აქვს მხარეებდეს წესსისა შიღვირგრაფული ნიშნებდეს, რიმიწმინდაჲ
ადრეულსა წესსა არ სასარტვირებდა XII- XIII ს.ს.

განვიხილოთ მისთვისდები მისაღვირებში რამე ურთარებს დაშვიდების საჭრ-
ვარს იძვედა: 1/ რედაქციის იძვედა, ურევირ ახორევირ (Ⴀ) და მიტარსარტ-
ვირ (Ⴁ) რედაქციებში ურთარებს არ იძვენდეს, უ.ი. მისთვისი ადრეულსი ურე-
ვირ (Ⴀ) რედაქციისა მიხედვა მიხედვა რედაქციისაში, ხორს მიხედვა (Ⴁ) რე-
დაქციისა მიტარსარტვირ (Ⴁ) რედაქციისაში. ამ ურთარებს მარტვირ მიხედვა
(Ⴁ) რედაქციისა არის შიღვირ რედაქციისა ურევირ ახორევირ (Ⴀ) და მიტარსარ-
ტვირ (Ⴁ) რედაქციისაში შიღვირ, უ.ი. ურევირ ახორევირ (Ⴀ) რედაქციისა არის
მიხედვა (Ⴁ) რედაქციისა შიღვირ, ხორს მიხედვა (Ⴁ) რედაქციისა - მიტარ-
სარტვირ (Ⴁ) რედაქციისა. 2/ ურევირ ახორევირ (Ⴀ) და მიტარსარტვირ
(Ⴁ) რედაქციებში მისთვისი ადრეულსი მიხედვა მიხედვა (Ⴁ) რედაქციისა
შიღვირ, უ.ი. ამ ურთარებს მარტვირ მიხედვა (Ⴁ) რედაქციისა არის შიღვირ ურე-
ვირ ახორევირ (Ⴀ) და მიტარსარტვირ (Ⴁ) რედაქციისა. (მისთვისი ურ-
თარ, რამე მიტარსარტვირ (Ⴁ) რედაქციისა არის იძვენს შიღვირ, მარტვირ

ոնչնա, ցոնուար Ղ Քըմաշյան ձեռնար քերտ զոան, XII և-Յո արև Յըրմնրոյ) .

Քընն սճրոտ, Յորճըլոյ ցարաքոյ ևսգըպըլս արևն Օրլըճըլոյ. սճոն ճաղընսգոքսթ Եղմարտոտ ոնչը ճըլնգընն. ճը ցրկըլոյ ստոնշրոյ (Շ) Քը- թաշյան արևն Օրլը (Գ) Քըթաշյանն Ճարո, ճաՅոն Օրլը (Գ) և ճը- Կաթնսշը (Ղ) Քըթաշյանն ար ցրն Յըրմնրոտ ոնչոն Յընգընն Ճըրտըլոն, Քոնըլոն ար Կսսրոն ցրկըլոյ ստոնշրոյ (Շ) Քըթաշյանն. ճաթնսթ սնչոն Յընգընն Ճըրտըլոն ճըլնտոնրոյ Յըթաթընն Յըթաթ Կսթըլոնրոյ .

Օրլը Քըթաշյանն ոլարոն յարճըլոն ոլրնսլոնոնս Նսթարճըլոնն ճաՅոնընն սճճըլոյ սնչոս Կսթըլոյնընն "սրթթ և Ճըրմարտ յըլնսնթ ճըլնթ և ցոտար Յոյոյս, Յոյս, Քսճըճը սընրկըլոյն ոլր ճաճաը Յոնոյ և ժճաըս" .

ցրկըլոյ ստոնշրոյ Քըթաշյանն սճոն Յարկըլոյնթ ճըլնընն "ճարճըլոյս Ճճոնթ ոլր յըլնսնթ ճըլնթ և ցոտար Յոնոյս, Յոյն, Քսճըճը սընրկը- ճըլոյն ոլրնընն ճաճաը և ժճա Յոնոյ" .

Ղ Քըթաշյանն ցրոտըլոնն " ոնճը կրճար Կթսս ճսն Յրճնըլոյնս Յոն և Յըրմնրոյնթ ար Յըրկըլոյն թըլն Յոնոյն ճաճըլնս ճըլնս և Յոյս, Քսճըճը ճաճաը և ժճա Յոնոյ սընրկըլոյն ոլրնընն ."

Քոտ ցրն սոնննն ոն Կթթոյ, Քոն Օրլը ստոնշրոյ (Գ) Քըթաշյան, Քոնըլոյն ճըրմոնըլոն ճըլնտոնրոյ Նսսըլոյն ոլրնն ցրկըլոյ ստոնշրոյ (Շ) Քըթաշյանն, սճ սրթըլոն Յճնն Կոնըլոնն սնարճընն (ճարճարտ - Յո- ցոյս), ճաճըլոյն ճըլնտոնրոյ (Ղ) Քըթաշյանն

Օրլը ստոնշրոյ Քըթաշյան ար Նսթարճըլոնն ցրն ոլրն ճարճըլոյ և ար Յարկըլոյնն. սնչոն ճաճըլոյն ճըլնտոնրոյն Երն "ճարճարտ - Յոյոյ- ճա" Կոնըլոնն սնարճընն Նսթարճըլոյնն Յոնարտ .

նճոն ցոտընն: ճը ստոնշրոյ ցրկըլոյ Քըթաշյան Նսթարճըլոյնն ճարճը- ճըլոյ և սճոնտոնրոյն Նսթարճըլոյնն ճաճըլոյնն Յըրմնրոյնն սը- Կոնն սնարտնն Կոնըլոնն "ճարճարտ - Յոնոյն", ճաճոնն տոնընն Օրլը ստո-

ნური რეაქცია, რომელიც შეესაბამის შეზღუდვებში ხმარობს ფორმებს
"წარმარება - მივიდა", საბერძნეთში არ უნდა იყოს პანორილი.

ჩვენი ამრიგად, საბერძნეთში მყოფი პეტრუსი შევედო ვხმარა "წარმო-
ვიდა - მივიდა" და "წარმარება - მივიდა" ფორმებით, რომელსაც საქმე
ვხებოდა იერუსალიმშიდან საქართველოში წასვლას.

მეორე მომენტად ადგილას მოკლე ახლოვრ (9) და "რედა" უბში
გვაქვს "ძმადგა" და "ძმა მინი", ე.ი. ლამაზად ურთი ძმის ახსრელება-
და, თორე ურევი ახლოვრ რეაქციაში გვაქვს "ძმანი".

ამ იტყვიშიც მოკლე ახლოვრ (9) და მუთაფრასვლი (7) რეაქციები
ურთაპ იას.

ურევი ახლოვრ (7) რეაქციას ირ ადგილას მავლას იღარითინ
მოწაფინ ისკინ სახელი:

1. "მან წარმოგვანა მოწაფინ ურთი, სახელით ი ს ა ვ და წარვიდა
კოსტანტინეპოლი!"
2. " და მუნსა მრავალნი სასწულნი და კრწებანი ანასრულნა უფალ-
მან მის მიერ, ვიხარეს უკუანადგუველ მოწაფემან მისმან მუთარმან
ისკ ფრევილევ მოცუხნა, მიიქსა რად მიერ შევიტყვიდა მიცულებინა მი-
სინა!"²

"სხორებინ" სწარჩენ რეაქციებში, და მათ შორის მოკლე ახლოვრ
(9) რეაქციაში, სახელი ისკი არ გვხვებოდა ("წარმოგვანა მოწაფე ურ-
თი და წარვიდა კოსტანტინეპოლი").

მოკლე ახლოვრ (9) რეაქციას არ მავლავებოდა უკუანადგუებო არც
ურთი მუთალი ურევილი ახლოვრ რეაქციისა. და მოსამრებოთ გამოტყვიებდა
იგი იღარითინს მოწაფინ ისკინ სახელს ორივე შეზღუდვაში

1. ძველი ქართული აგიოგრაფიული ეტიმოლოგიის ძეგლები. ნ.11.მბ.,
1957, გვ. 22.
2. იქვე, გვ. 23-24.

Մուլը առեւտրի (Է) հիմնական շրջանը: "Երեսուցյա շնորհի, հոնը արև Մեսեմա է թնորհս և դարձողնու մարդու սևուրհում", մարդու արհեստավորին անհրաժեշտ է վրայի առեւտրի (Ը) հիմնական "ընդհանր" շնորհան, երև Թ հիմնական - Մեսեմա. մարդ արհեստավորին անհրաժեշտ է մարդկային և արհեստավորին Մուլը առեւտրի հիմնական ար անհրաժեշտ է վրայի առեւտր հիմնական և անհրաժեշտ Թ հիմնական.

Վրայի առեւտր հիմնական և անհրաժեշտ է վրայի առեւտր հիմնական (սևուրհ) : "Միջուկ վրայի և արհեստավորին անհրաժեշտ է և արհեստավորին և անհրաժեշտ է !"

Մուլը առեւտր հիմնական է ինչ և անհրաժեշտ է և արհեստավորին և անհրաժեշտ է : "Միջուկ վրայի և արհեստավորին անհրաժեշտ է !"

Երեսուցյա շնորհի և անհրաժեշտ է և արհեստավորին և անհրաժեշտ է : "Միջուկ վրայի և արհեստավորին անհրաժեշտ է !"

Միջուկ վրայի և արհեստավորին և անհրաժեշտ է և արհեստավորին և անհրաժեշտ է : "Միջուկ վրայի և արհեստավորին անհրաժեշտ է !"

Մուլը առեւտրի հիմնական է վրայի առեւտրի հիմնական : "Միջուկ վրայի և արհեստավորին անհրաժեշտ է !"

Վրայի առեւտր. Մուլը առեւտրի հիմնական է վրայի առեւտրի հիմնական : "Միջուկ վրայի և արհեստավորին անհրաժեշտ է !"

1. Վրայի շնորհի և անհրաժեշտ է և արհեստավորին և անհրաժեշտ է. *Բ. 11. 26.*, 1967, թ. 16.
2. Մր. Բ. 11. 26. և անհ. Բ. 11. 26. 174.

ჩვენს მუშაზე იყო აღნიშნული, იღვწის ქართველის ინსაფრმაც
 ურველი ახალური რედაქციის ავტორისაგან უამბობია "ყოველივე" იღვწის
 შვედაზე. უხარის, რედაქციის ავტორი ამხარისაგან იღვწის რედაქ-
 ციის შვედასი პირველი ასე მარტოველია: ურველი ახალური რედაქციის
 ავტორი სარგებლობს ბოლო ახალური რედაქციით და მათს ბიბლიომას მუშა-
 რი წყაროს (რედაქციის) ბიბლიომაზე ავსებს.

მეორეა, რომ ბოლო რედაქცია არის წყარო სხვა რედაქციებისა,
 რისი ურველი მხარს, რომ იგი ყველაზე ახალიველი ხელმწიფისა შვედასი, ბო-
 ლო ახალური რედაქცია გამოქვეყნებულია 1111 ს. ხელმწიფის ბიბლიომა
 (9 755)¹, სამეცნიერო ლიტერატურის გამოქვეყნების ბიბლიომა, რომ ეს
 რედაქცია მუშაზე აქვს შექმნილი და უნდა უნდაველი იღვწის სეკუნდარ-
 რული უხარისი შვედასი.² ეს ურველი რედაქცია: ახალიველი ურველი ახალ-
 ურვი რედაქციის შემუშავებ ბიბლიომა 990-991 წ. წყაროს ხელმწიფის (ბი-
 ბლიომა 79) ბიბლიომაზელი იღვწის ქართველის "უხარის" ბოლო ახალური რე-
 დაქცია უნდა იყოს.

ყველას სატრენობო ავტოველი ურვი ბიბლიომა:

ახალის ხელმწიფის (ბიბლიომა 79) იღვწის ქართველის "უხარის" შე-
 ტარისა შემდეგი სატრენობო: "წილისა მუშისა იღვწის ქართველისა ქსედე-
 მაზე, უხარისა და ბიბლიომაზე მისი"³.

ამ სატრენობო ყველაზელი იღვწის სიყველა "ქსედემაზე", არც ურვი
 სხვა რედაქციის სატრენობო არ შეიძლება ამ სიყველას, შესაძლებელია, მუშა-
 ლო იღვწის ქართველის შვედაზე არ ურვი რედაქციის "უხარისა" და არც

1. დელი ქართველი ლიტერატურის ურველია. 1. ს. ყველაზელი ბიბლიომა გამო-
 ყველია. 1946, გვ. 170-177.
2. უ. გამოქვეყნებული. სეკუნდარული რედაქციები. - დელი ურველი ავტო-
 რატორული ლიტერატურის დელია. 1946, გვ. 146.
3. R. Blake. რედაქციის, მუშის, გვ. 263.

ქსენოზა" ერთიანი მადეზული მის სახეობე, ამის გამო რედაქტორმა ჟე ავ-
ტორმა საჭიროდ ჩაიკეთა ხაზი გასვლა ამ გამოცემისათვის.

მალე ახორციელ რედაქციის ბოლო აბბაყვი ნახსენებთა მასილი ასიურითი,
რამდენამე გამოუყვანამ უნებში - შეესხმა იღარონ ქარაველინს სახეობე.

არე ურთი რედაქციას არ იტენს ასევე სიგევიტის სიძენეს მასილინს მი-
მარე, ურევილი ახორციელ რედაქციას მას ურევიტს "ფილისოფიას" და "ლიტის მი-
ნამილს". მეტაფიზიკური რედაქციას აქონდავეს, რამ მასილი "რედაქციას განავევილი
იგი და ბრენივალე სიბრძენისა".

ხომ არ მიუთხილებს ეს შენიხი იმადე, რამ მალე ახორციელ რედაქციას
უხევიტის მასილს, რამევილი დაევიტადიონს გამოე ახორციელს ამბობს ჟენს ღირ-
სეობებე, ჟე ეს გამოევიტებე, და ახორციელს ხანისათე (მალე რედაქციას ჩარ-
მისავეს)? მაგარი ეს სხეისა მიჩინს.

ჩემ შეხებთა მალე ახორციელ რედაქციის რედაქციის რჩის, რამევილი გამო-
იკეთა, ის 990-991 წ. ხელნაწიქრთა შესული, ე. ი. X ს. ბოლო მისი არ-
სეობთა უხევიტისა. მეტე. ჩაგანამე მალე ახორციელ რედაქციას ურევილი
ახორციელ რედაქციის რედაქციის გეარე გევიტისა, ხოლო ურევილი ახორციელ რედაქციას იმ-
ის დაევიტის მიერ არის რედაქცილი, მამისავე, მალე ახორციელ რე-
დაქციის შევიტა X ს. I ნახევიტის არ გამოევიტებე, შევიტისი ურევიტის იგი
ახორციელ, ჩაგანამე მისი შევიტისი უხევიტის ხელნაწიქრთ ახორციელს. მის
საფუვევიტე შევიტისი ურევილი ახორციელ რედაქციას ახორციელ ხელნაწიქრთ
(1074 წელს) რედაქცილი. ურევიტის ურევიტისათე, რამ ირევიტ რედაქციას (C და
Q) ახორციელ რედაქციის შევიტისა.

ამრიგად, მალე რედაქციის უხევიტის იმ მხარს უხევიტის შევიტისი:

1. იღარონ ქარაველინს "სხორციელთა" ხელნაწიქრთს მიჩინს ვევიტადე უხ-
ვიტისა მალე ახორციელ რედაქციის შევიტისი ხელნაწიქრთ.
2. მალე ახორციელ (Q) რედაქციას რედაქციის ჩანს ურევილი ახორციელ
(C) რედაქციისათე, რამევილი X ს. I ნახევიტისი ურევიტის შევიტისი.

3. ბიულე ახორეზი (9) რედაქცია წყარო ჩანს აგრეთვე ლეონტიძის (7) რედაქციაში. ამის დადასტურებელი მატერიალური მტკიცებულებაა, სადაც ნახავთ, 8, 9 და 7 რედაქციების ურთიერთმომხმარებლობა.

4. ბიულე ახორეზი (9) რედაქცია ძირითადი წყაროა სტრუქტურული (8) რედაქციისთვის. ამასვე უკავშირდება.

ილია იონე ჯარბევილის "სხორეზის"
სტრუქტურული რედაქცია

ილია იონე ჯარბევილის საბჭოთა მუშაკებისათვის აგრეთვე სტრუქტურული "სხორეზი", გამოქვეყნებულია ი. ი. სამხურ.¹

ილია იონე ჯარბევილის ხელნაწილი არ არის შეტანილი უკვე აღნიშნულ ახორეზის ბიულე სტრუქტურის² და ილია იონე ჯარბევილის მიერ "ილია სტრუქტურის" (ილია-ბიულე მხარეების ხელიდან გამოსული წესი),

XI ს. ხელნაწილი სტრუქტურის³ მიხედვით უნდა (A 193) დაეკავოს ილია იონე ჯარბევილის ხელნაწილი.

ილია იონე ჯარბევილის ხელნაწილი ილია სტრუქტურული სხორეზის გამოცემა, ბიულე სტრუქტურული წესის (A 193) გამოცემა, ბიულე სხორეზი-სტრუქტურის⁴ (A 635, XII-XIII სს; A 139, 1535 წ.; A 187, XVII ს.;

1. კ. კალიძის, მანუალის ჯარბევილი ავტორიტეტის მფლობელი. - უკვე აღნიშნული ჯარბევილი რედაქციის მფლობელი. გ. IV. მბ., 1957, გვ. 150; ილია - მბობის ურთიერთმომხმარებლობის მხარე, 1919-1920. I, გვ. 57-58; ილია სტრუქტურული ავტორიტეტის რედაქციის მფლობელი. გ. IV. გამოცემა-მბობის მხარე. გ. IV. მბობის მფლობელი. მბ., 1968, გვ. 356-357.

2. A 648; K. Kalkalidze. Ierusalimskiy kanonar' VII veka. Tifliss, 1912, str. 297-310.

3. A 97, H 2211, ein 4, Jer 24-25, 'A 193.

4. კ. კალიძის, მანუალის, მხარე, გვ. 136-137.

А 1582, XVII-XVIII სს.; А 1474, 1738-1740 წ.; S 1324, XVIII ს.;
ქრთ. 77, XV-XVI სს.; ქრთ. 83, XVII ს.; Q 74, XVII ს. და სხვ).

საფიქრებელია, რომ იღრიკონის ხსენების დღე დადგენილია მაშინ,
როდესაც იღრიკონის წესი დასიდა I მაკარიანის ბრძანებით აღსაღრიკონ-
თან რამდენს ქრთველია მონასტრში გადამსწავლეს, 876 წლის 7 დეკემბრის
შეძებდა.

ყოველი შენიღბულად, იღრიკონის ხსენების დღე დადგენილია "იგი
სუამქსარში" ხსენების დღის შეთანხმებულ დღესაც აქვე, ახონის 620 წლის
ბერძენულში მოხსენიებულია იღრიკონ ქრთველის "ცხოვრება" ძეგლი (9)
რედაქცია. ურევილი ახონური (7) რედაქცია, ჩვენს ვარსკოლს, დაწერილი
სამს X საუკუნე. I ნაბეჭადი.

"ცხოვრება" რედაქციაში შექმნილია უნდა მომდარდეთ ხსენების დღის
დადგენის დროსავე.

რედაქცია უნდა, თავდაპირველად იღრიკონის ხსენების დადგენა შეძი-
ნფარცელ რამდენს ქრთველია მონასტრის. ეს სრულიად ბუნებრივი იყო: იღ-
რიკონი რამდენს ქრთველია მონასტრის ადგილობრივი წმინდანია. შეძებდა კი,
მოკვნივნივნი, მინი ხსენება გასცილდა რამდენს მონასტრის ფარცელს და
ახონზეც გაუქვლია. ამის შედეგი უნდა ყოფილიყო ახონზე შედგენილი ქრთ-
ველი წმინდანის ცხოვრებების კრებულში იღრიკონის ცხოვრებისა და საგალობ-
ლის მიხვედრა.

იღრიკონის ხსენება და საგალობელი გიორგი მხარბინელია შეიქმნა
"ხუნიში", რომელიც მის უმარცხდნა მოკვნივნივნი, სუამქსარის შეძებდა.
"ხუნიში" ძირითადი ქრთველი მასალა დაგარებდნად მიიღეს. გიორგი მხარბინ-
ელის საკუთარი ინიციატივი "ხუნიში" შექმნილია იღრიკონისა და ქრთვილს
საგალობლები, მის იმის მომართ, რომ გიორგი განსაკუთრებულ წმინდულ-
მას ანიჭებდა ამ წმინდულად რაღს ქრთველი ველებს ცხოვრება-

მი.¹

უნიკალური წიგნი, რომელიც 193-ის გადამწერმა გიორგი მახარაძის "მე-
უნის" საფუძველზე საჭიროდ ჩაბეჭდა ილარიონის ხელნაწიდან შეტანილი სტრუქ-
ტურით.

გიორგი მახარაძის ტარსაყვანობის შემდეგ, XII ს-ში მის მიერ
შეგდგენილი "ძირ სვიმონისაჲნი" შეუტანია ილარიონ ქარაგელის სვიმონისაჲ-
ნი "ცხრამბაჲს", რომელსაც შეიკავს რვა წესა.²

3. კუკელიძე³ შეამჩნევს აქვე სვიმონისაჲნი რედაქციის ვრცელი
აგზნობა (ჯ) და მუცხრანსული (ლ) რედაქციებიდან, მისივენი აქვე მის-
თან მსაყვანობის შემთხვევები, და სვიმონისაჲნი რედაქციის ვრცელი აგზ-
ნობა (ჯ) და მუცხრანსული (ლ) რედაქციების საფუძველზე შეგდგენი-
ლად მიიჩნევს. ეს მარჯვლად ასეა, მე შემოვიფარებომა მხოლოდ ვრცელი აგზ-
ნობის და მუცხრანსული რედაქციები. მაგრამ არსებობს ილარიონის "ცხრამ-
ბის" კიდევ ერთი, მისვე აგზნობის რედაქცია. საჭიროა განვიკვირო, რა მიმარ-
ჯობა სვიმონისაჲნი რედაქცია ამ მისვე რედაქციისა.

3. კუკელიძის ნაშრომის⁴ გამოკვლევების დროს ილარიონ ქარაგელის
"ცხრამბა" მისვე რედაქცია არ იყო ცნობილი.⁵ ამის გამო 3. კუკელიძის

-
1. უ. მახარაძის სვიმონისაჲნი რედაქციები. - ძველი ქარაგელი აგიოგრა-
ფიული რედაქციების ძეგლები. ნ. IV, გვ. 136.
 2. A 222, XII ს.; A 626, XII ს.; A 839, XI-XIII სს.; Jer 80, XVI ს.
A 426, XVI ს.; ქრთ. 65, XVI ს.; H. 936, XVI-XVII სს.; ცნობ. არქივ-
ის - 1302-1706 ნ.; A 425, 1718 ნ. (ამ უკანასკნელ წესაში იმე-
ტის შესახებ. შემოკლებილია მახარაძის რედაქციისა).
 3. კუკელიძე. მახარაძის ქარაგელი აგიოგრაფიის რედაქციები
ძველი ქარაგელი რედაქციების რედაქციები. IV, მბ., 1957, გვ. 151.
 4. კუკელიძე. მახარაძის ქარაგელი აგიოგრაფიის რედაქციები. - ამდროის
უნივერსიტეტის მოამბე, I, მბ., 1919-1920, გვ. 39-67.
 5. გამოკვლევებულა ს. მუცხრანის სვიმონისაჲნი რედაქციის მიხედვით
მბ. ძველი ქარაგელი რედაქციების ქრესტომათია, I, მბ., 1946, გვ. 170-
177.

პრეზიდენტისა და მთავრობის მიერ დადგენილი წესები, მხოლოდ და სვენიტსარული რედაქციების მიხედვით.

სამშენებლო რედაქციის მიხედვით გამოქვეყნდება ფრანგ საფრანგულში და სხვა-
თა მხოლოდ და სვენიტსარული რედაქციების ურთიერთმიმართების შესახებ:
"იღონიან ქარაუღების სვენიტსარული ცხოვრება შედგენილია ძირითადად იუ-
რთონის ცხოვრების შემოღებული რედაქციის საფუძველზე, ხოლო რამდენიმე
ფაქტი (მრ) აღებულია მთავრობის ცხოვრებისა".

იშინაფის, რომ დედადებინა სურათი სვენიტსარული რედაქციის შემ-
დენისა, ეს რედაქცია შედგება მანარაღ რედაქციის: მხოლოდ (9),
ვრცელ ახმურსა (7) და მთავრობის (7).

მთავრობის ადგილი სვენიტსარული რედაქციის ანაფსავამ მხოლოდ და
ვრცელ ახმურს რედაქციის (ასევე შემხვედრისა ცხრა). მხოლოდ ურთი ად-
გილი აქვს საფრანგულ რედაქციას.

სამსაკუთრების საწარმოებსა ადგილში, სადაც სვენიტსარული რედაქ-
ცია მხოლოდ ახმურს რედაქციისაღ ირემს მსგავსებას და განხილავდება ვრცელ-
ლი ახმურს რედაქციისაგან. ეს იღვება მანქანებელი იშინა, რომ სვენიტ-
სარული რედაქცია მხოლოდ ახმურს რედაქციას იღვებებს წყაროდ.

1. ვ. გომიძის მიერ, სვენიტსარული რედაქციები, - ძველი ქართული ავტოგრა-
ფული რედაქციების ძველები, ნ. IV, გვ. 151.

სტრუქტურული რედაქცია ბიულეტენში ახალი რედაქციისად
 ირენს მთავრების

სტრუქტურული (6) რედაქცია	ბიულეტენი (9) რედაქცია	ერეკლი ახალი (7) რედაქცია
ესე იყო ქვეყანის კახეთის, შვეიცარიის ახალი რედაქცია .	ესე... იყო... ქვეყანის კახეთის, შვეიცარიის ახალი რედაქცია .	აქტიურობის კავშირში ესე ქვეყანის კახეთის, შვეიცარიის ახალი რედაქცია და კერძო კახეთის, შვეიცარიის ახალი რედაქცია და მარტინი-ბუტის .
მისთვის იყვნენ მათ და მათი ახალი .	აქტიურობის იყო მათი მათი და მათი .	აქტიურობის იყვნენ მათი და მათი მათი .
მისთვის ახალი რედაქცია და მათი რედაქცია .	მისთვის ახალი რედაქცია... მისთვის ახალი რედაქცია - მათი რედაქცია და მათი რედაქცია... მისთვის ახალი რედაქცია .	მისთვის ახალი რედაქცია... მისთვის ახალი რედაქცია - მათი რედაქცია და მათი რედაქცია... მისთვის ახალი რედაქცია .

ესე აქტიურობის ახალი რედაქცია ბიულეტენში ახალი რედაქციისად, რედაქცია სტრუქტურული რედაქცია ერეკლი ახალი რედაქციისად ირენს მთავრების, ხოლო ახალი რედაქციაში ბიულეტენი რედაქციისად მათი რედაქცია .

ეს შეთხვევებია:

სკანდალური (ო)

რედაქცია

ვიხარება იგი იქნება,
წარვიღა გარეგნა უდაბნოსა.

იწვეს რა გირილით ვერ-
რედაქცია, ჯარისკაცის
მა გარეგნა იქნება.

ვფიქრობა რა მთავარ-
სა უნიკალისადაც დაგვირგია
მისი, წარვიღა მისა უნიკალ-
სადა.

იწინ უნიკალური შემ-
გონიერ ბიკალური გარ-
კურსა, შევხვდეს რა გარეგნა
მისა.

მკვლე (9)

რედაქცია

აქვსა და წარვიღა
იგი უდაბნოსა გარეგნ-
სადა... მა იგი მისა-
კრთა ვიხარ ახლავი-
გნა იქნება.

მისი იწვეს გირი-
ლსა და ვერედაქცია მისა.

ვიხარება ვერ-
სა და შევხვდეს მის-
სა, რა მთავარსა
უნიკალის.

ვიხარება ვფიქრობა
დამარტვა მისი, მისი-
გნა იწინ უნიკალური
.... მა ვიხარება მის-
ახლავი მისი მის,
მისი გარეგნა იწინ.

ვიხარება ახლავი

(ო) რედაქცია

აქვსა და წარვიღა
უდაბნოსა გარეგნ-
სადა... მა იგი მისა-
სკანდალური ვიხარ ახლავი
მისი იქნება.

მისი იწვეს გირი-
ლით ვერედაქცია მისა.

ვიხარება ვფიქრობა
ვიხარება და მთავარსა-
და მისი უნიკალისა-
სა, რა მთავარსა
ვიხარება.

ვიხარება ვფიქრობ-
ბიხარება და მთავარსა
მისი, შევხვდეს
მისი იწინ იწინ
კურსი.... მა ვი-
ხარება მისი მისი
მისი მისა მისი
სა მისა, შევხვდეს
სა ვიხარება
იწინ.

სტრუქტურული (ბ) რედაქცია	მასალა (გ) რედაქცია	ვრცელი ახორეზი (ჯ) რედაქცია
სხვათა მრავალს სას- წავლას იქმნის საფუძვი მისი.	მრავალნი კრებუბა- ნი აქსარტუნა წმინა- მარ.	ხილი იქმნებოდას სამარტუნა სასწა- ვნი და კრებუბანი მრავალნი.

ამ შემხვედრებთან დაკავშირებით უნდა იხილვას შემდეგი: სტრუქტურული რედაქციისა და ვრცელი ახორეზი (ჯ) რედაქციის მიხედვით აღარჩონი კარგად უპაზნოში მისვლის ჯამ იყო ახლმდები წილისა, ხილი მასლ რედაქციით - "ახლმდებისა წილისა". მასლ რედაქციის "ახლმდებისა" შეიძლება გამომწერის შეცომადა იქონს.¹ ამ სიფყვის ჯარდა მასლ (გ) და ვრცელი (ჯ) რედაქციებინ ეს აჯიღენი სიფყვა-სიფყვით შემხვედა ურმანვას.

სამარტუნი წახი წმინა კი მხილოპ უმწიშველო მატავსებას ამჯარებებ

1. უ. ბაბინაშვილი, სტრუქტურული რედაქციები. - ძველი ქართული ავით-
ტრავილილი დიკონაჯორის ძველიბი. ტ. IV, გვ. 148.

სკონდაქსი (3) რედაქციისა და მუშაგუნის (2)
 რედაქციის მსახური ადგილები

სკონდაქსი (3) რედაქცია	მოსწავლე (2) რედაქცია	მუშაგუნის (2) რედაქცია
<p>ვიქსიონის მდივანი ივანეშვილი და მთლიანად მდივანი ადგილები, მარტი- და იმანე მანდისმედი- ცისა ქუჩისა, სადა პირ- ვალი ივანეშვილი ვინა- მარტივად.</p>	<p>მდივანი მანდისმედი- ცისა ქუჩისა ივანეშვილი- მარტი და მთლიანად მდი- ვანი ივანეშვილი.</p>	<p>მდივანი მანდისმედი- ცისა ქუჩისა ივანეშვილი და მთლიანად და მთ- ლიანად მდივანი ივანე- შვილი მანდისმედი- ცისა ქუჩისა მანდისმედი- ცისა, სადა ივანეშვილი მდივანი ივანეშვილი და მთლიანად მდივანი ივანეშვილი ივანეშვილი მანდისმედიცისა ქუჩისა მანდისმედიცისა ქუჩისა</p>
<p>სადა ივანეშვილი მდივანი- მანდისმედიცისა.</p>	<p>მდივანი მანდისმედი- ცისა ქუჩისა მდივანი მანდისმედიცისა და მთ- ლიანად.</p>	<p>მდივანი მანდისმედი- ცისა ქუჩისა მდივანი მანდისმედიცისა მდი- ვანი მანდისმედიცისა მანდისმედიცისა მდი- ვანი მანდისმედიცისა მანდისმედიცისა მდი- ვანი მანდისმედიცისა</p>

<p>Նշումաշահարյուն (Ծ) հրաժյցում</p>	<p>Նկարը առեղծուրդի (Գ) հրաժյցում</p>	<p>Պատգամահարյուն (Է) հրաժյցում</p>
<p>Ճարտարապետական և արհեստագործական շքանշաններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.</p>	<p>... և շնորհակալություններով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.</p>	<p>Մասնավորապես և ընդհանուրապես շնորհակալություններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ.</p>

Երկրորդ ժամանակահատվածում և արհեստագործական շքանշաններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.

Մասնավորապես և ընդհանուրապես շնորհակալություններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.

Մասնավորապես և ընդհանուրապես շնորհակալություններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.

Վերջին ժամանակահատվածում, նաև Նշումաշահարյուն հրաժյցում և Պատգամահարյուն հրաժյցում (Է), սկզբում Նկարը (Գ) հրաժյցումն առնելով:

<p>Նշումաշահարյուն (Ծ) հրաժյցում</p>	<p>Նկարը (Գ) հրաժյցում</p>	<p>Պատգամահարյուն (Է) հրաժյցում</p>
<p>Մասնավորապես և ընդհանուրապես շնորհակալություններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.</p>	<p>Մասնավորապես և ընդհանուրապես շնորհակալություններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.</p>	<p>Մասնավորապես և ընդհանուրապես շնորհակալություններով և արձանատուներով պարգևատրվելու մասին հրահանգներ և արձանատուներ հասցնելու մասին հրահանգներ.</p>

Տեղ (Գ.) Պրևոյսուսի. սմոն ժամո սցոնաշխարհը իրաշխուս մարտաբ ցմ-
 ինդա քրկըրո սառնրհի իրաշխուս քչալո, Ջըմլա սի անոն ժամոհոլոլոլո,
 հոն սեցա իրաշխուսեմն քրաբ մոն եղո Քրոնթա քրկըրո սառնրհի իրաշ-
 քոս, թա. քոլլըրոս, Եանթաան մոնրլ ոնըրոնթոս մոնթո, սմոհոն քրոնթըրո-
 լո Ջըրոթաթիոլո մոթաշխարհ իրաշխուս քչալո, մոնթաթըրո, XII ս: Թա-
 սաթրոնոնս Ջըրոն, իրաշխուս սցոնաշխարհը իրաշխուս քչալո հանս եղրոնթըրոն
 սաթոլլո մոնթոնթըրոն իրաշխուս քչալո սրոնթըրո:

սմոնթաթ, Ջըրոն սցոնաշխարհը (Ծ) Պրևոյսուս մոնթըրոնոլո քրոն ոլոն
 XII ս, Թասաթրոնթո (եղրոնթըրոն իրաշխուս Եանթաանթաթ), Ժոնթաթաթ մար-
 լո սառնրհի (Գ.) Պրևոյսուս սաթրոլլոլոլո, ոլոնթոն ոլո սգրոլլոլո մոթաթրո-
 սըր (Դ.) Թա քրկըրո սառնրհի (Ծ) Պրևոյսուսեմն:

XVII- XVIII ս. մոնթըրոն ոլոնթոն թաթըրոն սցոնաշխարհը " Եոնթը-
 ռոն " մոնթը, Ջըրո սցոնաշխարհը " Եոնթըրոնթը " քրոն մարլո իրաշխուս:!

1. A 111, 1703-1/15 Բ.Բ.; քչո. 105, XVII-XVIII ս.ս.; A 220,
 1726 Բ.; A - 515, 1703 Բ.; Ե. -3269, XVIII ս.; H 970,
 1742 Բ.; քչո. 111, XVIII ս.; A 966, XVII ս. - մոնթաթոն մոնթըրո
 Թասաթրոնոն.

ერეკლი ახონური რედაქციის დაწერის გზით

იღარონ უარყველის "ცხორებინ" ერეკლი ახონური რედაქცია მიღებულია ჩვენამდე ურთაღვრთი, 1074 წლის აღსკვეთნის ხელნაწერი¹. ერეკლი ახონურ რედაქციას ახლავს ანდერძი: "ლოცვა ყავთ, ურისცესიოყვარენი, მამისა გრიგოლისაჲს, რამეჲ აშის წმიდისა ცხორებინა დასაწერელი უგრაგო მან მიშოსა. ურისცემან შეაწიენ (1) წმიდაჲ ესე მამაჲ". გრიგოლი იყო ახონის უარყველას მიწასგრის წინამძღვარი გიორგი უარგავას ძემდეგ. მამობა იგი ახონზე ბერძენ-უარყველას კონტოქციის გზით. სამეცნიერო ღიგრაფიკაში გრიგოლის წინამძღვრობის ხარისებზე აგრეს სხვადასხვაგზაა.

ა. მანძისა და კ. კველიძის აზრით, გრიგოლი წინამძღვრობა 1029-1039 წლებში.²

ბ. ბერძენიშვილის აზრით, გრიგოლის წინამძღვრობის ხარისებმა 1031-1037 წწ.³

თანეს და ექვთიმეს "ცხორებაში" აღწიწიწილია, რომ ექვთიმე ახონელს ზვის ძემდეგ (1019 წ.)⁴ წინამძღვრად დაუდგინა გიორგი.⁵ ეს

1. № 558, 66 რ-89ა.

2. გიორგი მთაწმიდელი. ცხორებაჲ იოვანესი და უფლებსი. იუ. ჯავახიშვილისა და ა. მანძისის გამოცემა, თბ., 1946, გვ. 163; კ. კველიძე. ახონის ღიგრაფიკული სკოლის მტორიიდან. - უფლებები ძველი უარყველი ღიგრაფიკის მტორიიდან, 11. თბ., 1957, გვ. 232.

3. ბ. ბერძენიშვილი. ახონის კრებულის რედაქცია. - საქ. ხელნაწერთა მუგებრის მამბე, XI - B; 1941, გვ. 37.

4. კ. კველიძე, უარყველი ღიგრაფიკის მტორია, 1, თბ., 1960, გვ. 187; მ. შორაშვილი, ურისცეები. 1. თბ., 1892, გვ. 163.

5. ძველი უარყველი აგიოგრაფიკული ღიგრაფიკის ძეგლები. წ. 11. თბ., 1967, გვ. 89.

არის ახონის მიწვანე ტიორტი ვარაგვა/ვ.

ტიორტი ვარაგვაკვსაჲს ურსაჲ ვუთხიმიჲს ახონის უარაგველი ბერებო
 მამა გარეხელსაჲს ჩააბარა: "ძმანო უარაგველი მამასა ტიორტის და მამასა
 გრიგოლს ყუკვეძინა"!

რამანობ III არტვირისის ერის (1028-1034 წწ.) ტიორტი ვარაგვაკვს
 "განდგომილუმაჲ და ორტვლუმაჲ დასწამულს"². ეს შექმნილუმა ღირსი მამა-
 ხრეცამა თანხვეს რამანობ არტვირისის ღირსაჲმდეჲს. შექმნილუმა მირის ოვ-
 ნენ დასწამულსი პრესიანე ბოღარელი, კონსტანტინე პოპევი და სხვ. ბი-
 შანტვილი მართლმადიდებელი ტიორტი კერძენე შექმნილუმა ორის იმუნიტის ვარაგ-
 ვაკვს, რამელიჲ 1029 წ. გაქსახლელუჲლი იქნა სხვა შექმნილუმაჲს ურსაჲ.³
 სწორეჲს ეს კონსტანტინე პოპევი იმუნიტის ორსაჲსა და ვუთხიმიჲს
 "ცხორება"-ში ორტვრე მობანტის იმუნიტის ვახტის პრეპინდინე, ხოლო ტი-
 ორტი კერძენესაჲს მობანტელი ვარაგვაკვ, ვუთხი არ არის, ახონის ივერი-
 ის მონასტრის მესამე წინამძღვარი ტიორტი ვარაგვაკვა.

ტიორტი ვარაგვაკვს ერის ახონის ივერიის მონასტრის ბერებო
 მონაწილეჲლან ("სრულიაჲ ბერებოჲს მიუქსა და ორნი გაწამულან")⁴
 მისი გაქსახლდობის შემდეგ ბერებოჲს არაერთხელ ყოფან მონასტრის მიწა-
 ყუბას, მაგრამ ტიორტის მამობის ერის უარაგველუმა მისებრდობასა ღვრის

1. იქვე, ძვ. 95.

2. დელი უარაგველი აგიოგრაფიელი რეკრასტრის დეგლები. ტ. II. მბ.,
 1967, ძვ. 93.

3. Georgius Cedrenus. Historiarum compendium (Γεωργίου τοῦ Κεδ-
 ρήνου "Σύνοψις ἱστοριῶν"). Bonnæ, 1839. ტ. II, p. 487;
 П. Успенский. История Афона. т. III, Киев, 1877, стр. 110, 164;
 Н. Скабаланович. Византийское государство и церковь в XI веке
 СПб, 1884, стр. 21.

4. ტიორტი მამანტი. ცხორებაჲ ორსაჲსი და ვუთხიმიჲს. - დელი უარ-
 აგველი აგიოგრაფიელი რეკრასტრის დეგლები. ტ. II. მბ., 1967, ძვ. 95.

შენარჩუნებდა მიხეილ ჯაფარიძის (1034-1041 წწ.) შექვენიც, მიხეილ IV ჯაფარიძის გამეფობისასაც, ე. ი. 1034 წელს, პირველი ბჭობის შემდეგ, საუბრუნა ქარაჯულებს მიხედნა "საფრთხელი": კვალად საკავშირის ატორი ჩვენ და საფრთხელი წინაძღობისა და მიღუაწებობისა გრძობისა და არსებობისა და ფრთხილად ძმისა ჩვენისაა" ¹!

ბერძენი არს ამის შემდეგ აღწინააღმდეგა: "კვალად აღფრთხილეს ჩვენ ბუბა ბერძენი და მისა ფრთხილი აღძრეს და რიგბუნნი ფრთხილი განდრინეს და ენება, რასამცა პირველი იგი ბჭობა და დინებისათვის ჩვენ ბუბა წყალბაა ცუდისა ყვეს და ამისა" ².

მაშინ მიხეილ IV ჯაფარიძეს ბერძე ბჭობა ჩაუბარებია: "დაჟა კვალად ქრისტიან-მისიანნი მიხეილ მიფრ და რადობისა განდრინებისა და უკულისა და მიწისაგანი ფრთხილნი მიწაგებობისა და სიძვირისა ჩვენ ბუბობა" ³. ბერძე ბჭობის პრის, მიხეილ IV ჯაფარიძის აღსაღწილად მისთვის წელს, გრძობი წინაძღობის ყველა მიღუაღმდეგი ფრთხილ: "სამა გრძობი პირველი ამის ბერძეა ბჭობისა მიღუაღმდეგი იგი" ⁴.

გრძობის წინაძღობის მარტოს დასაძღვინად უნდა განისაზღვროს ახლის ივერის მიწისაგანი მიწაზე წინაძღობის, გრძობი უარბუბის მიღუაღმდეგი დასაბუბობის წელი და ბერძენ-ქარაჯულის კრძობის ნებისა-

1. იქვე, გვ. 97.

2. ძველი ქარაჯული ატორისაგანელი რიგბუნის ძეგლები, წ. 11. გვ., 1967, გვ. 97.

3. იქვე, გვ. 98.

4. იქვე.

Ռեմբար Մինեղր IV Յագրաբոհնդուն միւր ղեկավարմանը խօսքով ղեկը
"ճշտման" քր.

բողոքների մշակմանը խորոհն մշակման մշակմանը խորոհն
սերնա սրան.

Մշակմանը սերնա բողոքների մշակմանը ցորոհ 1031 թ.¹ սմայ
սերնա սրան մշակմանը.²

Ե. Այսմալմեղրոհի շրոհմանը շրոհման սմ խորոհն. մոհ սերնա, Մշակ-
մանը սմ խորոհն ուրմ 1029 թ. սմ 1028 ղրոն ճորոհ, խոր 1031 թ.
Մեղրոհ ճորոհմանը ս, ղս սմայ ղս ղս.³

ղրոն մեղրոհ, մշակմանը մի Մեղրոհի ղս մշակմանը բողոքների
1029-1031 թթ. ճորոհն ղրոհն ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս
ղս ղս ղս ղս.⁴ 1031 թ. մս ղս ղս մս մշակմանը մ սմ սմ ուրոհն
սմայ մշակմանը, ղս ղս ուր մշակմանը սմայ մշակմանը սմայ.

սմայ, XII ս. ճորոհն ուրոհն ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս ղս
ճորոհն ուրոհն սմայ մշակմանը սմայ մշակմանը սմայ մշակմանը սմայ
մշակմանը 1028-29 ղրոն միոհն. մս մս մշակմանը, ղս մշակմանը սմայ
մշակմանը սմայ մշակմանը սմայ մշակմանը սմայ մշակմանը սմայ մշակմանը
1029 ղրոն սմայ մշակմանը.

Մինեղր IV Յագրաբոհնդուն ղրոհի ղրոհն սմայ մշակմանը սմայ մշակմանը
սմայ մշակմանը մս մշակմանը մս մշակմանը մշակմանը (1034 թ.) միոհն.

1. G. Schlumberger. I'Économie Byzantine. III partie. Les porphyrogénètes Zoé et Théodora, p. 99.

2. ու. ղրոհն: II. Скабалиновъ, Византийское государство и церковь в XI веке. Спб, 1884, стр. 20.

3. ուրոհ.

4. Lebeau. Histoire du Bas-Empire. T. XIV. Paris, 1833, p. 250.

მიხედოდა ფსევდონის ცნობით, მიუხედავად იმისა, რომ უკანასკნელი წელს (1040-1041 წწ.) მიხედოდა IV კატალიკონის მთავარ სინოდს, რომელიც მოხდა იმდროინდელი კონსტანტინოპოლის მიწვევით. მას ამ დროს კონსტანტინოპოლის მიწვევით სავსებით არ ექვემდებარება. მესამეა, მან წარმოადგინა 1039 წ. მიმდინარე მიწვევა ახალი ბერძენ-ქართველთა კონსტანტინოპოლის მიწვევებზე, რომლის დროს გრიგორი წინამძღვრის ცნობები აღარ არის. ამრიგად, გრიგორის წინამძღვრების დროსაც მიღებულია 1029-1039 წწ.

შედეგად ამის მიხედვით უნდა იქნას, რომ იღვრის ქართველთა "ცნობები" ვრცელი ახლანდელი (C) რედაქციის უკვე გამოცემული იყო XI ს. 30-იან წლებში, გრიგორის წინამძღვრების დროს.

ვრცელი ახლანდელი (C) რედაქციის ერთ ადგილას ვკითხულობთ: "და მუცა [რამის] მსაუღრნი სასაყდრნი და კურნებანი აღასრულნა უფალმან მის მიერ, ვიხარება უკანასკნელი მონაყდრნი მისმან მიწამან დასა დასა ვრცელი მიწვევით, მიიქცა რა მიერ მიმდევარი მიწვევებითა მისდასა". ამ ადგილიდან ჩანს, რომ რედაქციის ავტორისათვის დასა დასა მიწვევებით ცნობები მათთვის მიმდევრის, იღვრის ქართველთა მესამე, მათთანამდებ, ეს რედაქცია უნდა გამოცემული იქნას დასა დასა მიწვევით მიერ. რაც არ უნდა უმცირესი მოხდეს იგი დასა დასა, დასა დასა დროს არ გამოცემულია X საუკუნის I ნახევარს.

1. Н. Скабаланович. Византийское государство и церковь в XI веке СПб, 1884, стр.37.
2. ძველი ქართველი ავტორების მიერ დასა დასა მიწვევით. 5.11 მბ., 1967, გვ.23-24.

დაწვდვით ახორციელებს საბჭოთაებში მოქალაქე უარყოფით საზოგადოებრივ
გაყარაზღვრული სახის კრებულის შედგენა,¹ მისში შევსაინახ "ცხოვრება"
იღარინონისა, რამდენიც არ ყოფილა ახორციის იღვრინის მიწისგონის მოქალაქე,
ამდგარაპ იქცა იგი საბჭოთაებში მოქალაქე უარყოფით მამისა საზოგადოებრივ
კრებულაპ.

მესამე და უკანასკნელმა რედაქციონმა საფლავსებში კრებულში მხოლოდ
მეცხრედიერი ხასიათის რედაქციონა მიხატონისა, მის მიწისგონი ქვედა მამის
იგანე კარკარის მიერ "იქცა-აქცა რედაქციონა" რამდენიღი აქცავერის შექრე-
ბა, მესამე რედაქციონა და გარდაქრის.

ამრიგაპ, XI საჯ. 40-ნამ მრებში შექრებმა სახელი რედაქციონა, რ-
მეცხრედიერი შექრედიერი "ცხოვრებში" შექრედიერი საჭარედიერი და მიღის - აქცა-
ვერის. ამით საფლავსებში კრებული "სჯელისა მამისა" (საქცავე) მრებაპ
აქცა.²

რედაქციონს საბჭოთაებში, რიგის შედგა "ახორციის კრებულს" მეორე
რედაქციონა, რამდენიც მიხატონიღი იღარინონის "ცხოვრება".

6. მრებშივერი ამ რედაქციონს XI სა 80-ნამი მრების მიწისგონი
ახორციელს, რამდენი: კრებულში შექრედიერი არ არის გორედი ახორციელს "ცხო-
ვრება", რამდენიც "უნდა რამდენიღი სჯელ ცოცხა ხუხუხედი მრის შექრედიერი გ-
ორედი საჩარედიელისა"³ განსჯედიერი მეცხრედიერი სხვას არაფრის ამბობს
სჯელის უარყოფის განსამჯედიელაპ.

გორედი ახორციელს ცხოვრების რამდენის საჩარედიერი რამდენიღი მიწისგ-
ონისა 1066-1068 მრებში.⁴ ამ მისამრების საზოგადოებრივ, მრებულის მრისა

1. ნ. მრებშივერი, "ახორციის კრებულს" რედაქციონა. -საჯ. საბჭოთაებში
მრებულის მიამბე, XI-ბ. მბ., 1941, მბ. 37; რ. აფლიანი. "გორედი
ახორციელს ცხოვრების" რამდენის საჩარედიელის. მამბე, 1967, I(34),
მბ. 176-177.

2. იქვე, 38.

3. იქვე, მბ. 37.

4. უ. კარედი. უარყოფითი რედაქციონის რამდენის. გ. I. მბ., 1960, მბ. 248.

გიორგი მცირეს რაწყვა გიორგის ტარძავალიძობიდან ურთი მღის შემიძებ.

ამიტომ აბბულების რაწყრის ქვემო ქრწონოლოგიურ საბღურაპ მიიღებუღია 1066 წ. (გიორგი აბბნეღი ტარძავალი 1065 წ.).

გიორგი აბბნეღის "ცხორებინს" მიხებეღი, გიორგი მცირის მადუღებეღი, აბბულების რაწყრის ინიციატორი იბბბუ ქყონეღიღის ტარძა ყოღიღა გიორგი შეყენებუღი. აბბუღბბა ატორის ტუტბბენიბა გიორგი შეყენებუღისაღის რა უბბიღია მისი ტამარბუა.¹

გიორგი აბბნეღის ცხორებინს² ირკუბუბა, რბმი გიორგი მცირეს ბუღისი აბბუღბბა რაწყრისა გიორგი რაყენებუღის სიციხებეღში. გიორგი რაყენებუღის ტარძავალიძობის ბარბბაპ უარბუბიბღენ 1068 წ. ეს წეღი მიწნებუღია გიორგი აბბნეღის ცხორებინს რაწყრის ბეღი ქრწონოლოგიურ საბღურაპ.

3. კუბიღიღე ამ ბარბბბე მსუღეღბის ბრბს უბბიღბბს პეღბონ იბბუღიბბნ-სა რა წეღი ბარბ. ³ წეღი ბარბ კი სუღიღბში უბბიღბბს პეღბონ იბბუღიბბნის ტამიკუბიღე "მეღბიღისიგუბბბბის"⁴ რა, სამწუბბარბ, სბუბს არბბღბს ამბბბბს ამ ბარბბბის შესბბბე.

სამეყენეღიღი ღიბბრბბბბში გიორგი შეყენებუღის ტარძავალიძობის ბარბ-ბბაპ არბბარბბუღი 1068 წ. რამეყენებუღია პეღბონ იბბუღიბბნის ბეღიღი ტამ-ცხბბბბბე. ამბბბბ კაბბღეღისი "მეღბიღისიგუბბბბის" კრბბბბარბში გიორგი შეყენებუღის შესბბბბე პეღბონ ბბბუღიბბნი წეღის: "ესე კსციხორებბა მბბბა

1. ბეღიღი უარბბუღი აბბბბრბბბბუღი: ღიბბრბბბბის ბეღეღბი. წ.11.ბბ., 1967,ბბ. 105.

2. ბეღიღი, ბბ. 101-105.

3. კ.კუბიღიღე. უარბბუღი ღიბბრბბბბის ბბბბრბა. ტ. 1, ბბ., 1960, ბბ. 248.

4. Н.Март. Ковни Петрицкий, грузинский неоплатоник XI-XII века, СПб, 1909, стр.57.

საკურთხეობა ანტიოხიისა მხარეს, საკანთა წიბოისა სუბიერე ეობისა მუ-
სულმანისა და იყო მოძღვარი სულიერი გიორგი მხაწმინდელისა. აღასრულა
1068 წელსა მტკიცე მასაყვიბელსა ჟუსსა ღრმად მოხვედებელი¹.

მეტონ იოსელიანის არ უხიჯებს წყაროს, საიდან მოპოვნად უნ
ცნობა.

გიორგი მტკიცებელის გარდაცვალების ხარისი (1068 წ.) უკეთ
უვლდ არის მტკიცებელი.² მაშასადამე, ეს ხარისი არ გამოცხადა გიორგი
აბოხელის "ცხოვრების" რაწერის ბეშო ურნოლოგურ საბჭურად.

მაგრამ გიორგი აბოხელის ცხოვრების რაწერას უფსანიშნავად ახარისებ
კ. კუკელიძისა და ივ. ლოლაშვილის რამდენიმე არტყმენტი.³ მაშ მითხს ალ-
სანიშნავია: 1) მხტვლება რაწერილია ბაჭრას მტოხიის სიყოყბელში, კ. ი.
1072 წლამდე. 2) საკანთე მტკიცებელს გიორგი აბოხელის სიყოყბელში მტკა
მისვლია აბიხსწივს რჩოს. აგიოტრასი (გიორგი მტკიცე) აღნიშნავს: "არს
აწ მტეივი წელი, არსა ჟე მტონარე-განერხმირე არს"⁴. ჟე საკანთე
მტკიცებელის უბიბოვი გიორგი აბოხელის სიყოყბელის ჟუნდაც უკანასკნელ წელს
მისხა (1065 წ.), მხტვლებს რაწერა 1072 წელს მანტე არ გაქსაყვიბება.

მაშასადამე, გიორგი აბოხელის ცხოვრების რაწერის ხარისი საბოლოოდ
გაქსაყვიბებოდ უნდა ჩაიბვაროს. ეს არის 1066-1072 წლები.

გიორგი მხაწმინდელის "ცხოვრების" რაწერის რჩოს გარკვევა საშვალ-
ბას გვაძლევს რავა ხარისიოთ აბოხის 1074 წლის ბერძნაწერის 11 რედაქცია,

1. ანტონ კახალიკოსი, წყობილნიფვაობა. კრ. იოსელიანის გამოცემა.
მბ. 1853, ტვ. 248, უბ. 131.
2. კ. აყვიპური. "გიორგი აბოხელის ცხოვრების" რაწერის ხარისისა-
ვი. - მამტე, 1967, 1(34), გვ. 175.
3. კ. კუკელიძე, მასახ. მამრში, გვ. 148; ივ. ლოლაშვილს, რჩოს რა-
წერა "გიორგი მხაწმინდელის ცხოვრება". - უარხული უნდა რა ლავრასტრა
სიკოლში. 1968, 10, გვ. 57.
4. მტევი უარხული აგიოტრასიული ლავრასტრის მტვლები, 11, გვ. 203.

რომელიც ავსტრიელი იყო გიორგი მახვილის "ცხოვრების" მეფანა.

ამრიგად, ახონის 1074 წლის ხელნაწერის II რედაქცია შედგენილი იყო 1075-1072 წლებამდე.

იღრნოთ ქარაჯების "ცხოვრების" ურველი ახონური (7) რედაქცია, რომელიც შედგენილი ჩანს X ს. I ნახევარში, გადარჩენილი ახონზე XI ს. 30-იან წლებში, ხოლო ახონის 1074 წ. ხელნაწერში მიხვდა ხელნაწერის მეორეჯერ რედაქტირების დროს, 1066-1072 წლებამდე.

იღრნოთ ქარაჯების "ცხოვრების" II რედაქციის საბარდო პის სპა.
 იღრნოთ ქარაჯებისა და საუბო ტარაჯების მეფაფრასული
 "ცხოვრება" ბიბლიოთეკისაგან

იღრნოთ ქარაჯები მოხსენიებულია საუბო ტარაჯების "ცხოვრების" მიხედვით და ურველი (მეფაფრასული) რედაქციებში.

მიუღო რედაქციიდან ვებულებო, რომ წმინდა თორის მიერ შედგენილი ?
 ვერცხა იღრნოთ ქარაჯებმა "განაგრეველა და აკურახა, რომელსა შინა
 საბხრის-კურძო ვერცხასა მას შედგენა ღესკრმაჲ შედნიერნი, რომელსა
 შინა გაკრძალულ არიან ნაწილნი წმინდისა მამისა ჩვენისა საუბოთსნი".¹

საუბო ტარაჯების "ცხოვრების" მეფაფრასული რედაქციაში იღრნოთ ქარაჯების მოხსენიებას ბევრად უფრო დიდი ავტორი აქვს საბოლოო. ამ რედაქციაში ვერცხელობა, რომ ვერცხაიერ გამოკვეთილი ქვაბი "განაგრეველა და აკურახა წმიდამან და რომეწმინდისიგან მამამან იღრნოთ", რომელმაც "დასარჯლა ცხოვრებაჲ ქალქსა შინა ღესაღწილუნასა, ხოლო აქმოკვამებულ იქმნეს კონსტანტინოპოლად ნაწილნი მისნი ჭრისა მათოსნად მასიერ მე-

1. ასურელი მიოვანება ცხოვრების წიგნთა ძველი რედაქციები. იღრნოთის გამოცემა. თბ., 1955, გვ. 174.

ფისა მიერ დაკრძალა ჩოგბეჭისა, და ჯიღისაჲ შევნიღერი და ბრწყინვე-
ლი შევნიღაჲ დას სახელისა ზეჲა წიგნ-თა მისევედრისა ზეჲა კრძო სოსე-
რისა, რამდენ ჩოგბეჭისა აგვიღისა შინა, სადა-იგი დასხნეს ჰაგისა-
ნი დაწიღნი მისნი ყოველჲ შევნიღებთა. და მისაჲგერი შევნიღერი მერ აწი
მერ მინახინთა მწიგნობრისა მიერ აღსაესე, რამდენა შინა უიღრე აქამომდე
საქრველებთა დაღნი აფესრველებიან სამაგვრისა. იღარითნი მიერ, ამან
შეგნაქვენიღობი მამამი მერვესა ვარესას ყოვასა მისსა სამხრთ-
თი ჯიღისაჲს ამან შინა შევნიღა რარდაჲ შევნიღერი, რამდენა შინა აწ
მეღობიღ არიან ჰაგისაწი მამიღნი წიგნისა მამისა ვაუთხინნი!

სამაგვრისა, იღარითი ვარესეღის "ცხორებინ" რამდენი რედაქციითა სარ-
გებელმეჲ რედაქციითა ვარესეღის "ცხორებინ" მეფაგნასეღი რედაქციითა ავტორი.

იღარითი ს აღსრველთა ზესაღნიღეში, მასიღი მეფის მიერ მის დაწი-
ლთა "აღნიღეშება" კრძისაგნიღობი და მისი დასეღება რამდენაჲ ჩოგ-
ბეჭი აგვიღის ავტორს შევნიღო ამიღერი რედაქციითი (ჯ), რედაქციითი (ზ)
რედაქციითი. ამ ზესაღნიღისა საფრასეღობა შევიღებო აგვიღიო "ჯიღისა
... შევნიღაჲ დას სახელისა ზეჲა წიგნ-თა მისევედრისა ზეჲა კრძო სოსე-
რისა, რამდენ ჩოგბეჭისა აგვიღისა შინა."

იღარითი ვარესეღის "ცხორებინ". მეფაგნასეღი რედაქციითი იღარითნი
დაწილთა დასაქვედრებლჲ მასიღი დაკრძალვის მიერ აგვიღელი მინასეღს შე-
სადეჲ ვარესეღობა: "მეფასეღობა ვარესეღისა სახელისა ზეჲა წიგნ-
თა მისევედრისა."

რედაქციითი ვარესეღ, იღარითნი ბრწყინაღობი ამიღებელი ჯიღისა მისე-
ვედრისა სახელისაჲს ყოველჲ იღარითი ვარესეღის "ცხორებინ" რედაქციითი მი-
ღებობით. ამიღერი "ცხორებინ" არსაჲ მიხედავდელი არ არის, რამ ეს ჯი-
ღისა მისევედრისა სახელისაჲს, ამ რედაქციითი ამიღებელი მიღობი, რამ

1. აღსრველი მისევედრისა ცხორებინ ჩოგბეჭი მეფის რედაქციითი. იღარითნი
დაწილთა. თბ. 1955, გვ. 175.

შეღწევის საფუძველზე მისი უფრო მეტი განვითარება.

იღვრის უფრო მეტი "სხივების" ახორციელება (ჯ) რედაქციის მიერ არ არის ადრინდელი, რომ რომანის მიზნების მიხედვით მისი მხარეს მივლინებისა, ამ მიზნით საფუძველზეა ო რედაქციის ფრანგული: "მეტი უფრო ს ს ს ს ს ს ს ს ს ს ს, რომანის მიხედვითა ადრინდელი მისი."

იღვრის ახორციელება (ჯ) რედაქციის მიერ ეს ფორმის მიხედვით საფუძველზეა სხივების მიხედვით, მიხედვით არის მისი მიხედვით, იღვრის მიხედვით უფრო მეტი მიხედვით რომანის მიხედვით განვიხილოთ ეს: "მეტი უფრო [მისი მიხედვით] შეღწევის მიხედვით განვიხილოთ ეს მიხედვით ს ს ს ს ს ს ... განვიხილოთ ეს ... ეს მიხედვით განვიხილოთ"¹.

იღვრის უფრო მეტი "სხივების" ო რედაქციის მიხედვით: "მიხედვით ეს მიხედვით, რომანის უფრო მეტი მიხედვით, მიხედვით ადრინდელი, რომანის ს ს ს ს ს ს უფრო მეტი"².

ამის მიხედვით, იღვრის უფრო მეტი "სხივების" ო რედაქციის მიხედვით ეს მიხედვით განვიხილოთ ეს მიხედვით "სხივების" რომანის მიხედვით ადრინდელი მიხედვით ეს მიხედვით ეს მიხედვით განვიხილოთ.

ესევე უფრო მეტი ეს მიხედვით, რომ ეს მიხედვით "სხივების" მიხედვით რედაქციის მიხედვით იღვრის უფრო მეტი "სხივების" მიხედვით (ო) რედაქციის.

ესევე უფრო მეტი ეს მიხედვით საფუძველზე ადრინდელი ეს მიხედვით (რომანის მიხედვით ადრინდელი მისი), ესევე უფრო მეტი, რომ იღვრის უფრო მეტი "სხივების" უფრო მეტი რედაქციის ამ მიხედვით იღვრის უფრო მეტი საფუძველზე მიხედვით.

1. ესევე უფრო მეტი ადრინდელი რედაქციის მიხედვით. II. II., II., 1967, III. 35.

2. ესევე უფრო მეტი ადრინდელი რედაქციის მიხედვით. III. II., 1971, III. 242.

ვრცელ ახლანდელ რედაქციასში "ჩრდიანა" ორჯერ არის დახსენებული
და ორჯერვე კომუნიკაციას მიწასადას გვიღისხმობის და არა სხვა რასზე:

1. " და ვროდა ატვირსა დას ვარჯეღელა მიწასადარი, ჩომიღელსა პირვე-
ლიგან სახელი ვროდა ვ რ თ მ ა ნ ა ლ "1

2. " გაბიღიდა მიწრ და ავბივერდა სამეფოთა ველთა და მივიდა
ვ რ თ მ ა ნ ა ლ, ჩომიღელი-ღვი ღვი ავბივენი მიწასადათეს ამინ წმიდელსა-
თა"2.

რეტირ ვხელათ, ახლანდელ რედაქციასში "ჩრდიანა" იღარჩინის სახელ-
ზე აქვენიველი მიწასტრის სახელიწოდება.

მიღმარათ იღარჩინის "სხორებინ" მეფაფრასულ (7) რედაქციას,
ამ რედაქციასში "ჩრდიანა" რეტირ მიწასტრის სახელიწოდება არსად რამე:

1. " ბიღო ივინი გაბიღიღელს და ძიღმა ფელს და მიღმიხეღელს ზღელსა
რასზე, ჩომიღელსა ვრევა ჩრდიანა ".

2. " გაბიღიღელს მიწრ ვმიღელთა გაღიღიდა და ბრწინეღელთა მი-
მისიღინ და ავღელს ზღელსა მის ჩრდიანისასა ".

ამრიგად, იღარჩინ ვარჯეღელს "სხორებინ" მეფაფრასულ რედაქციას-
ში "ჩრდიანა" ორჯერვე ავინიწავს ზღელს და არა მიწასტრის, წინააღმდეგ
ახლანდელ რედაქციასსა, სადაც იღარჩინ ვარჯეღელს მიწასდათეს მისი
დაკვეთიღელს ბრწინეღიდა და თანწიღიდა აქვენიველი მიწასტრის სახელიწო-
დებაც დაკანონებულა "ჩრდიანა".

მიღმარეღიდა ისევე საღიდა ტარჯეღელს "სხორებინ" მეფაფრასულ რე-
დაქციასს. აქ ჩრდიანა არ ავინიწავს ვრედიღო მიწასტრის სახელიწოდებას,
არამედ ჩვეულებრივი ფოთწაფიღელი სახელია (" ჩრდიანა მიწებღელსა ატ-
ვიღელსა მიწა ").

1. ძველი საქმეები ავთოგრაფიული ციფრასტრის ძველებში. წ. 11. მბ.,
1967, გვ. 33.

2. იქვე, გვ. 5.

ამრიგად, პატივით გამოვხატავთ "ცხოვრების" მემკვიდრეულ რედაქციასში, მსხვედრე რედაქციის იღრრინი ქარაველი "ცხოვრების" მემკვიდრეულ რედაქციასში რჩინა არის გოგრაფიული სახელი (ან საკრთო ადგილის, ან კარაქო გული ადრინიველი). გამკვირვებინი რჩინა იღრრინი ქარაველი "ცხოვრების" ახინური (7) რედაქცია, რჩინი ან სიგვიანი მინასტრის ს- ბეღიკეღას აკლისბინი და არა რედაქციის გოგრაფიული სახელი.

გოგრივე მინიველიკან ცინიკინარეღას, რჩინი პატივით გამოვხატავთ "ცხოვრების" მემკვიდრეული რედაქციის ავტრინ იღრრინი იღრრინი ქარაველი "ცხოვრების" მემკვიდრეული (7) რედაქციას.

სამეცნიერო რედაქციის პატივით გამოვხატავთ "ცხოვრების" XI საკ. I მხვერინი არის მახარეღებელი!

მინასტრე, XI საკ. I მხვერინი ცინიკინი და გამოვხატავთ გოგრი იღრრინი ქარაველი "ცხოვრების" 7 რედაქცია, ან მინასტრინის რივი ვქრის მინას, რჩინი იღრრინის სინიქარეული ცხოვრება მემკვიდრის ახინური (7 და 9) და 7 რედაქციის მინიკეღას, ბოლო სინიქარეული ცხოვრების "რედაქციის" მემკვიდრეული XI საკ. მინიქრინი ან XI საკ. მინასტრინი ვინა ცინიკინი.²

ამრიგად, იღრრინი ქარაველი "ცხოვრების" 7 რედაქცია XI საკ. მინასტრინი ვინა მემკვიდრის გოგრი.

პატივით გამოვხატავთ "ცხოვრების" მემკვიდრეული რედაქციასში მინასტრის იღრრინის მინი ქარაველი მინასტრინი აკლისის ცინიკინი, კრინი-სა და აკლისის სამინიქ მინიკეღას პატივით გამოვხატავთ მინიკეღას მინასტრინი მემკვიდრის მემკვიდრეული.

1. ვ. კვიციანი. ქარაველი რედაქციის იღრრინი. I. მ., 1960, გვ. 534; ანტივი სოგრაფია ცინიკინი მინიკეღას მემკვიდრეული რედაქციის. იღრრინი ცინიკინი. მ., 1955, გვ. XXVI.

2. ვ. ცინიკინი, სინიქარეული რედაქციის. - მემკვიდრეული რედაქციის რედაქციის, მ., IV, გვ. 157.

იღრიონი ქარბეველის "ცხორებინს" ახლოვრ რედაქციასში ურთი სიფრფველი არ
არის წაღწეაში ტარეჯასში მავიხის სამარტელოში ვარესიის შექმინისა და
ლესკუმა-ლარნაკის შესახებ.

იღრიონი ქარბეველის "ცხორებინს" Ⴀ რედაქციასში მავიხ-ტარეჯასში
იღრიონის ქტიტორული მიღვაწეობის შესახებ ვარესულში: "წმინდისა მამი-
სა მავიხის სამარტელისა შინა ვარესიად შექმინა და შეწირა საქმარნი, რაჟ-
თქვინი იაფა მის შიქონს". ეს არის და ეს.

იღრიონი ქარბეველია მარტული კვარი მათვა ტარეჯის შრავაღმის
უმაბნითი მიღვაწეობისა და ქტიტორული საქმინობის. მისალომნელია, რომ
ტარეჯასში მიტი უსლონივობისა და უტრო მანვრიღმისი ცნობების მიწიქვმა
შეუძლედა მის იღრიონის მიღვაწეობის შესახებ, ვიქრე ამ აქტიღმისი
შიქსი მიწიქ აქამისაღმის. XII ს-შივე ტარეჯის უმაბნითი უსლონიველია
შქმულეობები და ტამიქცივეობი იღრიონის შესახებ. ამის მქმისტრემა უნდა
იქნის მავიხ ტარეჯელის "ცხორებინს" ზემოშიტინილი აქტიღი. ამიქვე უნდა
ახისმის, რომ მავიხ ტარეჯელის "ცხორება" მიტი მისაღის ტვანვერს იღრი-
ონის ტარეჯასში მიღვაწეობის შესახებ, ვიქრე იღრიონი ქარბეველის მიტაჭრის-
სული "ცხორება."

იღრიონი ქარბეველის "ცხორებინს" Ⴀ რედაქციის ავტორს რომ უსარგებლა
მავიხ ტარეჯელის მიტაჭრისული "ცხორებინს", უტიქრის, ის არ ტამიქცივე-
და არქვრე მავალს იღრიონის ტარეჯასში მიღვაწეობისა და აქტიღმისავე რი-
ტორიქ იღრიონის მივირ ვარესიის ტანვრცმასა და კურსხვეას, მსვევე მავიხ
ტარეჯელის წაწილს მასახველებელს ლარნაკის შექმინის. აქტიტრამისავე
ეს მავალეში ვსრამებინს ღიქსა. აუ ეს მავალეში მიხსენვებულია მავიხ
ტარეჯელის "ცხორებაში", მის უმიქვს მიხსლომნელი იქნის იღრიონი ქარ-
ბეველის "ცხორებაში".

შირკვტ მამიქვმის საჭრეველი არ არსებობს: მავიხ ტარეჯელის "ცხორ-
ებინს" მიტაჭრისული რედაქციის ავტორი სარგებლობს იღრიონი ქარბეველის

ცხოვრების უ რედაქციით და დეკლარაციის დამადაპირებელი ცნობების იღვრით უარყოფილს გამოეხატა მისი პოლიტიკური პოზიციები.

იღვრით უარყოფილი "ცხოვრების" უ რედაქციის დამაინფორმაციო საინფორმაციო ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს 1072-1074 წლებში.

უ რედაქციის სატელეფონო და მუშაობის უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს.

ეს ფაქტი დეკლარაციის მიხედვით, რომ იღვრით უარყოფილი "ცხოვრების" უ რედაქცია 1072-1074 წლებში უნდა იყოს დატვირთული ყოფილა.

უ რედაქციის შექმნის ადგილი

უ რედაქციის მიხედვით მისივე სატელეფონო და მუშაობის უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს. მისივე სატელეფონო და მუშაობის უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს. ეს დავალი უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს.

უ რედაქციის ატრიბუტი მისივე სატელეფონო და მუშაობის უნდა იყოს 1074 წლის ბელარუსში. უ რედაქციის დამაინფორმაციო მუშაობის უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს.

მისივე სატელეფონო და მუშაობის უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს. ეს დავალი უნდა იყოს იღვრით ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს.

1. დავალი უარყოფილი ატრიბუტი მისივე სატელეფონო, რადიო და მუშაობის უნდა იყოს. 1967, გვ. 37.

Մշտաժողովուրդ, ըստ հրատարակության մշտաժողովուրդի, ղարկոտի են
 և հանրապետական հանձնարարությունները, իսկ ըստ ղարկոտի
 միջոցով մտադրությունները և իսկ ըստ ղարկոտի միջոցով
 ընկալած ցուցանիշները ղարկոտի մշտաժողովուրդի մեջ
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի

Այս ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի

Այս ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի

Այս ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի
 ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի

Հ և Ը ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի ղարկոտի

რეზიმი ირავდება შემდეგნაირად:

1. დედაყრასტელი "ცხოვრება" არ არის დაშორებული საჰარაჯელოში. ავტორი საჰარაჯელოს გარეშე იმყოფება. სწორედ ეს ახლებურივეს რას: "მითონა მანვესა ჟესსა"-ი.

2. დედაყრასტელი რედაქციის რედაქციის მხარე მარტო ("სა მთერ მთვიანა მონაპოვო ქალაქად იერუსალიმში"). ავტორი, რომელიც საჰარაჯელოს მიმართ "მითონა" ფორმას ხმარობს, "მთვიანა" ფორმას იყენებს იერუსალიმის მიმართ (ახლანდელი - "მარტვიანა"). სწორედ ეს ახლებურივეს, რომ ის ამ მიმართში (მარტვიანა) იმყოფება, აქ ცხოვრობს და მოუხატავს.

3. დედაყრასტელი რედაქციის არ არის რედაქციის შიგ იერუსალიმში, სადაც ამისა: " ახლანა" ფორმის ხმარება იერუსალიმის მიმართ (" ახლანა მითონა ქალაქად"). ავტორი იერუსალიმის მარტვიანაში მარტვიანის შემთხვევაში ხმარობს იერუსალიმის მიმართ "მთვიანა"-ს, ხოლო შემდეგ იმავე იერუსალიმის მიმართ იყენებს "ახლანა" ფორმას. მთვიანა-ახლანას ხმარებაში უნდა შეხვედრეთ ზოგჯერ მონაპოვოებთან. მაგრამ საქმე ის არის, რომ მარტვიანაში მხოლოდ ავტორს ავტორს მარტვიანა იერუსალიმის მიმართ "მთვიანა" ფორმა უხმარა, იმ შემთხვევაში, როდესაც საქმე უხმარა იერუსალიმის საჰარაჯელოში მარტვიანაში მარტვიანის, ჟესსა ის მისი მარტვიანა არ მოსდევს. ხოლო შემდეგ, როდესაც იერუსალიმ "მთვიანა" მარტვიანის მითონა ახლანაში და, სხვათა მითონა, იერუსალიმის მითონა, სახლშიც მარტვიანა, რომ მარტვიანაში, მაგრამ არა შიგ იერუსალიმში მხოლოდ ავტორს უხმარა ფორმა "ახლანა" იერუსალიმის მიმართ. ამ იერუსალიმის (მთვიანა-ახლანა) ხმარება იერუსალიმის მიმართ სხვათა სხვა უხმარებაში სახლშიც გამოიხატება.

4. რედაქციის არ არის შემთხვევის საშემთხვევის რედაქციის. საშემთხვევის გამოიხატება "მარტვიანა" ფორმის ხმარება ამ რედაქციის მიმართ ("მარტვიანა მარტვიანა მითონა საშემთხვევის"). ამის მხოლოდ, რა ჟესსა უნ-

სა, საბარბიროს ცურის გარეშ იმყოფება.

5. უკუჩრბე, **ქ** რედაქციის გამწერი იმყოფება იერუსალიმის მიკამბო-
ვბში, შესაძლებელია, **ქ** გარის მიწასტრში, ვინაიდან ამ პერიოდში იერუსა-
ლიმის გარეშ სა მის მიკამბოვბში **ქ** გარედი მიხლოპ **ქ** გარის მიწასტერი გვე-
ბელება.

ამრიგად, საგარეუბელია, რომ იღარონ **ქ** გარედიის "სხორბის"
რედაქცია გარეჯის ვაბნის მიხლოპის მიერ არის გამწერიდი, მაგრამ არა
საგარეუბელიში, არამედ **ქ** გარის მიწასტრში, იერუსალიმის მიკამბოვბში მდებარე
მიწასტრში.

ამ რედაქციის ავტორად სამეცნიერო ცოდნაგარაში მიჩნეულია ავო-
ფილე ბუკუსმიწასტერი,¹ ეს ბიბლიოგრაფიკაში აღნიშნულია მათნიშვილისუ-
ვლი ბუკუსმიწასტერის (ცემინგარაის ავონსაველიმეცნიერობის იმყოფუბის ბუ-
დაწერი II 22) ცემიბას. ბუკუსმიწასტერი საგარის მიმდებნოპ, გვერდისავე
ბაიბე, გვერდებელია შენიშვნა: "სარგმანი ავოფილე". ამ რედაქციის შე-
ბედი სხვა ბუკუსმიწასტერად არე ვრის არა ავეს ეს მიწასტერი.

ავიბუგარ მათნიშვილის წიგნისაველის კატალოგიში² მიხედილია იღარონ
ქ გარედიის მიხლოპ ბიბლიოგრაფია, რიგორე წამს, შეგვენიღ: **ქ** რედაქციის მი-
ბედიბე, ხლო ავწერილიბაში ბუკუსმიწასტერი, რომ ბასილ ბიბლიოპის მიერ ბასილ
ბუკუსმიწასტერის ბიბლიოგრაფია გამწერიდი იღარონ **ქ** გარედიის სხორბება "ბუკუს-
ლისაგარ გარამბიბიბლიოგრაფია **ქ** გარედიის ბიბლიოგრაფია ბუკუსმიწასტერისაგარ
ქ გარედიისა" (კატალოგის, ბიბლიოგრაფია სა ბიბლიოგრაფია³ - ავოფილე).

1. **ქ** გარედიის. ბიბლიოგრაფია, გვ. 147-148.

2. **ქ** გარედიის. ბიბლიოგრაფია, გვ. 141; Ал.Цагарели. Сведения о па-
мятниках грузинской письменности. Т. I. Вып. II. СПб, 1894, с. 162;
ავიბუგარ მათნიშვილის წიგნისაველის კატალოგის. იმყოფუბის
ბიბლიოგრაფია, გვ. 17.

3. საგარეუბელიის ბიბლიოგრაფია. ბ. ბიბლიოგრაფია ბიბლიოგრაფია, 1882,
გვ. 371.

საბინიონს უნდა მხარგრძეული ღვირღვს ვისაბებ ვმხბვეთა ღვირღვრამ
 მათნისკენ მინგნესსკეთს კატალოცის სამივე გამომცემლის უნდას. სა-
 ზღვრებელს, საბინიონმა ღვირღვრამისკენი ხელმძღვრით ისარგებლა იღარონ
 ჯარჯვლის "უხორბონს" მუთაგრასკელი (7.) რედაქციის გამომცემის ძრას,
 კატაგრის რამის ღვმა ძველია, ვინაიდან საბინიონი, სამხრებარობ, ჩვეულებ-
 ბისამებარ არ ასახელებს არც ხელმძღვრის, რამილიმაც მხარგრძელს და არც მ-
 კლისი მკლებარ საზღვრებში უნდაბონს მყარას.

განვიხილოთ ის უნდაბონი, რამილიმაც ქუანდერის კატალოგი ამ ხელმძღვრის
 მუსახებ:

1. კატალოცის ანოტაციასში აღნიშნულია, რომ იღარონი "სამხრებინილი
 მრავალმა მინგნამ ჯარჯვლის ღვმა ვნასა, ვინამაგვარ სკლისა
 მინიონსა მარტოთა გამომცემიბილი იყო და იყოდა მკრ. კელი - კელიმური მუთმიწვე-
 ბით."

იღარონი ჯარჯვლის "უხორბონს" არც ურთ რედაქციასში არ არის მახ-
 ებანი, რომ იღარონმა მუთმიწვეულით იყოდა მკრძველი. მუთაგრასკელი რედაქ-
 ციასში აღნიშნულია მხილოთ, რომ იღარონმა "იყოდა მყინვერ მკრძველი".

2. ანოტაციასში მახებამა აგრებვე, რომ "მუთვათ მის გამოსახა სურ-
 დას და ურთა საკარგებელსა, რამამცა ყველს იგი კახარეოსსაპ ყოვლინა
 ივერინსა", არც ეს უნდა მუთვაებრმა სინამივერღვს. ამონურ რედაქციასში
 აღნიშნულია, რომ "უნდა ყოვლისა ვრთა და მხარეისაყ მის ქვეყანისასა,
 რამამცა ყველს იგი უპისკოპოს." ხილი მუთაგრასკელი რედაქციასში უკითხვლობთ:
 " იქმნა მამებამ და გამომრგვეთ ყოვლინა ვრთსაგან და ღვთ მავართა მათ
 მუთმიწველმავარ, რამ მათ საყვარნი იგი საკარგებელსა და მუთვარს! რამინ იღ-
 რონი", რამამცა ვმუსავთ, იღარონის არავინ უპიიებარ არჩევს "კახარეოს-
 სსაპ ყოვლინა ივერინსა."

3. ივერ მითარეილია უნდა, რომ "ვსილი იგი მინამინი იყინდა სი-
 კოცხილესამე მინა მინსა მინიონსა იღარონი ჯარჯვლისა და უმყოდა ყოველინი

საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი". არც ერთ რედაქციასაც არ ამჩნევდნენ, რთმე მასობრივ მინისტრებს, აღნიშნული ილარობის უარყოფის "სომხურებსა" უიროსაპო-
ლიტიკური ილარობის. ურთული სახელწერი "სომხურებს" აღნიშნულ ილარობის მის-
ნაკვეთი სპეციალური მენეჯერებს "სომხურივე" ილარობის მესადაგებ. ამინცხაპ,
არც ეს სწიბრა მენეჯერებს სინამდვილეებს.

4. ნასასტრო, ამინცხაპსაც მსაქვაში, რთმე ილარობის უარყოფის სწიბ-
რებს "მინისტრებსადაც კარდაცხიგარებასა. უარყოფის ტერიტორია ლოყადნე მისარ-
გმმებისადაც უარყოფისა".

5. კეძალეებს უარყოფის მენეჯერებს ამ სწიბრაში და ამინცხიგადაც, რთმე
ლოყადნე (სუბსტრუქტივობის) დასადაც ილარობის "სომხურებს" მინისტრ-
დაც უარყოფის ხარკმინი რედაქცია. 6. კეძალეებს უარყოფის სწიბრა ლო-
მინისტრებსაც მინისტრებს სწიბრა, მისარებ ურთობის დასა მინისტრს, რთმე ილ-
არობის "სომხურებს" საინცხი მინისტრებს, ხორც მინისტრებსაც უარყოფის ხარ-
კმინი ურთობის სახელწერი, ამინცხი მინისტრებს დასადაც, რთმე ლოყადნე 6. არ
ხარკმინი ილარობის "სომხურებს", ხარკმინი ურთობის ხარკმინი დასადაც.

ამინცხაპ, ლოყადნე მინისტრებსაც უარყოფის მინისტრებს სწიბრა ამინცხი-
მინისტრებს არც ერთ არ მინისტრებსაც სწიბრა მინისტრებს, ეს ხარკმინი დასადაც
ურთობის ხარკმინი მინისტრებსაც სწიბრა ამინცხი ლოყადნე მინისტრებსაც
მინისტრებს.

ილარობის უარყოფის "სომხურებს" 7. რედაქციის ადამიანს ლოყადნე სუ-
ბსტრუქტივობის ალარობა ამინცხი მინისტრებსაც დასადაც დასადაც არ მინისტრებს.

1. შირ, მ. კილონი . ნასას. მინისტრები, გვ. 181.

დასრუტ მარტვილის "ცხელი მანისი" წიგნის სარქმავარი

ამ წიგნის ავტორი მარტვილის "ცხელი მანისი" წიგნის ავტორი
სარქმავარი: მ. სარქმავარი¹ და ა. მარტვილი².

მარტვილის მინიშნულებების მიხედვით მარტვილის
სარქმავარი (7), მარტვილის (7) და მარტვილის (9) მარტვილი.
მარტვილის მარტვილის, მარტვილის მარტვილის მარტვილის (7)
მარტვილის მარტვილის. მარტვილის 7 მარტვილის მარტვილის მარტვილის
მარტვილის:

მარტვილის სარქმავარი 7 მარტვილი

7 მარტვილი

Доблестным воеводою
был отец его и, не менее
храброси воинской сла-
вился добродетелью, а
мать - сострадаием к
нищим и странным и
проводила дни в пос-
тоянной молитве .

ხელის მართლმადიდებელი მარტვილის
მარტვილის მარტვილის და მარტვილის
მარტვილის მარტვილის, ხელის მარტვილის-
და მარტვილის მარტვილის მარტვილის-
მარტვილის მარტვილის და მარტვილის-
მარტვილის მარტვილის. მარტვილის
მარტვილის მარტვილის მარტვილის მარტვილის
და მარტვილის მარტვილის მარტვილის
და მარტვილის მარტვილის მარტვილის მარტვილის
მარტვილის მარტვილის მარტვილის მარტვილის
მარტვილის.

1 Полное жизнеописание святых грузинской церкви, ч. П. Изд. М. Сабинина. СПб, 1872, стр. 105-125.

2 Жития святых Российской церкви, также иверских и славянских. Ноябрь. СПб, 1860, стр. 159-186.

მურავიოვიის ხარჭმანის

6 რედაქცია

7 რედაქცია

Как некогда Пророк
Самуил, еще во чреве ма-
тери был он посвящен Бо-
гу и при святом крещении
ему дано имя Иллариона,
т.е. радостного.

ბიბლია ესე აღმკვეთელი
ნათელი რძინისაჲსა მშობელი-
სა აღსაგად, ურთა რუა
პირველი საბიველი ანდაჲს-
კან.

რთი ესე-მსკავ-
საჲ საბიველისა
პირველი მონასტე
მეწიწელი რძინი-
საჲ. ხოლო იღარინი
უწიკვეს მის სახე-
ლი მედსკავსეველი-
ბიხა საქმეჲსაჲსა,
რძინელი მხარველი-
საჲ იხარჭმანევიის
კლდეჲსა უწასა.

მსკავსი მსკავლითი იმსკველი არის. მის საბიველის არ მევეტევიბიხი.
მეწიწელი მსკავლითის განხილვის მეფეჲსაჲსა გამოიწინა, რძინი
მურავიოვიის მიერ გამოკვეთილი აქვესი მარმონაჲსი ურთელი მეტ-
ფრასელი (7) რედაქციის ხარჭმანის, რძინელი ადგილ-ადგილი გამოტო-
ვილია ცალკელი სიფრევი, ფრადევი და ბოჲსი ამბავიჲსაჲსაჲსა, რძინი-
ლითი რძინი ფრადევი მისაღის არ მეფეჲსაჲსა. მსკავლიჲსაჲსა:

1. ურთელი მეტფრასელი (7) რედაქციის საკმაო ვრცელი მესა-
ვლი რესული აქვესი არა აქვეს. არა აქვეს ეს მესავალი არც საბინინის
რესული აქვესი!

2. რესული აქვესი არ გამოიწინა არავინაჲსი ბინინიჲსა "ცხარევიის"
აქვესი, მისილი მონაბინიჲსა. მურავიოვიის რესული აქვესი ლეღე-სა მისილი
მსკავლითის მიერ რძინისა მონასტრისი სუნიჲსაჲსაჲსაჲსაჲსაჲსაჲსაჲსა
აბინინი. მსკავლი მონაბინიჲსა არაფრისა მსკავლითი არც საბინინის რესული
გამოკვიბიჲსაჲსა.²

I Полное жизнеописание святых грузинской церкви. ч. II. Изд.
М. Сабина. СПб, 1872, стр. 115.

2. იქვე.

3. რწმუნდ ღვესტს არა აქვს ურთი ადგილით ტარეჲს უდაბნოს შუასაბეძე: "ხოლო უმეფესაჲჲსა მიწველილ იყო სიუთარეულითა უმრთონაჲთა და ჭებინო-
თა მიხ რარითა ტანქიონილი იქმნა სუილი მისი და შვერეული ტანქისნეღლითა მიხ
საკრეველითა ჭრფილიტონაჲთა უმრთონაჲთა, რთილითაჲსუცა აღესრულიტონდა
მის ზედა მსებოღონისა იგი მრძაღეზაჲ, ურთარევე: "მეფეუთარე უდალი ცღერ-
თი შვენი ყოველითა ტყლითა შვენითა და ყოველითა სუილითა შვენითა და ყოველითა
ტანქეზილითა შვენითა", და უსე ბიბინაჲტონ არა იქმნეზინს, არაღეჲს ყოველიტონ
მსურსიღლითა ტალითა სახ სუილითაჲთა და რაჲთა არარაჲსა მიბარეჲს ყოველ-
ეჲ მარმაჲტალიტონისა იგონს მიბრეველი, არაღეჲს, რაჲთა შვენიტყალილ იგონს
მიბოსა იღვინ და სუიტიღლისა ჭებინაღვლიტონისა. ამაჲს შინა უსე ტონიღრთა
სუილისა რეღეღეზათა უმრთონაჲთა არე უსე კაღი კოლოღაჲ ტანქეზინეღლიტონდა.
და ჟე ურთარე აწე იღვინ და სიღა და რაღეღეჲს ჯერ-არის ურთიღრთას შვენიტყონა
შვენიტყონისა მისონისა და ყოველიტყევი მის მსხმინისა და შვენიტყონისა საჲ
ურეღლისა არასრულიტონდა შვენიტყონისა, ხოლო მისწინაღვდაჲ მისი ურთი იყო, რაჲ-
თა ყოველიტყევი ურთიღეზაჲ მისი იგონს ზეზინაჲტონ უმრთონისა და არა მინაჲტონ-
ეღრმი ზეზინათა მისითა".

ეს ადგილი არ არის მისული არც საბინიონის რწმუნდ ტანქეჲზინი.¹

მუსუილიტონს მიღერ ტანქეჲზინეღლიტონი ღვესტის, შვენიტყონის აბრეჲს, ზეზინ-
ეღრმი იღვინეღრისა საბინიონისული ღვესტისა.²

სამეფეზარეჲს, მუსუილიტონ არ მიუთხეღბის ზუსტად ზარეჲზინა ღვესტის,
ჟე ტანქეჲზინისა იგი. შვენიტყონისა, ზეზინეღრის, რთილითაჲს სარეღეღლიტონდა
მუსუილიტონი, ურთიღელი იყო. და მისარეღეღლიტი ზუსტის ზარეჲზინი შვენიტყონა,
ურთის სარეღეღელიტონი უი რა არის, რთი საბინიონის მსგავსად მუსუილიტონისა
ტანქეჲზინი მისაბრეღიღე ღვესტის ტანქეჲზინისა. აქვე ურთა შვენიტყონისა მარეღეჲს

1. Полное жизнеописание святых грузинской церкви. ч. II, Изд. М. Са-
бинина. СПб, 1872, стр.107-190; стр. III-III2.
2. P. Peeters. დასახ. სამეფეზარე, გვ. 236-237.

меня; боюсь, чтоб он не одделал
 меня своею жертвою и добычею".
 Преподобный сказал ему: "Помни,
 последний день твой и к тому
 не согрешай; наложи на себя
 строгий пост и в слезах молись
 Богу непрестанно; враг этот, по
 евангелию, ничем не изгоняется,
 как только постом и молитвою".
 Таким образом утешив брата, от-
 пустил его с мужем.

Յարդգասի զԼարիոսն ժմեռն
 Երմամբ լղրաք պարգրոս:

Միտի արքղոմի մարտիրոսն Յարդգասի:

զԼարիոսն Յարդգոմբ լղրաք մա-
 մնաբնի մեմարդմբ լղրաք ռայոսն և
 արհապոսն Յարդգոմբ լղրաք ար:

Յարդգասի քանկանոսն միտի
 զԼարիոսն թայոմբ և Նարս
 արհապոսն թոսն զԼարիոսն ար-
 մե Նարիմիոսն Յարմոստրա:

Յարդգոմբ զԼարիոսն մարտիրոսն
 մեմարտի մարտարոսն արմեմարտար
 արհ-արհե միտի:

იხსენებდა კოცოხს.

იხსენებდა მასობ მკვეთრების
 უაუბრის სახელები - ღოთ და
 ალექსანდრე, იმ ადგილას, სადაც
 იმპერატორი უმცლევთ იღაროვნის
 მანოლას გასასვენებელი ღარდავს.

აქვე იგი, რომელიც სხვადასხვანა ინაჲ არის
 მარტოდავნილი ამ ორ კამოცებაში:

საბინინის კამოცება	მურავიოვის კამოცება
Палестина	Сирия
Араби	Бедуины
Иерусалим	Святой град
Иовни Крестителъ	Градтеча Христоф

ამრიგად, მურავიოვისა და საბინინის მიერ გამოქვეყნებული რუსული
 ფუნდების სახით ფაქტს უჩივრებოდა რედაქციის ორი, სტოლისკოვსაჲ და
 მანჲ კამოცებად მარტოა.

საბინინი არ უთხოვს არც უარყოფთ და არც რუსული კამოცების ხელ-
 მარტობა ამ ორ კამოცებას შორის შეინიშნება კამოცება:

1. საბინინის რუსული კამოცებაში იხსენებდა მბ. თანდის (IX ს.
 კონსტანტინე პოლკოვნიკი) ღარდა.

I. Полное описание святыи грузинской церкви. ч. II, Перевод
 и издание М. Сабинина. СПб, 1872, стр. II3.

საბინძურების ქარაფი გამოცემის ან არის წმ. იოსების ღვთის
სტეფანე: "ღვთისა ერისა გონა ან"!

2. რუსული გამოცემის მიხედვით, გენს ღვთა საუბრის ბიბლიის:
"Корабль бросил якорь в Босфоре"², საბინძურების ქარ-
აფი გამოცემის ბიბლიის ან არის დასტურები.

3. საბინძურების რუსული გამოცემის მიხედვით ილარიონის მანდილა
სტეფანემა გენსიდან მიიღო, ე.ი. ილარიონი გენსიდან გენსიდან
დასტურები³ ქარაფი გამოცემის მიხედვით, მასილი დასტურების ილარიონის
მანდილა დასტურები: "სასტეფანეს ბიბლია"⁴

4. საბინძურების რუსული გამოცემის ან არის ეპიბიბლი ქარაფი დასტურ-
ის მიხედვითა მიერ კონსტანტინოპოლიში ეპიბიბლის დასტურების მიხედვით.

საბინძურების ქარაფი გამოცემის ეს ეპიბიბლი ან არის.

ამრიგად, საბინძურების ქარაფი და რუსული გენსიდან ან
გამოცემის ერის რედაქციის სტეფანეს რუსული მიხედვით, რა
დასტურები სარაფილია, ან საბინძურების რუსული დასტურების
გენსიდან დასტურები.

1. საქარაფილის საბინძურები. ეპიბიბლი, 1882, გვ. 381.

2. Полное жизнеописание святых грузинской церкви. ч. II. Перевод и издание М. Сабинина. СПб, 1872, стр. 122.

3. იქვე.

4. საქარაფილის საბინძურები. ეპიბიბლი, 1882, გვ. 390.

რ ა ს კ ო ნ ე ბ ი

1. იღარინი ქარაგვის "ცხორება" შექმნილი უნდა იყოს ქარაგვი;
2. იღარინი ქარაგვის "ცხორება" ვრცელი ათონური (Ⴀ) და მუჭაყრასული (Ⴁ) რედაქციები ერთდროულად-მეორე მხრივ უნდა იყოს მიკვლეული ათონური (Ⴃ) რედაქციის მიერ. მათი წყარო უნდა იყოს მიკვლეული ათონური (Ⴃ) რედაქცია.
3. ვრცელი ათონური (Ⴀ) რედაქციის შექმნის ადგილი საბჭოთა-ბელარუსი ერთ-ერთი ქარაგვი უნდა იყოს.
4. მუჭაყრასული (Ⴁ) რედაქცია საბჭოთა-ბელარუსი წარსული იღარინის მხარეებზე მიმდებარე მონასტრების კარგად უნდა იყოს შესწავლილი ერთ-ერთი მხარეების მიერ.
5. ვრცელი ათონური (Ⴀ) რედაქცია საბჭოთა უნდა იყოს იღარინი ქარაგვის მიხედვით, ასევე მანამდე მიმდებარე მხარეების მიერ X ს. პირველი ნახევარი. საბჭოთაო იგი ათონზე XI ს. 30-იან წლებში.
6. მუჭაყრასული (Ⴁ) რედაქცია შექმნილია XII ს. სამხრეთში.
7. სტრატეგია რედაქცია შექმნილია ვრცელი ათონური (Ⴀ), მიკვლეული ათონური (Ⴃ) და მუჭაყრასული (Ⴁ) რედაქციების მიხედვით.
8. სტრატეგია რედაქცია შექმნილია XII ს. სამხრეთში.

ი ც ა რ ი ნ ე შ ა მ ზ ე ჯ ც ი ნ ს ბ ი ნ ბ რ ა ჭ ი ნ ს

ს ა ჯ ი მ ბ ე ბ ი

იღრიწი ქარტველის ბიოგრაფიის საკომპოზიციო მიზნად საბიუტოეტიკონი
 რეგრაფიკონი კომპოზიტიკონი აქვე მისაბიუტიკონი: მ. საბინინს¹, ქრ.ლოპარე-
 რევეს², მ.ბრესენს³, რ. ბაქრაძეს⁴, მ.ჯანაშვილს⁵, არქიმანდრიტი სერგის⁶,
 ა.რეპაქოვს⁷, კირილი უნიკონი⁸. იწი სხვადასხვა ქრისტიკონი სქე-
 მის კვატაბიტიკონი იღრიწი ქარტველის ცხოვრების სხვადასხვა რეპაქიტიკონი
 რეგრაფიკონი.

3. კეტიკონი კვატიკონი იღრიწი ქარტველის ბიოგრაფიის მონიტიკონი
 რეგრაფიკონი სქემის⁹.

1. საქარტველის საბიოგრაფიკონი. მ. საბინინის კომპოზიტიკონი. კეტიკონი,
 1882, კვ. 387,390.

2. Хр. Лопарев. Греческие жития святых VIII и IX веков. Петроград,
 1914, стр. 61-62.

3. Brosset. Histoire de la Géorgie. P.I. 3-Pt., 1849. p. 273;
 Brosset.Catalogue... p.141-142.

4. კახუტიკონი. საქარტველის იბიოგრაფიკონი. კომპო, რ. ბაქრაძის ბიოგრაფიკონი, 1886,
 კვ. 125.

5. М. Джанашивили. Грузинские обитатели вне Грузии. Тифлиς, 1899,
 стр. 19.

6. Полинй месяцеслов Востока архиепископа Сергия. Т.II. Владимир,
 1901, стр. 660.

7. А. П. Гудаков. Очерки византийской культуры по данным греческой
 агнографии. Москва, 1917, стр. 55.

8. Епископ Кирмон. Культурная роль Иверии в истории Руси. Тифлис,
 1910, стр. 30-31.

9. P. Peeters. კახაბ. მონიტიკონი, კვ. 236.

იღარჩონ უარჯველის " ცხორების" საბიუჯე (7, 9 და 7) რე-
 პაქტის მიხედვით, რომ იღარჩონ უარჯველი გარდაიცვალა 19 ნოემბ-
 ბერს, შაბათ ღვთის, მასილი მკვებონების იმპერატორების ერთს. ხოლო
 ვრცელი (7) და მიკვლე ახორჯორ (9) რეპაქტის მიხედვით საბიუჯეში აქრნი-
 ბრელი, რომ იღარჩონ უარჯველის გარდაცვალებების ერთს კონსტანტინოპოლის
 პატრიარქის რეპაქტის მიხედვით (7) რეპაქტის მიხედვით პატრიარქის
 საბიუჯეში არ იხსენიება. ამიტომ, იღარჩონ უარჯველის გარდაცვალებების
 ახორჩონის დასაბუთებას დასაბუთების მიხედვით ერთი მიხედვით: 19 ნოემბერი,
 შაბათ ღვთის, მასილი მკვებონების მიხედვით, ვრცელი კონსტანტინოპოლის
 პატრიარქის მიხედვით.

3. პეტროსი აქრნიბრავს, რომ 19 ნოემბერი, შაბათი, მასილი მკვ-
 ებონების მიხედვით და ვრცელი კონსტანტინოპოლის პატრიარქის - ვრცელ
 ეს პირის მიხედვით იღარჩონის მიხედვით და მიხედვით 875 წელს. მაშინვე,
 იღარჩონ უარჯველი, რომელიც გარდაცვალებების შემდეგ 53 წლისა ვრცელი,
 დასაბუთება 822 წ. 15 წლის იღარჩონის 837 წელს გარდაცვალების უარჯველი და-
 სება და 847 წელს იქ დასაბუთება. იქიდან დასება უარჯველი, სა-
 დასაბუთება 7 წელი - 854 წელს. მიხედვით დასაბუთება უარჯველი,
 დასაბუთება მიხედვით მიხედვით. კონსტანტინოპოლის დასება მიხედვით მი-
 ხედვით ერთს (†859 წ.). დასაბუთება 5 წელი მიხედვით მიხედვით, 2 წელი
 რომელიც დასება, უარჯველი დასაბუთება დასაბუთება დასაბუთება, სადასაბუთება
 გარდაცვალება 53 წლის ასაკში, 875 წელს. ვრცელი ეს ვრცელი საბიუჯეში
 მიხედვით 39 წელს. მიხედვით 14 წელი, რომელიც იღარჩონის უარჯველი
 დასაბუთება დასაბუთება დასაბუთება. კონსტანტინოპოლის იღარჩონ უარ-
 ჯველის მიხედვით დასაბუთება მიხედვით მიხედვით გარდაცვალებების მიხედვით
 წელს,

1. P. Peeters. დასაბ. მიხედვით, გვ. 236.

ვრცელი ახონური (7) რედაქციის მიხედვით - შვირ დაკვირვება, ხოლო მუცხრასული (7) რედაქციის მიხედვით - სხრა სულაძე.

3. პეტეფონი ტარხილავს აჭრევედ ხარხილვას, რამდენადაც ადევნს მუცხრასული (7) რედაქციის მიხედვით: იღარონ ქარხელი ტარხილას მიწასტორი წავიდა დევსმეტი წინას; დაჟეო იქ ათი წელი. ბიხინინის ილიმბე ტაძარს ხუთი წელი. რამდენი - იქი წელი; აღსაღწევი - სამი წელი.

სხვებში იღვტ ხარხილვი აქვს მიღებული 3. კავალიძესა.¹

იღარონ ქარხელი IX ს. მიღვაწე იყო. 19 ნოემბერი შაბათ დღეს IX საუკუნეში მირონა თხზმეჯერ (802, 813, 819, 824, 830, 841, 847, 852, 858, 869, 875, 880, 886, 897 წლებში)². ამ იქი მიღების ტარსა დასადასტოვებელია აჭრევედ დასიღ მაკვარეღის მიხედვითა და ეტმავე კომსაფინიკილელის მატრიაქობის წლებში. დასიღ მაკვარეღი მიხედვით 867 წლის 23 სექტემბერიდან 886 წლის 29 ადვისტომდე. ეტმავე კომსაფინიკილელი მატრიაქობა ირჯერ: 847 წლის 3 ივლისიდან 858 წლის 23 ოქტომბერი და 867 წლის 23 ნოემბერიდან 877 წლის 23 ოქტომბერი.

დასიღ მაკვარეღის მიხედვითა და ეტმავე კომსაფინიკილელის მატრიაქობის ხანხვედრი წლებია 867-877. 867 წლამდე დასიღ I მაკვარეღი არ იყო იმპერატორი, ხოლო 877 წლის შემდეგ მატრიაქობა ფოტოქსი იყო.

867 წლიდან 877 წლამდე 19 ნოემბერი შაბათ მირონა ირჯერ:

1. კ. კავალიძე. მწვედვი ქარხელი აგიოგრაფიის იტორიიდან. - ეტმევედი, IV, ტ. 152-154.

2. V. Grumel. La chronologie. Paris, 1958, p. 316-317.

865 წ. და 875 წ.¹ ასე რომ, 875 წელს უბოლოდღა ვერ მივიჩნევთ იღარიონ ქართველის ტარძავალიუმის მარცხს.

უიღებთ სამეფოსაო ჩრდილ-მარცხს, 869 და 875 წლებს და ვაძვეთ იღარიონ ქართველის ბიოგრაფიის პირველურ მარცხებს :

მე იღარიონი ტარძავალი		მე იღარიონი ტარძავალი
869 წ.		875 წ.
	დაბადებულა	
816 წ. (ტარძავალი		822 წ.
53 წლისა)		
	ტარჯახში მასულა	
831 წ. (15 წლისა)		837 წ.
	ტარჯახში მარჯვნილა	
841 წლამდე (10 წელი)		847 წლამდე
	პარესტინაში მასულა	
841 წ.		847 წ.
	პარესტინაში მარჯვნილა	
848 წლამდე (7 წელი)		854 წლამდე
	მარჯვნილა ქარლში	
849 წ.		855 წ.

1. V. Grumel. La chronologie. Paris, 1958, p.316..

გარეჯაში წავიდა მეოცე
(7 წედაქციის მიხედვით)

849 წ.

855 წ.

კონსტანტინოპოლში წავიდა მიქელის
მეფობის დროს

848-850 წწ.

854-859 წწ.

მიხეიანის დღიშეგე გააგარა

858-864 წწ.

864-869 წწ.

რომიში დავით დრო წელი

864-866 წწ.

870-872 წწ.

ფსალონიკეში გააგარა
(7 წედაქციის მიხედვით სამი წელი)

866-869 წწ.

872-875 წწ.

ფსალონიკეში გარდაცვადა

869 წ.

875 წ.

აქვე უნდა შევნიშნოთ ურთი რამ: 7 წედაქციის მიხედვით იღ-
რონიშა ფსალონიკეში გააგარა სამი წელი, ხოლო 7 წედაქციის
მიხედვით - "ჟამი რახოქდნიშე". კ. პეტერსის დავით მეფობის, იღრო-
ნის ფსალონიკეში წასვლის ჟამს უკლებს მხარის ვაჟი პრეკოპი მუ-
შვი დეფილა, ხოლო წმინდანის გარდაცვალებს მიმდებარე იმ უკვე ახალ-
გაგარა ვაჟია.¹ ამის შედეგად პეტერსი ასკვნის, რომ იღრონის ფე-

1. P. Peeters. დასახ. ნაშრომი, გვ. 241.

მესამე სატარძინს ავტორია ანტონ I კახალიკოსი, სატარძელი მე-
 რის ანტონის "საღვთსაწავლოში"!. იგი არ შეიცავს რაიმე დამატებით
 მასალას იღარონი ქარაგვლის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ, შევ-
 ბნილია უკან, XVIII საკუნდში, ანტონ მასზე სატარძელი არ ევტერ-
 გობი.

გარდა ამისა, იღარონი ქარაგვლის სახელზე შეკრებილია ანტიკონი (1672-
 1732 წწ.) რუსეთის ბეასტრეკისაში იანიკოვსკის "აქტივობისა და
 რასკლადისა" უკანასკნელი მუხლი, რომელსაც "გობი" ეწოდება².

ეს მცირე ფონის ტარძა, რომელიც მოკლედ აღწერილია
 ში: S 1454 (1760 წ., 211 ფ.), A 1366 (1762 წ., გვ. 668), H 1415
 (XIX ს., 66 წ.), H 40 (1892 წ., გვ. 195) და სხვ.

გამოქვეყნებულია იგი 1864 წელს³.

უცნობი ავტორის სატარძელი

უცნობი ავტორის " რასკლადი წიგნისა იღარონი ქარაგვლისა "
 აღწერაშიც მრავალი ხელნაწერიცაა აღწერილი⁴. როგორც მეოთხე აღწერაშიც,
 მათ შორის ყველაზე ადრეულია Jer 71 (XI-XII სს.) ხელნაწერი შეიცავს
 სევეტობერ-გობურელის სატარძელზე⁵ იღარონისაგან მიღებული "რასკ-
 ლდისი" წარწერასაც და გაერთიანებულ შენაწარმე რიგი ფონის სატარძელს,

1. საღვთსაწავლო მონაგვი, 1865, გვ. 338.
2. უკუკვილიძე, ქარაგვლი რიგვარაგვრის იანიკოვსკი, ტ. I, მბ., 1960, გვ. 346-347.
3. საღვთსაწავლო (მუსხელი), მონაგვი, 1865, გვ. 303; საღვთსაწავლო (მუსხელი), მონაგვი, 1865, გვ. 345; სატარძელის საბოლოო, გვ. 371; ანტონ I მცობილსიგვარობა, მბ., 1.53, გვ. 133.
4. Jer 71 (XI-XII სს.), Jer 124 (XI-XII სს.), Jer 23 (XIII-XIV სს.), გენერალურები 1194 (XVIII ს.), A 111 (XVIII ს.), A 130 (1713 წ.) A 170 (1733 წ.), A 176 (1743 წ.), A 220 (1726 წ.), A 425 (1718 წ.) A 515 (1733 წ.), A 1048 (1766 წ.), A 1401 (XVIII ს.), H 970 (1742 წ.) H 2077 (1736 წ.), H 1672 (1740 წ.), S 1454 (1760 წ.), S 3269 (XVIII ს. I ნაბ.), Q 627 (XVIII ს.), Q 661 (XVI ს.).
5. Catalogue des manuscrits géorgiens de la bibliothèque nationale grecque à Jérusalem. Par R.P. Fleke. Paris, 1924, p. 154.

რმზელსაც ზავსა და ბოლოში მიიწვინებს მცირე ფორმის ორი ტალღა: უკვე
 წარსულსა და აწმყოში. სატალღოვი დაწვრილდა მეოთხე (ρ) ხმაზე.
 გამოვყვედებოდა იგი სამკჯრ.¹

იმიტომ, რომ იმდროინდელ მანძელში მდებარეობდა ამ სატალღოვი
 მქვენი უკვე. უფროსი სატალღოვი, საფორმა ვაიკვეს ხელმწიფ
 71-ის ადგილი X-XI სს. პიზნოვრაფიული კრებულები (Jer 42, ივლისა და
 წვირმის ნაგებობი) ჯგუფში.

შეგარდა ამ მდებარე სურათი მოცუდა:

1. Jer 71-ის კალენდარი არ არის სრული, ე.ი. არ არის ყველაფერი
 ჩანს ხედავში.

ეს ნიშანი Jer 71-ს ახლოებს X ს. ნაგებობანი (ივლის, წვირმის)
 და აგრეთვე აქვინს პირველი რეაქციის ხანა² (Jer 42) და განსხვავებს
 მას გორგი მხარეში ივლისსაგან რომელი კალენდარი სრულია, ყველ-
 გორი და იგივე მოგჯერ წამყვანი ხედავა დადებული.

2. Jer 71-ის კალენდარი განსხვავებულია გორგი მხარეში ივლისსაგან
 და იგივე აქვინს პირველი რეაქციის (Jer 42) კალენ-
 დარი.

1. საგვასსაგან (ხედავი). მოსკოვი, 1805, გვ. 294, საგვასსაგან
 (ხედავი), მოსკოვი, 1865, გვ. 335; მრავალგანი, 1, 86., 1971, გვ.
 177-179.

2. ე.კლამაია, XI ს. უარყოფილი პიზნოვრაფიის დაწვრილნი (გორგი,
 მხარეში ივლისსაგან). საგვასსაგან დაწვრილი, 1966, გვ. 92.

Գողթնի մատենիկի ձևեր	Jer 71	Jer 42
5.1. ԲԾ. մամա շոյա սեղ- նի և օրհնութիւնն .	5.1.ԲԾ. մամնա սծնա շոյլսն .	5.1.ԲԾ.մամնա սծնա շոյլսն .
7.1. ԲԾ. ոռանց Բոնաճործըր- նա և մազննմըրննա .	7.1.մազննմըրն- նան և սծնա .	7.1.մազննմըրննա- ն և սծնա .
21.1.ԲԾ.մաշնոմը պղմնադը- րնա և ԲԾ. մոգնոց Բոն- ճորննա և ԲԾ. սը.նն .	11.1. ԲԾ.մաշն- ոմը պղմնադըր- նա .	21.1.ԲԾ.մաշնոմը պղմնադըրնա .
22.1.ԲԾ. Գոմոց Թոյլըր- նա և ԲԾ. սնանթանն սնա- նա .	22.1.ԲԾ. Գոմոց Թոյլըրնա .	22.1 ԲԾ. Գոմոց Թոյլըրնա .

3. Jer 71-ն ստորագրուած է իւրեւրի ցոյցերով այն «ստորագրուած» «ստորագրուած»-ն իւրեւրի. յստի ստորագրուած Jer 71-ն ստորագրուած յորոշուած յորոշուած (ըրնա և ԲԾ. Գոմոցն ստորագրուած և Jer 42), որովհետեւ «ստորագրուած» նմանութեամբ միւրեւրի իւրեւրի ստորագրուածը.

Գողթնի մատենիկի ձևերի «ստորագրուած»-ն ստորագրուածն ստորագրուած յոր-
ն ստորագրուած ստորագրուած. Գողթնի մատենիկի ձևերի ուրեւրի ստորագրուած-
ն ստորագրուած «ստորագրուած»-ն ստորագրուած, մազննմըրննա ստորագրուած. մազննմըրննա
«ստորագրուած» յորոշուած, ստորագրուած «ստորագրուած»-ն ստորագրուած յոր-
ն ստորագրուած «ստորագրուած»-ն ստորագրուած և ստորագրուած Գողթնի
մատենիկի ձևերի ստորագրուած.

ստորագրուած Jer 71 ստորագրուածն Գողթնի մատենիկի ձևերի
ն ստորագրուած և ստորագրուած յորոշուած (Jer 42) և
ստորագրուած.

<p>გიორგის ავერნი Jer 12, H 2328</p>	<p>Jer 71</p>	<p>ივრის ნაგჳარი</p>	<p>ქვერძის ნაგჳარი</p>
<p>6. IX შიშაჲ 58. ჴმრთენ ბმრბე- ლისაჲ (ჴჳალთ საღაჳტჳასა) სხუა- ნი, მ. "გინარკ- დენ და მინარჯლ იგაჳ, ჳალჳთ ქმრთენსათ, სიონ"</p>	<p>აქუბერიჲსა, მ. მათინსაჳან შიშ. "გინარკდენ და მინ- არჯლ იგაჳ, ჳალჳთ ქმრთენსათ, სიონ"...</p>	<p>აქუბერიჲსა. "გინარკდენ და მინარჯლ იგაჳ, ჳალჳთ ქმრთენ- სათ, სიონ"...</p>	<p>აქუბერიჲსა "გინარკდენ და მინარჯლ იგაჳ, ჳალჳთ. ქმრთენსათ, სიონ"...</p>
<p>30. IX 58. ვსტაჳათენი (ჴჳა- ლი საღაჳტჳასა) სხუანი, მიგრიჳ- მიიეს. "რასაჲ ნიკდებულ იქმენ ბეჳარჳამი, მქმნელ ვსტაჳათი"...</p>	<p>აქუბერიჲსა. მიგრი- ჳმიიეს, ქმრთენ. "რასაჲ ნიკდებულ იქმენ ბეჳარჳამი, მქმნელ ვსტაჳათი"...</p>	<p>აქუბერიჲსა. მიგრიჳმიიეს. "რასა- ჲსაჲ ნიკდებულ იქმენ ბეჳარჳა- მი, მქმნელ ვსტა- ჳათი"...</p>	<p>აქუბერიჲსა მიგრიჳმიიეს, "რასა- ჲსაჲ ნიკდებულ იქმენ ბეჳარჳამი, მქმნელ ვსტაჳათი"...</p>
<p>28. IX ხარ- თნი აქმსარჳბერი- საჲ (სტრიჳარ- ნი). სხუაჲ, რ. "ცხ- არჳაჲ შიშნი, ქმრთენ, ჳბინი- ბით აქმსარჳლ"</p>	<p>აქუბერიჲსა. "ცხ- არჳაჲ შიშნი, ქმრ- თენ, ჳბინი- ბით აქმსარჳლ"...</p>	<p>აქუბერიჲსა. "ცხარჳაჲ შიშნი, ქმრთენ, ჳბინი- ბით აქმსარჳლ"...</p>	<p>აქუბერიჲსა "ცხარჳაჲ შიშნი, ქმრთენ, ჳბინი- ბით აქმსარჳლ"...</p>

4. ნიშანდობილიაჲ შიშდებულ: იმ შიშდებულაჲში, რადჳაჲ ავერძისა და ნაგჳარჳბინი შიშდებულაჲსა სხუარჳე დაჳერილი საგალობილი მხარჳი მარჳილინი (ჳრთი ჳალობით ან სტრიჳართით) სხუარჳენ ჳრთინდობისაჲს, მაჳინაჲ Jer 71 ჳას ავერის ჳირჳელი რეჳაჳისა და ნაგჳარჳბინი ჳტჳჳან.

ქართული აღწერილობის II კვლევა	პეტი 42	პეტი 71	ივლის ნაგებანი	წიგნიძის ნაგებანი
<p>6.1 განსხვავება და ნაგებობების.</p> <p>უფროძირება, ბ. განაპირობება, "ნაგებობის ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>6.1</p> <p>უფროძირება, ბ. განაპირობება, "ნაგებობის ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>6.1</p> <p>უფროძირება, ბ. განაპირობება, "ნაგებობის ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>6.1</p> <p>უფროძირება, ბ. განაპირობება, "ნაგებობის ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>6.1</p> <p>უფროძირება, ბ. განაპირობება, "ნაგებობის ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>
<p>14.1 ნაგებობები.</p> <p>განსხვავება უფროძირება პ. 60.</p> <p>უფროძირება "ნაგებობის ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>უფროძირება პ. 60.</p> <p>"უფროძირება, განსხვავება ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>უფროძირება პ. 60.</p> <p>უფროძირება, განსხვავება ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>უფროძირება პ. 60.</p> <p>"უფროძირება, განსხვავება ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>	<p>უფროძირება პ. 60.</p> <p>"უფროძირება, განსხვავება ივლისი უფროძირება, განსხვავება ივლისი..."</p>

-60-

5. Jer 71-ის აპრინდგელობაზე უნდა მიუთითებდეს შემოყვნი ტარებში-
 ვბაჟი: გიორგი მახშირის ანდერძში, რომელიც ახლავს მის მიერ შედგ-
 ნილ სექციებშის ღვეს, აღნიშნულია, რომ 3,5 და 7 სექციებშის შეფა-
 ნილია ექვთიმე მახშირის მიერ ხარგმნილი "გალობანი"!

Jer 71-ს 3 და 7 სექციებშის ხსენებები არა აქვს, ხოლო 5 სექციებ-
 მშის შესულია არა ექვთიმე მახშირის მიერ ხარგმნილი "გალობანი",
 არამედ სხვა, უცნობი მახარებელია.

გიორგი მახშირის ღვენი Jer 124	Jer 71
<p>5. IX წმ. ბაქარიაღსი უგალობიქსა, რ. გი. ქვეყანასა მწყ. " ქსენებასა შენ ბედა, ნი- ნასწარმეფუჯო, უგალობ და ვი- ხოვ სკონსა წმიდისა მარსა შეწვე- ნაჲ"...</p> <p>(ექვთიმე მახშირის ხარგმანი)</p>	<p>5. IX ბაქარიაღსი უგალობიქსა, ბიუსა მის მუნ. "პირველჲ მვენიროჲ დიდ- ბაჲ მამისა, ძონსა და წმიდო- სს სკონსა, რომლისა მიერ გან- ძლიერეს წმიდანი".....</p> <p>(უცნობი ავტორის ხარგმა- ნი)</p>

Jer 71-ის უმეგვენილ ხელი რომ ქუთნოდა ექვთიმე მახშირის ხარგმნი-
 ლი მასალა, არა გვგონია, მას უგულებამეფო იგი და შეეცვალოს სხვა,
 უცნობი მახარებლის საგალობლი.

1. თ. ჯუღაძე. XI საუკუნის ქართული ჰიმნოგრაფიის ისტორიიდან (გიორ-
 გი მახშირის "ღვენი"). თბ., 1967, გვ. 170.

ეს არც შემთხვევითად ამჟღავნებს Jer 71-ის აპოკრიფულ ბუნებას.

6. Jer 71-სა და ღვენიის პირველი წესდების (Jer 42) ანბანობის საგარეოებთან გასაჩვენებელი მხარეა: მეტყველი პურქვეყნიისაღვის Jer 71-ში, ისევე როგორც Jer 42-ში, გამოყენებულია ორი წერტილი (ქვეთა მხევი-ლი, ხოლო ღვეთა მიმერს), გორტი მხარნიღონ ღვენიისაგან გამხევაკე-ბით, სადაც მეტყველი პურქვეყნიისაღვის გამოყენებულია ერთი წერტილი.

გოქლიღვე ბენოქქემულის მიხეღვით შექქეღმა რავასკუნათ, რომ Jer 71 გორტი (მხარნიღონ) ღვენბე აპოკრიფულია (სადაც ღვეთა / რედაქციისაღვ, Jer 42-ის ერთ-ერთი წყაროა ნაგარეში (წერილობა და იღონა), ხოლო Jer 71-ის უქველო წყარო ნაგარეში არ ზანს. Jer 71-ის მასალა მიღონაღვ არის მარნიღვენილი Jer 42-ში. Jer 42-ს კი რამეღვით აქვს ნაგარე-ბისაღვილი მასალა, რამეღვიც მიხლოც იმეღვაღვ არის მიღვემული Jer 71-ში, რამეღვაღვ ის Jer 42-შიცაა შესული. ამის გამო სავსეღვით შექქეღვე-ლია Jer 71 მიღვიწიოთ Jer 42-დან გამონაკრეღვაღ.

სამწეხაროც, Jer 42-ს ზვეწავის სანიღვერესო ნოღვიბის ღვის მასალა აქონა, მარნი ის ღვეთა, რომ Jer 71-ის მასალა მიღონაღვ არის მარნიღვენილი. Jer 42-ში, უღვიბის ღვაქქვეს ვიღვარავოთ, რომ Jer 42-ის რავარეღვი მარნიღვი შეჭანიღვი იქვებოღვა იღვრიონის ეს საგარეღვილი.

იღვრიონ ქარეღვილის აღვიწეული საგარეღვილი გორტი მხარნიღვიც უმნი-შეღვილი ავიღვიღვიბით შეუჭანია ღვიის "ღვენი".

ღვეთბირვიც მასალა იღვრიონის ცხეღვიბისა ანწიღვირ საგარეღვილი მიმეღვიღვირავ მარნიღვიღვიღვა: იღვრიონმა კვე რავ "განავო სიმიღვირ - მამული" და "გოქლიღვე მიღვასხა" რამეღვიღვიც. შემიღვი იღვრიონი "მი-ნიღვა წიმიღვი ქვეღვი" (იღვრავლიმი) და რავმიღვიღვი სამარნიღვის რავრავ-ში. იღვრავლიმიდან სამიწიღვიში რავრეღვიღვი იღვრიონის, საგარეღვის მიხეღ-ვიც, აქვეღვიღვი ექვენი მიღვასღვი. მიღვასღვიბის აქვეღვიბის მიმიღვი "მიღვი გამეღვირ საღვიღვეთა ღვისაგან" და მავიღვა "ქვეღვიღვი სამიღვიღვი" (კრმი-ჭანიწიღვიღვი). მიღვარეღვიღვი იღვრიონი ბიღვიბის იღვიბის მიღვი.

ბიბლიის სამსახური	ქრეთის ახალი წიგნები	წიგნების წიგნები	ძველი ახალი წიგნები	სერიალური წიგნები	სერიალური წიგნები
<p>ბიბლიის სამსახური სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები</p>	<p>ქრეთის ახალი წიგნები სა სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები</p>	<p>წიგნების წიგნები სა სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები</p>	<p>ძველი ახალი წიგნები სა სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები</p>	<p>სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები</p>	<p>სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები სა სერიალური წიგნები</p>

მისათვის ნიშნავდათ კარსა და იქნებდა სხვა დედალები: იღრიგონ
კარსადაცაღებონ შვიდზე ზევდებიც მათვეინება დასიღ მათვეინებას და
სახეებს მას სამეფო პარსთაგან მისს, დასიღის მიერ დაფუძნებულ მი-
ნასტორში წაყვანას. ეს დედალი დაკვირვა ბოსნივეს საგარემოში, აგრეთ-
ვე "ცხოვრების" 7, 9 და 12 რედაქციებში, უფროდ ავტორის საგარე-
მული ამ ფაქტის შესახებაც აღნიშნა.

იღრიგონ უარყოფის "ცხოვრების" 12 რედაქციაში ურთი სიფუძვალე არ
არის საფუძვლი იღრიგონის მიერ რამში აღსაწერებულ სასწავლებლებზე. ურთი
აგრეთვე (7) რედაქციაში კი აღნიშნულია: "მუნდა [რამი] მისაღრი
სასწავლი და კურნებანი აღსაწერა ურთიან მის მიერ: სახელები, რა
სასწავლები, "ცხოვრება" ამის შესახებ არაფერი ამბობს. ასევეა მისი
და სენიანსაწერ რედაქციებში - რამში ურთიან მის მიერ აღნიშნული
დაბრუნება და რედაქცია განკურნება "ცხოვრებას" ფუძვალე არ იყოს.
ასევე უფროდ ავტორის საგარემოში განკურნებებიც აღს "ცხოვრებებისა-
გან": "მისიანი მიხედველ აგრეთვე და რედაქციანი განკურნებნი". რამით
სიფუძვლი აღნიშნულია იღრიგონის წასვლა სხვადასხვა ქალაქში (რამი,
აგსაღრიც), ბოგორ ქალაქის დასახლებულად: მისიან ქალაქი
(იერუსალიმი), ქალაქი სამეფო (კონსტანტინოპოლი), მისი და-
კვირება სხვადასხვა ადგილას (სამარია, იერიკი).

საგარემოში არ არის დახატული არც კარგის მიწასტორი, სადაც
მისიანი მისიანი იღრიგონი, არც რამიანს უარყოფის მიწასტორი,
რამიანი დასიღ მათვეინებამ ავტორს იღრიგონის მიწასტორს, არც კა-
ბეში იღრიგონისა და მისი მისიანი მიერ ავტორებელი მიწასტორი.

ფუძვალის შედარების შედეგად მიღებული შედეგები იქნება
უფროს იმ მისაღრიანს, რამ უფროდ ავტორის საგარემოში იღრიგონ უარ-
ყოფის სახელები შექმნილი ყველაზე ადრეული ძეგლია.

ზევნი ამრიგ, საგარემოში, უნდა შექმნილიყო იღრიგონ უარყოფის

სახელმან მფორი დაკავშირებული რამდენიმე მიწასტორში, უპირველეს ყო-
ლისა, კონსტანტინოპოლის სახელმწიფო მემბარე რამდენაქ ქარაველია მიწას-
ტორში, რადგან მიწასტორი საკანკუბო იყო ამჟღადელი ილარიონის მიწასტ-
ვბრასაგის. რამდენაქ ქარაველია საკანკუ იყო ილარიონის ნუჭის საბოლოო
ქარაველია ადგილი. პირველი, რაც დაკავშირებულია რამდენაქ მიწასტორის
ილარიონის კონსტანტინოპოლ, ეს იქნება ილარიონ ქარაველის ხსენების
ქარაველი. მიწასტორი, იქვე შექმნილიყო მესამე. მაგრამ ამის საწი-
ნაგებობა დასაწყისს საკანკუბის ილარიონ ადგილი:

1. კანკუბი წმინდა ქარაველი (ილარიონში) და მესამე ქარაველი
ქარაველი.

2. მესამე ქარაველი (კონსტანტინოპოლი).

რამდენაქ მიწასტორი მესამე ადგილი ვერ იხარა ამ მიწისწინა
ფორმებს.

ილარიონის "ცხოვრებობა" ცნობილია, რომ იყო ხანგრძლივად მიწ-
ქარაველი ილარიონში და მის მიწასტორში (ბუხეში, საბაწმინდა, ილ-
არიონის ქარაველი). IX-ში, ილარიონში მიწასტორი პირველია იქნა იყო.
ამიერიდან არ არის კანკუბი, რომ ილარიონის სახელზე აქ ქარაველი
საკანკუბი.

საკანკუბის ილარიონში ქარაველი წმინდაგებობა შექმნილი:

1. კანკუბი წმინდა ქარაველი (ილარიონში) და მესამე ქარაველი
ქარაველი.

2. მიწის წმინდა ქარაველი და კანკუბი ილარიონის ქარაველი
ქარაველი, ამ საკანკუბის შექმნილი უძველესი ხანაქარი ილარიონ-
ში უძველესი ილარიონის მიწასტორში, მაგრამ ეს არ მიუხეობს მის ილ-
არიონში ქარაველი.

მესამე ქარაველი, საკანკუბი მიწასტორი იყო ილარიონის სახელზე სა-
კანკუბის ქარაველი, საქარაველია სახელზე.

საკანკუბის საქარაველი შექმნილი იხარა უძველესი შექმნილი:

1. საქარაჯვართი შედგენილ და გადარჩილ ქარაჯვარ წმინდანი ცხოვრებების კრებულში ყველაზე მეტად აღწერილია უსწორი ავთონის საკალბელი, მხოლოდ ურჯვან გუბეგია უსწორი ავთონის საკალბელის გვერდით მისივე საკალბელიც. ეს არის ხელნაწერი A-176, მაგრამ აქვე უსწორი ავთონის საკალბელი მისივე საკალბელზე აქვს ყოფილა შეტანილი. ეს საკალბელი (ანონიმური) საქარაჯვართი გორგი მხარბიძის "ჯეონი" შემკობით გამოცემულია.

2. ურჯი ადგილი უსწორი ავთონის საკალბელისა ("გამოხვევ წმინდა ქალაქი და მთხვევ ქვეყანა და სსა") ზედათი ნიუნიჯეში, რამ იგი საქარაჯვართი დაწერილი.

საქარაჯვართს რამეღ მონასტრშია საქარაჯვარული საკალბელის დაწერა? ჩვენ ასევეა გამოცხადი მონასტრის მიჯნაწინა, იღარონ ქარაჯვარი საკალბელი დიდას მთავარშია გამოცხადი (Ⴀ რედაქციით ახი წელი), სადაც მისი შექმნილი სტრუქტურისა და სახელის მხელი კომპლექსი შემორჩენილი, სადგომიღო რეფრასტრისი იღარონ ქარაჯვარის ფილიალის სახელიც უსწორი². ამისგან, დაგვიან იმისა, ჟე სახელიღო, რამეღ მონასტრში ძველნი ეს საკალბელი, ჯერჯერობით არ ხელხდება.

რეფრასტრისი, უსწორი ავთონის საკალბელი საკალბელი გამოცემული ყოფილა საქარაჯვართი. საქარაჯვართი გადარჩილ ხელნაწერებში XVIII ს-მდე არ წინა ახიღე შექმნილი არც მისივე საკალბელი და არც იღარონ ქარაჯვარის "ცხოვრების" ვრცელი ახიღე (Ⴁ) რედაქცია.

იღარონ ქარაჯვარი იმდენად კომპლექსი წმინდანი იგი ქარაჯვარი ვრცელ-სიხსნაჯის, რამ საქარაჯვართი მისალობელი იგი მისი ცხოვრებისა და საკალბელის შექმნა.

1. ძველი ქარაჯვარი ავთონისი რეფრასტრისი ძეგლები. ნ.111 მბ., 1971, გვ. 214.

2. Г. Чубинашвили. Пещерные монастыри Давид-Гареджи. Тб., 1948, стр.38, 4. კვერცხი, დასახ. ნაშრომი, გვ. 154.

იღრიონ ქარაჯელის სახელზე შექმნილი რეგრაფირული მანარმოებები
ორ ჯგუფად მარმოკვირდება:

1. ან. ახონური მარმოკვირება - 7 რედაქცია იღრიონის "ცხორებასა"
და ანონიმური საგარეობი, რომელიც ტერეგლებს სტერის ძირითადი სა-
ქარაჯელი მარმოკვირება;

2. ახონური მარმოკვირება - ვრცელი ახონური (7), ძველი ახონური
(9) რედაქციები იღრიონის "ცხორებასა" და ბოსნიის საგარეობი, რ-
მელიც ტერეგლებს სტერის მისი შექმნის აგვილი (ახონი) შემოიჭარბა.

ვინ უნდა იყოს საგარეობის ავტორი? მასაღის ურთიერთი გამო
ავტორის ვინაობის შესახებ გასაჭრის რაღაცა შემა ძველი.

ავტორის განმარტობიდან ირკვევა, რომ საგარეობი ქარაჯელის
მიერ არის დაწერილი. იღრიონის იგი უნდაღებს "ქარაჯელიცა სიესაღის."
ავტორი ალფრედიანებას გამოქვეყნის იმისთან დაკავშირებით, რომ მიელი
დასაღელიც, რომი და ურთავა აქონარკეს იღრიონის ღვაღის: "ბრწყინვაღე
ღვსასა სურღის პრემი, ვრთავი და გრეღი სოღელი დასაღელისა ქარაჯის
ღვაღელს მიწას, სამაგრელი იღრიონ და იშუებღე სასუნეღელსა შერსა, ბრ-
სო."

საგარეობელი გამახვილებულია გრთაღღმა იღრიონის საღვაგრგარღე მი-
ვაღელსაღე. სამიშობღელი მისი მიღვაღელსა რრიოღე გრთიღე არის გამოკ-
მიელი, სახელიღობრ: "მიხეღე ქვეღანაღ ღესა... და აღაშუღღე ვქსნი მიწას-
ღორიღე მიღებღელი, საღიღებღელი სამებონა შმიღელანი და მიღკრიღე მას მი-
წა ვრებღელი ბრისაღე, რომელიც აწ ავტიღეღელიცა შერ."

ანალიტიკური მიგომარტობა ბოსნიის საგარეობელიც.

საგარეობის რრი აგვილის მიხეღელიც მიღღღმა დაღვიღას, რომ საგარ-
ეობელი დაწერიღი იღრიონის მიწაღის მიერ:

1. "ვიღარკე სახეღე ვღვიღისა სამრღელიც მიღეღელიცა ზღენღა მარღელიც
მიწნიც ვქღანაღ, ბრისო, სამრმწინღელიც ზ ჟ ე წ, მ ი წ ა ღ ე ზ ა შ ე ლ-
ა და მიღელიც მისგან მარღსა სასრავღელსა ბრისო-ღე, ბრყენი."

2. "ვიზაჲ ბოლო მტკიცე და ნაუბადგური მცურთჲ, ნუგარი მამის იღარინი, ცუაჲ მ ი ბ ა ჯ ე ა მ ა მ ე ნ ა მ ა მ ი ჟ ა რ-ვერაჲ".

ორივე მატალიში ავტორი თავის თავს იღარინის მიწაფეს უწოდებს, ხოლო პირველ მატალიში იხსი უნდა იტყვიანხმეობეს, რამ ეს მიწაფე (სატარბლის ავტორი) იქვე იმეოფება, სადაც იღარინის ნუგარა დასვე-ნებური და რამ იღარინის მიწაფეში ყოველიფიფრაჲ იღებუნ მის "ნა-წილადან" სასწავლა მარეს.

ეს სატარბელი იღარინის მიწაფეს მიერ არის დაწერილი, მისი მუშის რამ IX-X ს. უნა განისაზღვროს.

ჯრემ კი ცხარა - უსწომი ავტორის სატარბელი მისივეს სატარბელებე ატყვირა, ეს უნადასკნელი კი დაწერილა გიორგი მახშინი-ლის დაწყებულებიდან ახორციე ბლის მუშეგომ (ამაზე უკუბოჲ).

ბოსნიის სატარბერი

ბოსნიის ეპისკოპოსის ილიჩიჩის "საბეჭდები" ¹ წარმოადგენს რვა ტომსა და მათში შედგენილია მრავალი ფურცლის სატარბერი.

მათგანსა და ბოლოში სატარბერს მიეწოდება ხუთი მცირე ფურცლის ტარბერი: უფრო დასავლეთისა, ავსტრიისა, სერბიისა, სხვათა სერბიისა (2).

მათგანსა სატარბერი მიეწოდება ხუთი. ბოლოში ბოსნიის სატარბერი ორი ხელნაწილი ².

მისი კანონიკური, ანუ რა მიმართება ბოსნიის სატარბერსა და ილიჩიჩის "სერბების" რედაქციებს შორის, ბოსნიის ეპისკოპოსის სატარბერი შედგება "სერბების" კვანძების.

1. ანონის ივერიის მონასტრის 1074 წ. ხელნაწერი ალავეზი, მ., ჯანაშვილის გამოცემა, თბ., 1901, გვ. 177-186; მრავალჯერ. ფილოლოგიურ-ისტორიული ძეგლები. 1. თბ., 1971, გვ. 180-185.

2. A 558 (1074 წ.), A 176 (1743 წ.).

Չրկարժեքի սահմանը (Ե) հղմամբ	Չ.Բ. մեծագրականը (Զ) հղմամբ	Նիսնայի նախադրումը
<p>Չ որակողի, մահացած կամ մահանձեռնած կամ անհայտ լինելու պատճառով կարող է լինել անհայտ լինելու պատճառով:</p> <p>Որպեսզի մեծ չարագրում նախադրումը կարողանա համարվել որպես համարվում, համարվումը պետք է լինի համարվումը պետք է լինի համարվումը պետք է լինի համարվումը:</p> <p>Չ որակողի... չարագրում նախադրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի որպես չարագրում... կարող է լինել համարվումը կարող է լինել համարվումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Մահանձեռնած կամ մահանձեռնած պատճառով:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p>	<p>Նախադրումը պետք է լինի համարվումը կարող է լինել համարվումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Չ որակողի կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Չ որակողի... չարագրում նախադրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի որպես չարագրում... կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Մահանձեռնած կամ մահանձեռնած պատճառով:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p>	<p>Նախադրումը, մահանձեռնած կամ մահանձեռնած կարող է լինել համարվումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Չ որակողի կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Չ որակողի... չարագրում նախադրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի որպես չարագրում... կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Մահանձեռնած կամ մահանձեռնած պատճառով:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p style="text-align: right;">Չ</p> <p>Չ որակողի կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Չ որակողի... չարագրում նախադրումը կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Որպեսզի որպես չարագրում... կարող է լինել համարվումը:</p> <p>Մահանձեռնած կամ մահանձեռնած պատճառով:</p> <p>Որպեսզի չարագրումը կարող է լինել համարվումը:</p>

შეპყრობის შედეგად გამოჩნდა, რომ ბოსნიის სატალოზელი ახლოს
 იტას ვრეჯი ახორჯორ (ჯ) რედაქციასთან.

შეინიშნება ორად-ორი შებენებუვა, როდესაც სატალოზელი მხარს
 უჭერს ლეოპოლდს (ლ) რედაქციას და სხვაგვარ ვრეჯი ახორჯორ
 (ჯ) რედაქციასთან.

ლეოპოლდს (ლ)
 რედაქცია

ბოსნიის სატალოზელი ვრეჯი ახორჯორ
 (ჯ) რედაქცია

გამოვიდა უწყვეტნიასთან
 ლუსისა და მანუალისთან
 ლუსისა, უილარია კრესტი
 მარტინიკარნი აბრამატი.

ვმსგავსებ შენ, იმერე-
 შენისილი მასატი, კიძია
 აბრამატი და მანუალი
 უწყვეტნიას შენი.

ღირსებისმეფარეა კაცთ-
 გან იშვა რეტი ესე ღირსის-
 მანუალირბისა და მსგავსადვე
 საბოლოოსა უილარია შობა-
 სავე შენირეტი ღირსისაჲ.

მსგავსადვე სამო-
 ლისა... სიფრინიჭვანვე
 შენირეტი ყოველია შენირ-
 ვილია.

ან.ს. ზე არა ეს ორი მატალინი სადმარისი იშის მტყილეობისა-
 ვის, რომ ბოსნიის სატალოზელი ვრეჯი ახორჯორი (ჯ) და ლეოპოლდს
 (ლ) რედაქციებთან მიხედვითი პირობა? იქნებ ორივე მატალინი ბოსნიის
 ლეოპოლდს "ცხორებთ" ტყვეობდალაც მოვლან?

როგორც უფროა, ეს ორი მატალინი მიხედვითი განიარა
 უ.კ.კ.კ.კ.კ.კ.კ.კ.კ. ბოსნიის სატალოზელსა და ლეოპოლდს რედაქ-

ყნა მორის მსგავსება ვერ შეამჩნია! ახლურ რედაქციასთან (ჯ) მსგავსებებსა და ზეგაფრასული რედაქციისაგან გამსხვავებობის წინაშე მას მიჯანრილი აქვს ურთი ადგილი ბონიძეს სატალობლიდან - "მეპყრობილი სურდაჟან არაწმინდა შეხუბი შენიხა განხავისუფლებს". მესამე-ბინი ადგილი ზეგაფრასული (ღ) რედაქციასთან არის: "ბრავარნი ჯუჯ სწეულნი და უმამკულნი განიკურნნეს ჟამსა მას, რამეჟე უმობდეს უმ-მაკნი იგი სახელ' ა წმინდასა და განვიდოდეს ბიურ ღალადობი და უ-ვბიი". განხილული შატალით არ გამოდგება ახლური რედაქციისა და სატალობლის ნახესაობის დასამტკიცებლად.

ბონიძეს სატალობლის რამდენიმე ადგილი აშკარად უხმონება ანონი-მურ სატალობლს. მაგრამ აქვე უნდა შევნიშნოთ, რომ ანონიმური სატალობლის ავტორი ვერ ისარგებლებდა ბევრად უფრო გუნდ შეუქმნილი ბონიძესუ-ლი სატალობლით. პირველი კი მისალობნელია - ბონიძე სატალობლის ნაწილ-ძრის ისარგებლებდა არა მარტო "ცხოვრებობით", არ-მეო უსწობი ავტორის სატალობლითაც:

ბონიძე ახონის ჰიბნიტრასული სკოლის მარბიმაგველია. ამ სკო-ლაში აღმზრდილი მივლი ღაობა ბრწვინვალი ჰიბნიტრასუბონა, რამდელა მორის ურთ-ურთი დირსული "უღიოსი" ბონიძეა. ბუნებრივია, იგი იღონდა გიორგი მხაწმინდის "ხუბნს"², რამდელიაც ღვით გიორგი მხაწმინდის მი-ერ შეტანილი იყო ილარიონის სატალობელი უსწობი ავტორისა.

სამეცნიერო დიგრაფურაში გამოხეშულია მისაბრება, რომ ბონიძეს სატალობელი დაწერა 1066-1074 წლებში³.

ბონიძე არის ილარიონ ქარაგელისა და აქვეთი მიხაწმინდის სატალობ-

-
1. კ. კავალიძე, ნახევრეო ქარაგელი ატოგრაფიის ძსტორიიდან. - ავტოგე-პი ძველი ქარაგელი დიგრაფურის ძსტორიიდან, ტ. IV, მბ., 1957, გვ. 149.
 2. Jer 124, 291 r - 292 v.
 3. კ. კავალიძე, დასახ. ნახრობი, გვ. 149.

ღებოს ავტორი. ექვთიმეს საგალობელს ეწეონ ზოსიმეს მიწაწერი: "ლოცვა
 ყაფი, წმიდანთ ღმირთხანთ, იაკობ მუდგელისაჲს, რ მელმან აძიქულა უფორ-
 სი ენაჲ ჩვენი ჭარბად წმიდისა ეფუმიტისა!"¹

იაკობ მუდგელი იხსენიება აგრეთვე ილარიონის საგალობლის ბოლოს დაწ-
 ლულ ზოსიმეს მიწაწერივით: "წმიდათ ილარიონ, შეიქმნაღე მონაჲ მქნი იაკობ,
 მუდგელი ქრისტესი და მწერალიჲა შეიწყაღე"².

როგორც ამ მიწაწერიდან ირკვევა, ზოსიმეს ილარიონისა და ექვთი-
 მეს საგალობლები დაწერილი იაკობის იკვანოპოლის დროს.

მივერსილად იკვანოპოლის ანდრეძის მანხშირს კი ეს იაკობ მუდგელი იკვან-
 თოპის ყოფილ გიორგი ილარიონის მამასახლისობის პერიოდში: "მე ... მი-
 ქელ დასაქმებულნი... დაწერიე ცხიწებად ჭანმანაგებებლისა ჩვენისა ეფ-
 იმიტისაჲს, ახლისა ილარიონისა... მამასახლისობისა გიორგი ილ-
 არიონისა, იკვანოპოლისა იაკობ მუდგელისა, განმარტებელა მისიჲ"³.

3. კვეციცი, მანხშირ, გიორგი III ილარიონის "ივერის წინამძღვრისა
 იესო პახლევიძის 1065-1077 წლებში." მის დროს, 1071 წლები, იკვანოპო-
 სის ყოფილ ეპისკოპოსი, რომელსაც გიორგი ილარიონის მამასახლისობის დროს და-
 დაწერიე გიორგი მხაწმინდელის სვირთქსარი: "განმარტებელა სვირთქსარი ესე
 ახლად- მარტმინდელისაჲს წმიდისა მამისა ჩვენისა გიორგიისაჲს კვეციცი
 ჩვენი გლახისა და ყრისა ყოფილისა ეპისკოპოსისაჲს მხაწმინდელის-
 და მამისა გიორგი ილარიონისაჲს და, რამეჲს მან დაწერიე მამასახლისობ-
 ისა მისიჲ"⁴.

1. A 558, 176v.

2. A 558, 162 v.

3. A 558, 155 r-v.

4. 3. კვეციცი. ათონის ივერიატურული სკოლის მფარველი. - ეტი-
 მობი ძველი ქართული ივერიატურის მფარველი. ტ. II. თბ., 1945
 ბ. 234; Catalogue des manuscrits géorgiens de la biblio-
 thèque de la laure d'Iviron, p.148.

ეს ხელნაწერი აღ. ცაგარელსა¹ და რ. ბეჟელს დათარგმნული აქვთ
1062 წლით. ღ. ჟორდანიასა და ვ. კვეციანს - 1071 წლით.² რაგვან
1071 წ. დვანობაჲ ჯერ ისევე ვესტრახთა, ნაკობი დვანობაჲ უნდა ვი-
ვარსუროთ 1072 წლიდან. 1077 წელს არის გადამწერილი გიორგი ბიანბიძე-
სული შარაქლიჭანი (გიორგი ოლქისარის წინამძღვრობის დროს).

ამრიგად, გიორგი ოლქისარის წინამძღვრობა ახლობდა 1065-1077 წლებ-
ში, ხოლო ნაკობ ბეჟელი დვანობობა 1072 წლიდან.³

მაშასადამე, ბოსნიუს საგალობელი დაწერილა არა უადრეს 1072 წლი-
სა, ვინაიდან 1071 წელს დვანობაჲ ჯერ კიდევ ვესტრახი ზანს და არა
ნაკობი; და არა უგვიანეს 1077 წლისა (გიორგი ოლქისარის წინამძღვრო-
ბის ბედა საბუღარი).

ბოსნიუს საგალობლის დაწერის დრო შეიძლება კიდევ უფრო დაუზღო-
დეს: ბოსნიუს საგალობელი შეესწავლა ახონის 1074 წლის აღაპებთან ხელ-
ნაწერში (№ 558).

მაშასადამე, ბოსნიუს საგალობელი დაწერილა არა უადრეს 1072
წლით (ნაკობ ბეჟელის დვანობობის დროს) და არა უგვიანეს 1074
წლით, როდესაც გადამწერილა ახონის აღაპებთან ხელნაწერი.

ბოსნიუს საგალობელი საუბრებულში არ გაუჩვენებულა - საუბრებუ-
ლში გადამწერილ მრავალ ხელნაწერში (ურდოს ტარდა) ვხვდებით მხოლოდ
უცნობი ავტორის საგალობელს. ეს გამოშვებული უნდა ყოფილიყო გიორგი
ახონელის ღვინის პოპულარობით.

I Ал. Цагарели. Сведения о памятниках грузинской письменности.
Т. I, - Вып. I. СПб, 1886, стр. 79.

2. ღ. ჟორდანიას, ურდონებში. I. მბ., 1892, გვ. 213.

3. ვ. კვეციანი. ახონის ორგვარაჭურვილი სკოლის დასაფუძვლიანება. -
უცნობი ძეგლი უარყოფილი ორგვარაჭურვის დასაფუძვლიანება. II. მბ.,
1945, გვ. 234.

ბოსნიურ საგალობელი, უცნობი ავტორის საგალობელსა და "ცხოვრების"

1 რედაქციასთან ურთავ შეფასებრიან 1743 წ. გასაწერილ წმინდას ცხოვრებ-
ბებში (A 176). ბოსნიურ საგალობელი დაწერილია სხვა ხელით, განსხვავ-
ებული ბოძის უარსებობა. როგორც ჩანს, საგალობელი ჩაურთავთ მოგონან-
ბით სავა გამბალებელ ხელნაწერში.¹

ბოსნიურ საგალობელს მარჯული აქვს ანკურში,² საიდანაც ირკვევა, რომ
ქოშენის კათალიკოსს ის უმოგონა და გასაუწერია საბერძნეთში, ბერძენში
1736 წ.

საქარაველოში მარტოების შემდგომი ქოშენის ეს საგალობლები (ილ-
რონი უარაველისა და თანვე ახონელისა), როგორც მამაცობითი მასალა, შევსა-
ნისა უარაველ წმინდანისა ცხოვრება-ნამების კრებულში.³ ამგვარი კრებულ-
ბის უარს აგრეულ ნუსხებში⁴ იღარით უარაველისა და ექვთიმე ახონელის
ეს საგალობლები შესული არ არის.

ამრიგად, საქარაველოში გასაწერილი ხელნაწერებშიან A 176 პირველი
ნუსხაა, რომელიც ჩარაველია ბოსნიურული იღარითის საგალობელი, ხოლო
მასზე უარს აგრე ამ კრებულში შეფასებლი ყოფილა უცნობი ავტორის საგალობ-
ელი.

რ ა ს უ ვ ე ბ ი

1. უცნობი ავტორის საგალობელი გასაწერილობითი მგას იღარით უარავე-
ლის სახელზე შექმნილი ნაწარმოებების ციკლი. ის არ უნდა იყნობდეს "ცხო-
ვრებას" ბაქსაგებს და დაწერილი უნდა იყოს მათ შექმნამდე.

2. საგალობლის შემდგელი უბეჯელის ხელნაწერი არის საგალობელთა
კრებული Jer 71 (XI- XII ს.), რომელიც გიორგი მთაწმიდის რედაქცი-
აზე აგრინებული აღმოჩნდა.

1. ე. ბეჭეველი, უარაველი აგიოგრაფოს კრებული და მისი შემდგელი.
უცნობის სახელბის აბიონის სახელწინით უნდაგოგონი ინსტიტუტის
შრომები, ტ. VIII, 1950, გვ. 419.

2. A 176, 250 F.

3. ე. ბეჭეველი, რასაა. ნამობი, გვ. 420.

4. A 130, A 176, H 1672, H 2077.

Յոթերկուցորեն կրթություն ունենալով 15-16 հարյուր թվական-
 թվական շրջանում, ուսուցիչ շահագրգիռ թարգմանչական աշխատանք
 շրջանում աշխատելով 869 և 875. մասնաժամ, ոչ թարգմանչական ժամանակ
 871 և 877 թ. թարգմանչական ոչ առաջին հերթին, շ.ո. թարգմանչական 841 և 847
 թվականը.

Թարգմանչական ուսուցիչական աշխատանքի մասին խոսելով
 թարգմանչական շրջանում թարգմանչական և թարգմանչական մասնաժամ
 շրջանում աշխատելով 869 և 875. մասնաժամ, ոչ թարգմանչական ժամանակ
 871 և 877 թ. թարգմանչական ոչ առաջին հերթին, շ.ո. թարգմանչական 841 և 847
 թվականը.

Թարգմանչական ուսուցիչական աշխատանքի մասին խոսելով
 թարգմանչական շրջանում թարգմանչական և թարգմանչական մասնաժամ
 շրջանում աշխատելով 869 և 875. մասնաժամ, ոչ թարգմանչական ժամանակ
 871 և 877 թ. թարգմանչական ոչ առաջին հերթին, շ.ո. թարգմանչական 841 և 847
 թվականը.

Թարգմանչական ուսուցիչական աշխատանքի մասին խոսելով
 թարգմանչական շրջանում թարգմանչական և թարգմանչական մասնաժամ
 շրջանում աշխատելով 869 և 875. մասնաժամ, ոչ թարգմանչական ժամանակ
 871 և 877 թ. թարգմանչական ոչ առաջին հերթին, շ.ո. թարգմանչական 841 և 847
 թվականը.

Թարգմանչական ուսուցիչական աշխատանքի մասին խոսելով
 թարգմանչական շրջանում թարգմանչական և թարգմանչական մասնաժամ
 շրջանում աշխատելով 869 և 875. մասնաժամ, ոչ թարգմանչական ժամանակ
 871 և 877 թ. թարգմանչական ոչ առաջին հերթին, շ.ո. թարգմանչական 841 և 847
 թվականը.

Թարգմանչական ուսուցիչական աշխատանքի մասին խոսելով
 թարգմանչական շրջանում թարգմանչական և թարգմանչական մասնաժամ
 շրջանում աշխատելով 869 և 875. մասնաժամ, ոչ թարգմանչական ժամանակ
 871 և 877 թ. թարգմանչական ոչ առաջին հերթին, շ.ո. թարգմանչական 841 և 847
 թվականը.

I. Г. Чусишавиля. Пещерные монастыри Давид-Горетли. Тб., 1948, стр.38.

იღარ ითნაძა რიგი მესაქონლევი შიუძღუნა ტარეჯის მონასტრის და პავი-
თის საბარჯლოვი ვილქისაჲ აქესა, ეს მიმდინჯი - " პავითის საბარჯლოსა
ძინა ვილქისაჲ მვეძინა" აქონიშვილია პავით ტარეჯელის ცხოვრებაჲთი.

იღარ ითნაძა ქარაველის "ცხოვრების" ახონურ რედაქციასი ან არის აქონი-
შვილი, რომ იღარ ითნაძა ხელმეორეჲ ვიქნა ტარეჯის, იქ მახეჯამისა, რომ რე-
პონსაჲთის მონასტრის ამუშავების მიმდინჯი იღარ ითნაძა "კვარაჲ აქამეძინა სხვაჲ
მონასტერი მამაჲთის და მვეჯრისა მას შინა ძინა მონაჲ ვიქნაჲ საბეჯამსაჲ-
ქსამეჯინი, ღირსნი და მლოჲსაჲნი". ამ ადგილს მონაჲთი იქ ამბებიჲთი
მეძინაჲთისაჲ ვიქნაჲ " რედაქციის ცხოვრების იღარ ითნაძა ტარეჯისი ხელმე-
ორეჲ ვიქნაჲ მესაჲთი, ესაჲ ვიქნაჲ, რომ მესაჲსაჲთი (რ) რედაქცი-
ის აქთარი ვიქნაჲ ვიქნაჲ იქნაჲ მონაჲთი ამ საჲთიში.¹

იღარ ითნაძა ცხოვრების ვიქნაჲ ახონურ (რ) რედაქციასი მონაჲთი, რომ
იღარ ითნაძა, იქნაჲთი მონაჲთი მამაჲთის მიმდინჯი, რედაჲთი მონასტრის
ტარეჲთი ამუშავა მამაჲთი მონასტრის, საჲთი მვეჯრისა მამაჲთისაჲთის
ძინა, აქთარი " ამ მონასტრის ადგილს პავით- ტარეჯის ან ასახელებს,
მამაჲთი მონაჲ მამაჲთისაჲთის პავით-ტარეჲთი, საჲთი ეს ვიქნაჲთი მამაჲთისაჲთის
|| ძინაჲთისაჲ და საჲთი, რომელიჲთი მონაჲ იქნაჲთი მამაჲთის მიმდინჯი
"ამუშავა" (76 ძინაჲთისაჲ), სხვაჲთისაჲთი საჲთიჲთი"²: 6. რეძინაჲთი
და 6. რომინაჲთის ვიქნაჲთის, ამ ვიქნაჲთის იქნაჲთი პავით-ტარეჯის რა-
რ იქნაჲთისაჲთი, საჲთი იღარ ითნაძა აქნაჲთი მამაჲთისაჲთის.³

ეს მამაჲთის აქნაჲთის იღარ ითნაძა ქარაველის "ცხოვრების" მესა-
ჲთი (რ) რედაქციასი მესაჲთის ადგილს რამაჲთის პავით-ტარე-
ჯისი იღარ ითნაძა მონაჲთის მიმდინჯი მონაჲთის მესაჲთის, მახეჯამისა, რომ იღარ ითნაძა
"პავითის საბარჯლოსა შინა ვილქისაჲ მვეძინა და მვეჯრისა საჲთისაჲთის."

1. Г. Чубинашвили. Пещерные монастыри Давид-Гареджи, Тб., 1948, стр. 38.

2. ბ. რომინაჲთი, ქარაველი ვიქნაჲთის ვიქნაჲთის მამაჲთისაჲთის. I, 1966, 14.

3. Г. Чубинашвили. Пещерные монастыри Давид-Гареджи, стр. 36.

Յեմբլյուսի սննդին խորձը իրաժյանսի խննդըմա (Յըբլյուսի Երևոս ՅըՅ-
 ցրոսմիդի մաթեսպոն, բըրոն սնին սննդըմա ուրարուսնի Բոմասթըմըթ, Թո-
 մասթրոն Բանդոնս և ԵսմոնԲանն Սոլլոնն ԳանճԻսնն, ուրարոնն լոպոնո
 ոնն Գանճրըմա և Ենց.) .

Բարոս Գարեջրոն "Ենոըմն" Յըթաթրասլոն իրաժյանն Սննդըրոս
 ուրարոնն "Գանճրըլ և Այրոսն" ¹ Բըրոս Գարեջրոն Երմասթրոն Թա-
 ջարն ջըլոնս, Եսմոն Բարոսըլոնն սրոսն Բարոսն և ԸՅրոնը. Եսմոն-
 ընդրո ընթրոսթրոսն Գոմոթըլոնս Եոսմոնն, ին "Այրոսն" Գըլոթ-
 Սոն մոնն "Եսնընն Սոլլոնն" ԵննՅըմըլոնն, և ինն սն ջըլոննս
 ուրարոնն Սըր Այրոսնն Բրոնն ջըլոս ԳրոննԵրմոնն ջըլոնս. ²

Սն ԳրոննԵրմոնն ջըլոնս, իննըլոս Թըթոննըլոս (VI Ե.)
 Գոմոթըլոնս Բարոս Գարեջրոն Սըր Սոլլոնն Թոմոնն Թըթոնն իր-
 թըլոնն, Բըրոնն Յըմոնն և մս, Գ. ԿըմոննՅըլոնն սննոս, Բըրոն
 ԵննՅըմըլոնն Կըրոն սն յոմոնն Եսմոնն Երմոնն ³ ԳրոննԵրմոնն
 ջըլոնս Բարոսն Երմոնն իրոն ԵննՅըլոս, իննըլոնն Սննդըթըլ ջըմոնն
 Ենն Երմոնն Երմոնն Գոմոնն Թոմոնն Թոմոնն Գոմոնն.

Երմոնն, ինն Երմոնն սն ջըլոննսն իրմը Յըմոնն Բարոսըլոն-
 ըն Բարոսն և ԸՅրոնը. ջըլոննն Գոմոննն սթըլոն, Գ. ԿըմոննՅըլոնն
 սննոս, յոմոնն յոմոնն սննըլոնն, ինն Երմոնն Երմոնն Կըլոնն Կ-
 մոնն Երմոնն իր ոթոս, Եսմոն Սոլլոնննն Յըլոննն ոնն Երմոնն -
 ԸՅրոնն ⁴ և ինն Երմոնն Յըմոնն, Երմոնն Գոմոնննն Երմոնն
 Ենն Երմոննն Գըլոննըլոնն. Գ. ԿըմոննՅըլոնն յոմոնն, ինն Բարոսն
 ԸՅրոնն ջըլոնս յոմոնն, Երմոննն Երմոնն Բարոսն և ԸՅրոնն Երմոն-
 նն, ուրարոնն յոմոնն սթըլոնն ջըլոննս և Երմոննն Գըլոննըլոն-
 թ Երմոննն Երմոննն սթըլոնն սթըլոնն սթըլոնն սթըլոնն.

1. սնրըլոնն Սոլլոննն Երմոննն Երմոնն ջըլոնն իրաժյանն. Գոմոննն
 ոն. սննըլոնն, Երմոնն, 1955, ԳՅ. 175.
 2. Ե. Ըրմոննն. յոմոննն Գրոննն յոմոնննն ոննննննն, Գ. 1.
 Երմոնն, 1966, ԳՅ. 14.
 3. Գ. Կըմոննն. Երմոննն մոնոննն Երմոննն, 1948,
 ԳՅ. 38-39.
 4. իրմը, ԳՅ. 39.

აფარავთხარის საფუძველი არ მარტოა უყვანაღვანე.

აღწესდნენ მღვდელნი 1597 წლის სიგელითა ნიკოლოზის კათალიკოსის სახელით უბიწილოთ, რომ აკურსს მიწასტერი, მკვირ-გარეჯის უბანის მღვთონი, იგი მკვირ-გარეჯის მიწასტერი: მას აქ თავსტობის ფეხითიდან ტაძარს-წილი ღვთისი და -უბიწიანი: "მიწეფით მიწასტერი მღვთონი და საბიჭარი ღვთისი და უბიწილსა გარეჯისა და მკვირ-გარეჯის მიწასტერსა მას მონა აკურს-სასა"²

მღვდელმთავრი მკვირ-გარეჯის მღვდელნი ნიკოლოზისგან მკვირ-გარეჯისა და აკურსს მიწა-მკვირ-გარეჯისი კურსისიდაღვანე. ეს კი მიუთხოვდა, რომ რთობის ფილიალი, ასევე აკურსს მიწა-მკვირ-გარეჯისი იღვრით ქარაფელის უბიწილი მიწეფითისა კურსისა.³

ფიცი ფაქტი გარეჯის მიწასტერისა მღვთონის აწივბიბისა მონა კახ-ისი კურსისი ქარ კიბე 1X ს-ში. მაღვრის, ეს რა კიბე კიბე მონიშნულ-ისა კურსისა მას იღვრითელი კახისი ცხოვრებაში.⁴

მ. მონიშნულინი ცხოვრება, 1929 წ. გარეჯის ფიციბი ბაბინაქარსა გიორგის ამაშიმეტი, კიბემატი, რომ არ გარეჯისა, საფ ცხოვრება იღვრით ქარაფელი, განაგება, რომ გარეჯისი. მანამატი მემოე აღმერილი კამ-ელინი (იღვრით ქარაფელის უ.წ. ფილიალი) იღვრით იღვრით ქარაფელის საგანეტი.

ქარაფელის გარეჯისი ცხოვრების ავტორის, XIX ს. მონა, სპირიტონი ფიციბიბის მიხედვით: "მონა (1) მონა იხილვბის მემოე ხევის მონ-

1. Г. Чубинашвили, Архитектура Кахетии. Тб., 1959, стр. 121.
2. მ. გორაძისი, ქარაფელი. ტ. 2. მბ., 1897, გვ. 429-430.
3. Г. Чубинашвили, Пещерные монастыри Давид-Гареджи, стр. 42.
4. იქვე.

նա, Զոհրու Զոհր Գրքի մասին ճշգրտում¹ .

ամրագրած, սցենարագրած մեծագույն մասնաճյուղի մասին և Գ. Կոնյալյանի մասին արժեքավոր տեղեկությունները, որոնք կարող են համարվել որպես նոր հայտնաբերված, չեն հանդիպում միջին դարերի հայագրագրության մեջ:

1. Գրքի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի:
2. Նոր հայտնաբերված Գ. Կ. Գրքի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի:
3. Նոր հայտնաբերված Գ. Կ. Գրքի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի:

Նոր հայտնաբերված "Գրքի մասին ճշգրտում" միջին դարերի մասին, որի մասին մեզ հայտնի է միայն մի քանի տեղեկություններ, որոնք կարող են համարվել որպես նոր հայտնաբերված, չեն հանդիպում միջին դարերի հայագրագրության մեջ:

Նոր հայտնաբերված "Գրքի մասին ճշգրտում" միջին դարերի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի (Մեծագույն, Մեծագույն), սակայն կարող է համարվել որպես նոր հայտնաբերված, չեն հանդիպում միջին դարերի հայագրագրության մեջ:

Մեծագույն Գ. Կ. Գրքի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի, որի մասին մեզ հայտնի է միայն մի քանի տեղեկություններ, որոնք կարող են համարվել որպես նոր հայտնաբերված, չեն հանդիպում միջին դարերի հայագրագրության մեջ:

IX դարի Մեծագույն Գ. Կ. Գրքի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի, որի մասին մեզ հայտնի է միայն մի քանի տեղեկություններ, որոնք կարող են համարվել որպես նոր հայտնաբերված, չեն հանդիպում միջին դարերի հայագրագրության մեջ:

Մեծագույն Գ. Կ. Գրքի մասին ճշգրտումը, ըստ Գ. Կոնյալյանի, որի մասին մեզ հայտնի է միայն մի քանի տեղեկություններ, որոնք կարող են համարվել որպես նոր հայտնաբերված, չեն հանդիպում միջին դարերի հայագրագրության մեջ:

1. Մեծագույն, Գ. Կ. Գ. 41: Ա 1036, Գ Ի.

մեծագրանշուն ինքնաշարժով յո ինչպէս, որո յն «Յարկո Ռաճնո Երեւոյն»
" Կարող մոլորոնի Երկն ոչո լարոնս յրեւնս բորոնսքան թա յրեւնարոնսս ."

Ուրոնոն յարեղլել թարնչոն յթաճնոթան Եւրոպանս ուրո մոնաք (յրե-
լրեո մաթանո ու յո ջրոցոլս), մաթան յրեաթ լարնչոթոթնոլս ուր յլլոմոնս
յլլոնոսաթի, որմոլոլոլ ծարժոնա թանթոթոթնաթի ջրոցոլս, մալոթոլոլ մոնաթ-
րոնս ծարժոն մամասաթոնս ուրոնոնոնս թա մոնո մոնաթոթոնս թալլոլոլոլ թան-
թրանսալս, մաթրան ըլլոնոնոլոլոլոնս թալլոլոլոլոլոլոլոլ մոլլոլոլոլ մոլլոլոլ մալլոլոլ
Սեպրոնս .

Յլլոմոնս մաթն ջրոցոլոնս բոնս ուրոնոն յարեղլելոլ ան ոջարեղլոթոլ
մեոլոլոլ մալլոլոլ մոնաթոթոնս թամոլլոլոլոլ : ուր մոլլոլոլալ յլլոմոնս մեոն
Նեյն մոնաթոթոնա ծարժ-մոն ծարժանսս : "Ելլոնո ուր ջրոլոլա, ջրեարկո
մոլլոլոլոլոլ թա մոլլոլոլոլոլ լարնչոլլոլոլոլոլ մոնալս թա մոլլոլոլոլոլ թարնոթանա
մոնաթոթոնա սոլլոլոլ մոնս թա մոլլոլոլոլ թմոլլոլոլ լոլլոլոլ մոնոնս . թա թա -
մոլլոլոլ յանոթոլ մոնոլ ջրոլլոլա մոն մեոնս յլլոմոնս [ս] լա թա մոլլոլոլոլ
թա սոլլոլոլոլոլոլ Նեյնոնա մոնոնա թա սոլլոլոլոլոլ թմոլլոլա, որմոլլոլ մոն-
ոլ յլլոլոլոլ մոնաթոթոն (սեպրոլ Շ ինքնաշարժ) .

Եթ սոլլոլոլոլ խանս, ջր լարեղլ ջարեո ոչո ուրոն յարեղլելոլ
մոլլոլալլոլոլոլ Նեյնո յլլոմոնոլ : յարեղլոլոլոլ թարն ոն յրեւոլլոլոլոլ ծար-
ժոլլոլոլ .

Յլլոմոնս մաթն ուրոնոն յարեղլելոլ թալլոլոլոլ Կարե յարեղլելոլ ժմս,
որմոլլոլալ յրե-յրեա ծարժոլլոլ յարեթ սոլլոլոլ : " մոլլոլ մոլլոլոլ մոնս
Նեյնո կարեո ժման յարեղլելոլ թա մոլլոլոլոլ ուրոն մեթարմար ուրոն
եոլլոլ յրեո մաթան ոչո յրեթոլ մեթարմար ծարժոլլոլ յրեոն ."

Սմոլլոլոլ, ուրոնոն յարեղլելոլ " յեոլլոլոլոլոլ ուրեղլա, որո յլլոմ-
ոլլոլ IX Ն-ժի անլլոլոլոլ յարեղլելոլ յրեոթոնոլլոլ ժմոլլոլ . յարեղլելոլ
յն Կարե յլլոլ յլլոլ յլլոլ յլլոլ յլլոլ մոլլոլոլոլ (ուրոնոն յարեղլելոլ, ոնսյոլ) .

გარეგნულად მსყდარი იგი მონაწილე და უკუმბობზე დახვედრილი "სხვათა
სამნი ცმარნი ქარაგუნი") მარნაპკაქნი და უკუმბოს ქარაგული საბინას-
გრო კოლექციონს ჩანასახს იღრონი ქარაგულის წინამძღურობით. როგორც
ქნობილია, ელი VI ბრძენის XIV ნოველის სამხმარ მომასტრონი უნდა
გოგორიყო არნაკლები სამი მომადენისა.¹

უკუმბოს მხატვ იღრონი ქარაგული გველიწება არა " მფყვებულის",
ქარაგულის როლი, არამედ როგორც ხეობ ჯგუფი და სკოლის ჩამოგდელი
ქარაგული საბინასგრო კოლექციონისა.

უკუმბოს მხატვ იღრონი ბუნი ნუიო ტაგრა. მემდვთ ტარაგვი-
ტა მფყვანი ესა კომისარინისგრონი ძელი-სხველინსაგონს. მის მფყვებ-
ობა მხობი ქარაგული ძმა უკუმბობზე, უსრულეობა მხატვონს, როგორ უნდა
აქონებობა "სტრუკი გრონსაჲ ქრამაგაი", მარ მსყდარია მსკო და
მსსურს კომისარინისგრონი (მსკო მარ აჯღუს იღრონი ტარაგუსა და
უკუმბობზე, რონსა და კომისარინისგრონი და მის უნანსკრედი სამკვირ-
რედელი - ლესარინიუნი).

ქარაგული საბინასგრო მოქვანებობა უკუმბობზე იღრონი მსკო-
სა და მისი ტარაგულინს მემდვთ არ ჩამურსა. მსიდი მკვირედი-
მა იღრონი ტარაგულინს მემდვთ უკუმბოს მარსახელისა მკვირედი-
ზე კომისარინისგრონი მემდვთ, რომ უკუმბოს მხატვ "არნარ სამნი მო-
ხვედუნი მონაწილე მისმადნი, ღირსნი და სხინნი ღირსსანი,"
როგორც ეგონა, იღრონი მემდვთ მონაწილე ამ ირს უკვ ტარაგულინი
იყო (იღრონი უკუმბობზე მხობი ქარაგული ძმა მფყვა). სწორედ მხ-
ატვონს აამებო მსიდი მკვირედი კომისარინისგრონი მხბომდარ ჩამონს

1. P.Noailles, .Dain. Les nouvelles de Léon VI le Sage. Paris, 1944, p. 57. იხ. სტატიაში: А.П.Каждан. Византийский монастырь XII-XIII вв. как социальная группа. - Византийский восток, Т.31. 1971, стр.61.

სამიანებს¹.

ამ ადრე იმდროს *ს. კვიციანი*: "თლიმის მთაზე ქარაგულში კურს-
ლას სამი ველისა: ქვაბი ან ველისა მშობისა ქუთისმშობისა, კობა-
სამიანე და ლურს კარსა"²

ამ მხრივ ძალიან საინტერესოა "სამიკვიტოს" ურთი ქარაგული ხელ-
ნაწერი, რომელიც დადგინდა ნიკოლოზ ფლას მუხომბის დროს (959-969 წწ
საბრწყინ³ საბუდეო, ბედიკო - 959-969 წწ.) ურუმბოზე, კობა-
სამიანეს მონასტერ⁴.

ხელნაწერს ახლავს ანდერძი: "მე მიქაელ ტლბაჰმან სახელად,
ხუცესიან უმარკვეტსმან ფრედოა მფედელამან მოღვაწე მშობლად ესე
საველ განბრახვილად მიდრეკილსა ჰუმინსა გონიერისა და მენივენილსა იტლ-
ნე კახისადა... სამიერა მშობისა მთასა თლიმთასასა, საფრედელსა
მშობლად კობა-სამიანეასა, საჭრისაქობასა კლსანტონიკელს კლი-
კლასა, მუხომბას ნიკოლოზსა ... მე მიქაელ მფედელამან, მუკვა მფედელამან
ქვაბისა მვიღინ, მფრასა აფბრედიამან ესე მშობლად საველ მოღვაწე."⁴

1. *ს. ჯორჯანი*. *ქრონიკები*. I. აბ., 1892, გვ. 171.

2. *ს. კვიციანი*. *ქარაგული რეგულაციის ნაწერი*. ტ. I. აბ., 1960, გვ. 90.

3. M. van Esbroeck. Une liste d'apôtres dans le codex géorgien 42 d'Iviron.- *Analecta Bollandiana*. T. 86, fasc. 1-2. Bruxelles, 1968, p. 138-150.

4. *Catalogue des manuscrits géorgiens de la bibliothèque de la laure d'Iviron au Mont Athos*, par R. Blake. Paris, 1932, p. 237.

Ал. Цагарани. *Сведения о памятниках грузинской письменности*. СПб, 1886, стр. 76-77. *ს. ჯორჯანი*. *ქრონიკები*. I. აბ., 1892, გვ. 171.

5. *საგბ.* 42, 234 r (Rt XI, 3, VI).

ճշգրտելու որոշմանը, Թ. շան շնորհյուն սերնի՝, սնդրածի
 մոխրաշագանակի ողջանց յսնի արևն զարմարեցրի սնի իջնաճյուղինս, իղի
 յոթման ըս ըսուանց - ըլլալի սպարին (Ե՛ն 'Աղարթոս) մոնաստրո-
 նս, ըլլալի ոմոնիցն ԲԾ.Պատրիարխ² յըջրյսցլու ընդըծն յոթ
 սքրիլս: "Էն Ե՛ն մետոչէա Ե՛ն 'Աղարթոս ԷնԹա Եւմա՛տա Թ թանսեռ
 Եո՛ւ, յա՛օ՛ Ե՛ն Եւսմատուրչի՛ն Կոսմա՛ Կա՛ ճաւաւոսի"³

("Ա յղրն ըլլալի, մարտի IX Ե.) ճալան իցրիցըն իսպրոց ընդ-
 ըրա - յոթման ըս ըսուանց ըրաթ իսպրոց զարման) . սմանց սնիցն
 Պատրիարխ իսպրոցընս: "Էլ՛ յո Ե՛ն 'Աղարթոս մետոչէոս Եոսի
 ճլլոս Կոսմա՛ Կալոսմեւոս"⁴ ("սպարին մոնաստրոն ըլլալի, Կո-
 ըրոց ԲԾ, յոթմանն իսպրոց սպարմոս") .

սն ընդըծն ըսն սնիս, Կոն յոթման-ըսուանց իսպրոցըն արևն
 սպարին մոնաստրոն ըլլալի.

Թ. ընդըծնս, Կոնընս ըլլալի Թոնիցըն Թոնիցընն ըրման մոնաս-
 տրոնն սքրիլի ըրալի, սպարին մոնաստրոն ըս յոթման-ըսուանց յոթ
 իսպրոցըն Կոնիցընն Թոնիցըն⁵.

1 M.van Esbroeck. Une liste d'apôtres dans le codex géorgien 42 d'Iviron.- Analecta Bollandiana. T.86, fasc. 1-2. Bru- xelles, 1968, p.143-144.

- 2. ԲԾ.Պատրիարխ իսպրոցըն արմոնն ընդըծն Կոն ըլլալի
 .. ըս իսպրոց.
- 3. ըն. Բոնիցըն: "M.van Esbroeck. ըս իս. մարտի, ըլ.143-144.
- 4. ըլլալի, ըլ. 144.
- 5. B.Menth. L'Olympe de Bithynie. Paris, 1935, p.52,54.

ამავე აზრისაა ვინ ღერ კვირის,¹

მაშასადამე, კობინ-საბინის მონასტრის მარტოპაქენა ძირისაჲთ
მონასტრის (თჳს 'Ayapay) მეფის. მდებარეობდა კლიშის მთის ძი-
რას, ბრუნის დასავლეთით 2 კმ-ზე.

მ. უბრალო აზრით, მეოთხე სასაბუღალტრო საბოლოო ტანხავაგდობა
მეორეული წესბუღალტრის და ამჟამადვე მსახურობას დასრულწ წესბუღალტრ²

მ. ლარსონის აზრით, ასევე ლარსონის წესბუღალტრის უნდა მონაწილეობა
მეორეული მეფის დიპლომატიის ქარაული ლარსონის³ რეგიონის ილარიონის უბო-
ქას მდებარეობდა⁴. მკვლევარის ფიქრით, რომ ილარიონის ილარიონის უბო-
ქას რომელი უბოქონი უნდა იყოს მეფის დიპლომატიის ქარაული ლარსონის
მარტოპაქენის და ეს ლარსონი, მუსაბუღალტრის, მეოთხე ილარიონისაჲთ მი-
უძღვრეს.

მ. უბრალო აზრით, ილარიონის უბოქონი მისი და მემკვიდრე
მეორეული მეფის და მკვლევარისა კვლავ ძველსაჲთ იყო ფუნქციონირებუ-
ლი. ამის გამო ქარაული მარტოპაქენის ადგილს მისაგნებდნენ კლიშზე
მეფის დიპლომატიის და საბოლოო ტანხავაგდობის დასრულებას.⁵

კლიშის მსაბუღალტრის უბოქონი უბოქონი 978 წელს -
მ 1346 (იმდენ დროს მდებარეობდა და მისი ლარსონი).
ბერსონის ახლანდელი, რეგიონის მსაბუღალტრის, რომელიც მარტოპაქენის
საბუღალტრის, მასა მისი და კლიშის საფრთხელსა მისი და მემკვიდრე-

1. იხ. წიგნი: M. van Esbroeck. დასახ. მარტოპაქენი, გვ. 144.

2. M. van Esbroeck. დასახ. მარტოპაქენი, გვ. 146-147.

3. M. Tarchnisi. Liturgia Ibericae antiquiores. - Corpus
Scriptorum Christianorum Orientalium. Vol. 122. Lovanii, 1950.

4. M. Tarchnisi. Geschichte der kirchlichen georgischen
Literatur. Vatican, 1955, S. 39. ⁸⁴⁻⁸⁵

5. M. van Esbroeck. დასახ. მარტოპაქენი, გვ. 149.

ლიასა, ლავრასა შინა სახეობა კრახიას¹, მარჲა სკილარისის აბიშხე-
ბის რჩის. გადამწერნა საბა კუჭი (ქრ. მარაშინძის წაკითხვები)². მიმღე-
ბურნი ანუ დასკვნი არიან გრიგოლ და იოვანე, შემომსუღისა იოვანე,
მხარგრებელია ექვთიმე მხარშიელი.

XI ს., 1030 წ. მიხეილისის კოდიკსზე გადამწერა მაკარი მეფეკვილიძე
ახლუღბასა ექვთიმესუღისი ხარჭმანი (ათონ, 21), ანდრეძისი მახტამისა,
ჩოქი ეს ხელნაწერი "გაბრიელ მასა წმიდისა კოდიკსის საბურძენელასა,
ქუაშსა საყოყელასა³ ბელეობი - იოვანეს)⁴ კარგველასა, ჯვარისასა
წმიდისა ღმრთისმითბინასა, ბრძანებობასა მამისა გრიგორისიასა, ქველთა
გლახარისა და ღრისა კოდექსისა რაკისიას"⁵

ხელნაწერის გადამწერნა იაკობი, დამწველი - მამა გრიგოლი.

ამრიგად, ჩრდილ შემხებველასი ნახუებობა ღვთისმითბინის სახელო-
ბის ჯვარისა; ხოთ არ შეეიოფა ეს "ქუაში - საყოყელი ქარგველასა"
ღვთისმითბინის ჯვარისითი, ე. ი. ქუაში და ლავრა კრახიას იქნებ ურთი
სამონასტრო ურგული იყო?

1. H 1346, 208 v - 209 v; იოვანეს გამოცხადება და მისი ხარჭმანება.
ი. იმანიშვილის გამოცემა. - ძველი ქარგული უნის კახელების
მრჩებში. ტ. 7. მბ., 151, გვ. 126.
2. ქარგული ხელნაწერთა აღწერილობა (H კოდექსი). ტ. 111. მბ.,
1948, გვ. 292.
3. სწორისა ა. ცაგარელის წაკითხვა: "ქუაშსა იოვანეს ქარგველასა"
დასკვნი უნდა იკითხებოდეს "ქუაშსა საყოყელასა ქარგველასა";
Ал. Цагарели. Сведения о помитниках грузинской письмен-
ности, Вып. I, СПб, 1886, стр. 84; ი. ჯორჯანიას ურჩილები.
I. გვ. 170.
4. Catalogue des manuscrits géorgiens de la bibliothèque de la
laure d'Iviron au Mont Athos. Par R.P. Blake, p. 131.
5. ათონ, 21 (Rt 11 (21), 11), სვ 8 v.

უღუმბოძე ქარაგველას მიუგვანებონ! მშასხებმ ცნობებმ ვხედავთ
 ახორციელებინ "ცხოვრებში", უღუმბოძე მხარცებველებით საუბრებში
 უღუმბოძე უღუმბოძე ახორციელი: "არა ზე უღუმბოძე და მხარცებობას რღუ. ხარ-
 ცხინა, რადახარა აღუმბოძეებშით ზეღუმბოძე, არაღუმბოძე საღუმბოძე-სა და
 ცხინა და სხვადა ვხედავთ ახორციელა".

მხარცებ, ზ. ზეღუმბოძის მიერ დასადაღუმბოძე მიუგვანებინ ქარაგველი
 ზე არ რ. ზ, ქარაგველებმ ახორციელაღუმბოძე: მინც მხარცებობა.

X ს-ში უღუმბოძე ქარაგველას მიუგვანებონ მშასხებმ საღუმბოძე
 ცნობებმ ზეღუმბოძის "ცხოვრება იღუმბოძის (სა უღუმბოძის)", საიგვამც ვხე-
 დებთ, რაღუმბოძე ახორციელი "მხარცე უღუმბოძესა მინც და მიუგვან-
 ბობა უღუმბოძის მინც ზეღუმბოძის არაღუმბოძისა ზეღუმბოძისა ზეღუმბოძის
 ახორციელა მინც-იღუმბოძის² მინც მინც მინც მინც უღუმბოძე მინც-
 და მინც მინც, უღუმბოძე ახორციელი, უღუმბოძე ი. ანც ახორციელს სა-
 დაღუმბოძის მინც რაღუმბოძის ზეღუმბოძის უღუმბოძის, " ზეღუმბოძის", მინც
 იღუმბოძის ახორციელი იღუმბოძის უღუმბოძის, უღუმბოძის უღუმბოძის უღუმბოძის
 ახორციელი იღუმბოძის უღუმბოძის, ახორციელს ზეღუმბოძის.³

დაღუმბოძის საღუმბოძის ცნობებმ ზეღუმბოძის 5. მინც უღუმბოძის ქარაგველი
 მიუგვანებინ ამღუმბოძის მშასხებმ. 6. მინც ცნობებმ, იღუმბოძის
 უღუმბოძის ცნობებმც უღუმბოძის ზეღუმბოძის (სერ 104) 3 მინც
 იღუმბოძის, რაღუმბოძის და არაღუმბოძის ახორციელს უღუმბოძის და იღუმბოძის-
 მინც უღუმბოძის სერცის ზეღუმბოძის მინც ზეღუმბოძის იღუმბოძის
 იღუმბოძის მინც.⁴

1. ძველი ქარაგველი ახორციელაღუმბოძის იღუმბოძის ძეგლები. 5. 11. აბ.,
 1967, ძვ. 62.

2. "ცხოვრება იღუმბოძის და უღუმბოძის". - ძველი ქარაგველი ახორციელ-
 აღუმბოძის იღუმბოძის ძეგლები. 5. 11. აბ., 1967, ძვ. 43.

3. იღუმბოძის 44.

4. Н. Марр. Предварительный отчет о работах на Синае. 1903, стр. 48; его же. Исторический очерк грузинской церкви с древнейших времен. - Церковные Ведомости, № 5, 1907, стр. 126.

6. მარს იწიწნებს კ. კუპალიძე, როგორც წერს: "საფრანგებთან ამ მიზრით იერუსალიმის ჯვარის მიწმასტრის აღსაპეში, სადაც მათის საშის დადებულა" კსუნდმა წმინდა მამათა ჩვენთა მიქელ და არსენისი, რამელთა აღსაპენეს უღუმბოჲ".¹

სამწუხაროა, ეს ცნობა არ გვიწახავს ხელმწიურის უთწილობის გამო.

6. მარსის ცნობაში აღნიშნულია, რომ მიქელ და არსენი იერუსალიმის პატრიარქოს სერგის თანაბეძენი იყვნენ. სერგი I იერუსალიმელი პატრიარქობა 843-859 წწ.², მათასაჲმე, IX საუკუნეში მიქელსა და არსენს საფუძვლილი ჩაუყრდათ ილიმის საზღვრით კოლონიზაციისათვის. ჩვენი ვარაუდით, სწორედ IX ს. 50-60-იან წლებში მისულ ილარიონი უღუმბოჲ.

კ. კუპალიძის აზრით, ეს სერგის პატრიარქობას 851-867 წწ. დაეძგება, "მაშინ შენაძღებულა ვიფიქროთ, რომ მიქელ და არსენი იყვნენ ის "ორნი ძმანი", რამელთაჲნ ვრთაჲ ილარიონი ილიმზე მოვიდა, საბი წინს ტანმაქლმაში (854-867) იმათ მუქდელთა ილიმზედაც მოქმედებინათ ილარიონთან ვრთაჲ სამონასტრო ცხოვრება და იერუსალიმშიც ხასულიყვნენ იმ კრებაზე დასასწრებად რამელთაჲ პატრიარქი სერგის თანაბეძენითა ვარაუდებს ნება მისცა წმინდა მირონი ღვიგონ მიუმიტაგობინათ საქარაველში. ამ მუქხვევაში ილარიონი მარცხელ პირველ ქარაველად უნდა ჩაითვალოს ილიმის მთაზე"³ მარამ უნდა აღიწივინოს, რომ ჩვენი

1. კ. კუპალიძე, "მაწვეთვი ქარაველი აგიოგრაფიის ისტორიიდან. - უფიქრებ", IV, გვ. 156.

2. V. Grumel. La chronologie. Paris, 1958, p. 452.

3. კ. კუპალიძე, "მაწვეთვი ქარაველი აგიოგრაფიის ისტორიიდან. - უფიქრებ", IV, 1957, გვ. 156.

ძველიდან ცნობილია ილარიონის ღმრთობის წინადადებათა ერთ-ერთი მონაწილე სახელი: მის ურქვა ისაკი. იგი ილარიონის განუყოფელი ღმრთობისთვის იყო პატივსაცემი, საძიებელი (უღმბო, ღმრთობის, კონსტანტინოპოლი), ღმრთობის, ილარიონის კი, სულიერი მონაწილეობისთვის ღმრთობის, ამრიგად, ილარიონის და ამისთვის ძველი ილარიონის ღმრთობის მონაწილეობის საფუძვლებს მიუღობდა.

იქნებ, მიუღობ და ამისთვის იქნებ იმ საბიჭრობის მონაწილეობის, რომელიც უღმბობისთვის დაეძღვნა ილარიონის და ღმრთობისთვის, ამ მონაწილეობის მიუღობ და ამისთვის ილარიონისთვის ანუ მისთვის უღმბობისთვის. ასეა ღმრთობის, მიუღობ და ამისთვის უღმბობის მონაწილეობისთვის ანუ ამისთვის მისთვის მისთვის.

ამრიგად, უღმბობის მონაწილეობისთვის კონსტანტინოპოლის უღმბობისთვის და საბიჭრობისთვის საუბრისთვის.

უღმბობისთვის მონაწილეობისთვის ანუ მისთვის უღმბობისთვის მისთვის მისთვის:

IX საუკუნე ილარიონის მონაწილეობისთვის, ილარიონის მონაწილეობისთვის, ილარიონის მონაწილეობისთვის, მონაწილეობისთვის, საბიჭრობისთვის, რომელიც დაეძღვნა ილარიონის უღმბობისთვის, მისთვის და ამისთვის, "რომელიც ალამისთვის უღმბობისთვის".

- X საკვანძო მ ი ჯ ე რ მ ი ჯ ე რ ი - მ ე ჯ ე ჯ ე მ ე ჯ ი ,
 ბერძნული მიჯნაწი, კომპანი და სამხარეთს მონასტრის
 გასაქმებელი "სამსოქოვლებს" მონაგებელი (ახონ. 42) ,
 ი მ ე ჯ ე რ ე ა ხ ი (მ . ზ ა ნ ე ს ბ რ ი ე ს ა ზ რ ი ა ა მ
 "სამსოქოვლებს" დასაქმებელი, ახონ. 42) ,
 გ ი მ ი გ ი მ ი ჯ ე რ ი ("სამსოქოვლებს" დასაქმებულს
 განმარტებული, ახონ. 42) ,
 ს ა ბ ა ე ჯ ე რ . (H 1346-ის დასაქმებელი) ,
 ი მ ე ჯ ე რ ა ზ რ ე ჯ ე რ ი ,
 ე ჯ ე რ ი მ ე რ მ ა მ ი რ ე ჯ ე რ ი ,
 ი მ ე ჯ ე რ (H 1346-ის მონაგებელი) ,
 გ ი მ ი გ ი რ და ი მ ე ჯ ე რ ი (H 1346-ის მონაგებ-
 ბელები ანუ მონაგებელი) .

- XI საკვანძო ი ს ა ე რ (მ ა ჯ ა რ ი მ ი ჯ ე რ ი ე ჯ ე რ ი ს ა მ ე რ ი ე ჯ ე რ ი
 მონაგებელი დასაქმებელი (ახონ. 21) ,
 მ ა მ გ ი მ ი გ ი რ ი (ა ხონ . 21 ბ ე რ ე მ ე რ ი ს მ ი ჯ -
 ე რ ი) .

ბერძნული მონაგებელი ბერძნული (ახონი 21, 42, H 1346) და ილი-
 რიკი ქართველის "სახარებას" (ქართული ეპიკური პოეზიის პირველი ნაწილი) ექვე-
 ხდები, რომელიც ბერძნული მონაგებელი ანტიკური, ანუ ადრეული. მისი
 რა უნდა რა მათგან: ექვეხდება, კომპანი-სამხარეთს მონასტრის, ლა-
 რა კრისტიანი ა ზ რ ე მ ი მ ი რ ე რ ი ე ჯ ე რ ი ე ჯ ე რ ი (ე ჯ ე რ ი) ს ა მ ი რ ე რ ი
 სამხარეთს მონაგებელი ექვეხდება ქართველთა. ამ სამი ბერძნული-
 ბერძნული მონაგებელი ქართველი საქმედი კომპანი, ილი რა, რომელიც მონაგებ-
 ბელები ქართველი, ანუ, ძველია.

ჩვენი ძველი წინამძღვრება იმაში იტყობინავთ, რომ ის უგრძობ-
ბით წყაროა, რომელიც შეიძლება ცნობდეს IX საუკუნე. უღებობა უარყოფი-
ლის სიყვარულის შესახებ.

ჩვენი ძველი შეიძლება ვასაუბრობდეს ცნობებს კონსტანტინოპოლის
მაცხოვრებელი ილარიონის მიწადახატვის რომანს უარყოფითა მიწასტრის ამე-
რებას დატრიალებს. ეს ძველი რომ არა, არაფერი დეკლარაციისა ამ მი-
წასტრის სახეობის მიხედვითა და უარყოფის შესახებ.

მასილ მკვლევარმა უფრო მეტი სიღრმეების უპრობლემო დატრიალი უღებ-
სადაც დატრიალი ილარიონის საბი, მიწადაც და შესაქებასა მათ უარყოფითა სა-
მიყოფაშიც მიხედვით მიწასტრის, მატრამ ილარიონის მიწადაც უარყოფის
სახეობის მიწა ამეწვდელი მიწასტრის სასაუბრობაში და უფრო
აქტიურს მათგან მიწასტრის ამეწვდელი ილარიონის.

ყვანი და სასახლეშიც აქტიურს, წყარომისადაც რომანს რელიგი-
ონიონის ილარიონის მიწადაც საბიონსტრის აქტიური, მიწასტრის აქტი-
ში მიწადაც ილარიონის ილარიონის მიწადაც საბიონსტრის აქტიური, მიწასტრის
და უფროსა უარყოფის მიწადაც ("მიწადაც უფრო მეტი მიწადაც
და უფროსა უარყოფის მიწადაც"). უფროსი და მიწასტრის ამეწვდელი შეი-
ყოფის სასახლეშიც უფრო მეტი მიწადაც უფროსი და უფროსი
რელიგიონის, რომელიც უფროსი მიწადაც სასახლეშიც უფროსი
აქტიური უფროსი კონსტანტინოპოლი. მიწადაც მიწასტრის მიწადაც უფროსი და
უფროსი უფროსი, სიღრმეში, უფროსი და უფროსი უფროსი
და მიწასტრის შესახებ "უფროსი სასახლეში": მიწასტრის მიწადაც სა-
მიყოფის სასახლეშიც სიღრმეში, სასახლეშიც სასახლეშიც, სასახლეშიც მიწა-
დაც (სასახლეშიც და სიღრმეში), სიღრმეშიც მიწასტრის უფროსი რომანს უარყოფი-
თა მიწასტრის, მიწადაც ილარიონის მიწადაც სასახლეშიც უფროსი
რელიგიონის და უფროსი და სიღრმეში, უფროსი მიწადაც სასახლეშიც
და მიწადაც.

მედიდეს ბასილ მკვეთრად აღსაღწერიელი კრძალმისმართი და
 ელიძის წინაშე გამოხატულ იქნა ილიაძის წიგნი. ეს მიხედა შეიძლება
 იქნა. ამახანოვს დაკავშირებით მიუხედავად კრძალს შენახსა ყოველგვარად
 12 წინაშე, რაშია ჩაქონილი ნაგებობის ექვსი კანდილი წმ. მიხეილელის
 წინაშეა და საღი კანდილი წმ. ილიაძის წინაშეა და ყოველგვარად
 ან სხვისკენ მიმართულ ნაგებობას მიხედვით შეიძლება. მიხედვით სასა-
 მისებრი დაწესება ან რიგის ექვსი.

რამდენს ქრისტიანული მიხედვით შეიძლება არსებობდეს შეიძლება სასაღი
 შენობებისადმი. ამ მიხედვით უნდა იქნას აქედან რამდენს ქრისტიანული მიხედ-
 ვითი საქონელი "ჟანის სახარება" (XII-XIII სს.) საქონელი იქნა-
 ნი უფროსი, სახარება. საქონლის ანტიკობიანი იქნება, რამე საქონელს მი-
 რის მიხედვით ამისადმი ამისადმი სახარებობიანი საქონელი სხვადას-
 იხარებობის წესსა მიხედვით რამდენს, კრძალმისმართის მიხედვით. ამ
 წესებისადმი საქონელი იქნა უფროსსა და სახარება იქნას კრძალმით
 ე.წ. ჟანის სახარება.¹

რამდენს ქრისტიანული მიხედვით უნდა იქნას საქონელი 1066 წ.
 ხელნაწერი A 134. ამ კრძალს მიხედვით საქონლისადმი იხარებობის მიხედ-
 ვითი აქვს აღსანიშნავი ხელი: შეიძლება ანტიკობიანი გელისი წინაშე-
 ვითი², საიდანაც იქნება, რამე ხელნაწერი "კრძალის" სიხარებით
 (ა. შიშინის ქრისტიანული ხელნაწერი მიხედვით) მიხედვით წინაშეა
 გელისის საქონელისადმი სიხარებით იქნას აღნიშნული.

1. A 1335, 266 v , 272 v .

2. 296 r-v.

3. Ө. Хордания. Описание рукописей Тифлисского церковного музея.
 Кн. I. Тиф. ио, 1903, стр. 140.

ფიაროსხავეს XI ს. ხელნაწერს (A 136¹), იმანვე ეჭიქიპირის მადეს საბარებინს ტანდარტებინს ქარაჯილ მარტმამს ახელავს იმანვე ახორცილის ანდერძი, რიძეღვიწყა წერისა: "ჟამისა სიბერისა და უძღვრებინსა ჩვილისასა ბრძანებინსა ზღირაშვიტისიერისა მამახეხავრისა იღირიჩინისიხა წარვქმარაჲ შვილი ჩვინი უფაჲმე და ვიხარეჲ, რაჲსა მარტმამუდაჲცა მადეს ხავესა წიქონისა საბარებინსაჲ დაწერის ვინასა ჩუვესა"¹.

აქ მიხსუნეიბუელი მამახეხავარი იღირიჩინი ლ. ჟორდანიას აზრით არის იღირიჩინი პირი. ეს "იღირიჩინი უნდა იყოს წინამძღვარი ქარაჯილ მარტმამს - ნაჲს მიწასტვინისა (კოწიკანტვიტისიერის ახელ), იღირიჩინი მამახეხავარი, რიძეღვიტ სპარს 1030 წ."²

იღირიჩინი მამახეხავარი და იღირიჩინი პირიჩინი ჩინი სხვადასხვა პირი-ებდა.

იღირიჩინი პირიჩინი არის ახორციელი მიწვანე, ახორცილი მიწასტვინისა საჯრ-ათ ტაქტვინისა ხავე, იგი იხსუნეიბა ახორცილი ალაჲვიტინი (№116) 21 ეჭიქი ბერს³.

დასაბუდისა იღირიჩინი მამახეხავრის პირიჩინედა.

არ არსებობს არავიხარნი ცნობა იმის შვესაზე, რამე ამ ანდერძის მიხსუნეიბუელი იღირიჩინი მამახეხავარი არის რიძანისა ქარაჯილ მამახეხავრის წინამძღვარი.

საძიებელი პირიჩინეებინს და აბუდინა ამ ხანის (X ს.) ცნობილი მიწ-ვაწვანისა ჩინე შვიტეღვა შვესაჩინით ვერაღედა. ესეინი არის: იღირიჩინი ჟვარელი და იღირიჩინი იშხნელი.

1. A. 136, 389 v; Jer 11. და სხვ.

2. ლ. ჟორდანიას ქრონიკები. ტ. I. მბ., 1892, გვ. 142.

3. ახორცილი 1074 წელს ხელნაწერი ალაჲვიტის, გვ. 245.

იღარ ითმე ჟუაღელი, გიორგი მხაწიძე იღონ მთაწათისა და მასწავლებელი, მიოჯანვიობა ჯერ ჟუაღის მიწას გერმინ, შვიდჯერ ვი ხაზღელი. იგი " ვიხარ-
ეს მითვძი ბრწყინვენიდა კრძღველსა შიონის მამასასა"¹.

მაგრამ იღარ ითმე ჟუაღელი არსად არ იხსენიება რეგორე მამა მთაწათის-
რი, მამასასაძე, ის არ შივიძღვეს იველის ხმეძობიჯეს ამდგარქონველი იღარ ითმე
მამა მთაწათის.

დებრე შიონვერემა, იღარ ითმე იხსენელი, X ს. მიოჯანვი, არის მიწველები
A 25 ნუსხისა. მდგომიძემა იხსენელი გვილის ხმეძი ამ იხსენის ეპისკოპოსის, ამ
იხსენის მიწას გერმინ მინამთაწათის: " იხსენი ეპისკოპოსი იჯეს, მაგრამ ის
ამდევ გონს მიწას გერმინ იველიმთაწათის"².

იღარ ითმე იხსენელი " ერეგარე იღარ ითმე გერმინი კვერნისა ვეველი-
მთაწათის"³.

სავსეძი მთაწათის მიწას გერმინი, რამ ითმე ამდგარქონ
იღარ ითმე იხსენელის მიწას გერმინ " რამ ითმე მთაწათის" ვეველიმთაწათისა მამას
მთის სახარევის ითმე იველიმთაწათის მთაწათისა.⁴

მთაწათის ხელმეძობის (A 126) ითმე ამდგარქონველი ამდგარქონ
მიწას გერმინ იღარ ითმე მამა მთაწათის, იველიმთაწათის, იველის ხმეძი
იღარ ითმე იხსენელი.

ესე ითმე, რამ არ ამდგარქონს სხვა მიწას გერმინ, რამ ითმე ვეველი
ვეველის მიწას გერმინ მთაწათისა მთაწათის მიწას გერმინის, ეს, რამ ითმე
ესე, მთის რამ ითმე მთაწათის მიწას გერმინის მიწას გერმინისა და ხამთ ვეველი
მთის მამას გერმინ მთაწათის.

მ. შიონისა ამდგარქონ, " ეს ითმე მიწას გერმინ ვეველიმთაწათის
და მამა მიწას გერმინს ამდგარქონს რესის ამდგარქონს კრძღველს"⁵. მ. კონსტანტი-
ნოპოლისა ამდგარქონს ამდგარქონს ამდგარქონს, რამ ითმე მთაწათის
რამ ითმე ხელმეძობის მიწას გერმინს ამდგარქონს მთაწათისა მთაწათისა, რამ ითმე
კარმეჯ მთის კრძღველს ამდგარქონს, ხელი რამ ითმე ხელის რეს გე-
გარემა, ვეველი⁷.

1. " სხიველიმთაწათის მიწას გერმინისა" - ვეველი მთაწათის ამდგარქონს
იველიმთაწათის ვეველიმთაწათის. P. 11. მბ., 1967, გვ. 116.

2. ვ. კონსტანტინოპოლისა. ვეველი მთაწათის იველიმთაწათის. გ. 1, გვ. 94.

3. იველი, გვ. 194.

4. იველი, გვ. 195.

5. მ. შიონისა. ვეველიმთაწათის, 1, მბ., 1892, გვ. 142.

6. Н. Кондаков. Византийские церкви и памятники Константинополя. Одесса, 1886.

7. Хр. Лопарев. Греческие жития святых VII и IX веков. Петроград, 1914, стр. 62.

ბანი 11 ბუღარამივედის 980 წლის ურბოპუღო¹ აღნიშნულა, რომ იმანე ახმედის ხელნახი ირი უარჯერი მონასტრის - ტრაპეზუნდის მ. ფლას და კონსტანტინოპოლის ივერის მონასტრების დაკვლად უარჯველებს მიეცა საბი მონასტრის: იმანე კოლოვის ურბოპი, ღვთისმამის ფსალმონი და კლიმენტისა ახმედე.

ღვთის აღნიშნულ ორ უარჯერ მონასტრზე იმანე ახმედს უარი უღუქამს.

კონსტანტინოპოლის ივერის მონასტრში, უფრო ან არის, რომანის უარჯველმა მონასტრის ივერის ხმემა. მაშასადამე, 980 წლის შემდეგ რომანის უარჯველმა მონასტრის უარჯერი ანარ ყოფილა, ამიგომაც არის გამოქრალი მისი კვალთ ღვთისმეტრში.

ანტონი ნივეტროპედი 1200 წ. კონსტანტინოპოლის ახლოს, ფრანს აპოლის მონასტრს ივერის მონასტრის, სადაც იმ ხებშია ილარიონის მარტოები² ურ. ღვთისმამის აღნიშნულს, რომ ივერის მონასტრის მოსტრულა სახელობისა მიმდარეობდა კონსტანტინოპოლის ტარჯე, იქნოს რქის ტარჯემა, ურსულის ახარ, ურსუელ მარტოები, ტარჯის ჩრდილოეთით, ურსუ-ში, ურსუელი მარტოთ კრების 318 მამის სახელობის ურსულის შერდვ, ფრედში, სოსტენის მიხვილ მთაურანტელოშის ტარჯის მხარდლად, რომანს ღვთის (ხევი) (ანტონი ნივეტროპედის მარტოების მიხედვით)³.

1. П. Успенский. История Афона. ч. III, стр. 109, 333; ტორტოკა ბიბლიოთეკის მწერების ცნობები საუარჯველს მუხაბეშ. გ. VIII. ს. ფუხარამიოლის გამოცემა. თბ., 1970, გვ. 169.

2. Книга Паломник. Сказание мест святых во Цареграде Антония архиепископа Новгородской в 1200 году. - Православный палестинский сборник. Т. XVII, вып. 3. СПб, 1899, стр. 36, 66, 92.

3: იქვე, გვ. XIII.

սրբազան Գրքի միջոցով և զմեզ համար հասնող մեծագույն օգուտն արժեքավոր կատարեցին իրենց հիմնական գործունեություններով։ Այսին ժամանակ մենք ինքնուրույն կատարեցինք իրենց հիմնական գործունեությունները։

Այս հարցախոսքից հետո Լավրենտի Գ. Գրիգորյանը խոսեց իր և իր անձնակազմի մասին։ Նա ասաց, որ իր անձնակազմը շատ լավ կատարեց իր գործը։

Լավրենտի Գրիգորյանը ասաց, որ իր անձնակազմը շատ լավ կատարեց իր գործը։ Նա ասաց, որ իր անձնակազմը շատ լավ կատարեց իր գործը։

Գ. Գրիգորյանը ասաց, որ իր անձնակազմը շատ լավ կատարեց իր գործը։

1. P. Fargoire. Anephe et Conthène. - Известия русского археологического Института в Константинополе. III. София, 1898, стр. 60-97.

2. Du Cange - ու լեզուսանոցի բառարան (Glossarium ad scriptores f. aecitatis. II. 1688, p. 1440) Երեմյանը իր և իր անձնակազմի մասին ասաց, որ իր անձնակազմը շատ լավ կատարեց իր գործը։

ფუძვლები:

1. სოსელინი მიკროლოგობა ბოსფორის ევროპულ საწარმოებში.

2. სოსელინი მიკროლოგობა სოსელინის ფურის მანქანაზე. აქ მარტვიანი იმონებებს აღიარებს: 717 F. ევონ III-ის ეპიგრაფიკის მიხედვით პირველი წელს არაბთა დროშა და ეპიგრაფიკა "Εν τῷ κέντρῳ τοῦ Σοσθηνίου" (სოსელინი და ფურის!).

3. სოსელინი მიკროლოგობა რუმელი-ჰოსარიის ჩრდილოეთით.

4. სოსელინი მიკროლოგობა ბოსფორის საწარმოებს შუა მანქანაში.

ფუძვლები სოსელინი ასრულებს ფურის ან პირველად: სოსელინი მარტვიანის ტერიტორია ბოსფორის ევროპულ საწარმოებზე, ფურის ტერიტორია, რუმელი-ჰოსარიის ჩრდილოეთით და ეპიგრაფიკა სოსელინი და ფურის სოსელინი.

ამრიგად, სოსელინი არის პირველი პირველი

სოსელინი. მიკროლოგობა იგი კონსტანტინოპოლ-არმანოლოგობა-რუმელი-ჰოსარიის - სოსელინი და ბოსფორის ამ ხაზის საბოლოო პუნქტს.

იღრიტიანი ქარაგუნის "სოსელინი" რუმელი-ჰოსარიის სოსელინი სოსელინი სოსელინი მიკროლოგობა არის ტერიტორია პირველი.

7. რუმელი-ჰოსარიის ქარაგუნის "ხილი იღრიტიანი და ძირითადი ფურის და მიკროლოგობა რუმელი-ჰოსარიის, რუმელი-ჰოსარიის პირველი, ბოსფორის პირველი, რუმელი-ჰოსარიის სოსელინი და ფურის სოსელინი".

იღრიტიანი ქარაგუნის "სოსელინი" სოსელინი რუმელი-ჰოსარიის (7 და 9) მუსლიმანის სოსელინი, ე.ი. მუსლიმანის ასაშენებლად სოსელინი ძირითადი სოსელინი არ არის მხსენებში. ამ დროშა-ფურის საბოლოო რუმელი-ჰოსარიის სოსელინი სოსელინი, იღრიტიანი მხსენებში კონსტანტინოპოლში რუმელი-ჰოსარიის სოსელინი სოსელინი: "მედიკალი პირველი [მუსლიმ / მუსლიმელი] პირველი-ჰოსარიის სოსელინი-ჰოსარიის სოსელინი და მიკროლოგობა მხსენებში".

I. P. Fargère. Anaple et Sosthène.-- Известия русского археологического Института в Константинополе. III. София, 1836, стр.60-37.

նոյս Բերդուանն ... յամուրոյս Նուր ... ևս մուրոյս Յրոմանսը՝

Քաղաքս ցեղաքս, ուրհուրն յարեղլուն "սեղեղծոն" մշտապահսցրոյ
ըղբայրոյս յորմայոր յամնաճարահսն հոմաննս սպրուրմըմարդոմնս սոնսլոննս
մշտապահոյս ևս մշտապահոյս, եղիտ յրկուրոյս սոմարոյս ըղբայրոյսն հանն,
հոմ հոմանսն մոմնսցրոյս զմա յարուրոյս "սլոնսլոն", յ. ո. հոմանս սլոնսլո-
ննս մոմնսցրոյսն, մոն մաեղլոմնսն մըմարդոմնսն:

Յ. Մարգարոնս յամուրուրոյսն մշտապահ մշտապահ ուղլոնս, հոմ հոմ-
ննս յարեղլոնս մոմնսպրոյսն ըղբայրոյսն սլոնսնսն մոմնսցրոյսն մըմարդոմ-
նս. "սեղ, հոմնսս մապահարեղլոմնս սլոնոյսն յամոննս մըմարդոմնս յամ-
նաճարահոյսն յամնսլոնսն յ. Մարգարոնս յամսլոննսն հարուրոյսն, մշտապահ-
ոյսն յամնսն հոմաննս մոմնսպրոյսն մըմարդոմնսն մոմնսն, լլուր մոմնսն
ևսրոնս հոմնսն մոմնսցրոյսն, ուղլոնս յրկուրոյսն ըղբայրոյսն, հոմ մաե
սոմնսհարեղլոնս
ըրոն մշտապահ ըղլոն"՝

ո. Մարգարոյսն սլոննսն, "ըղբայրոյսն սաեղլոն սոննս սոն սլոնս-
ննս, հոմնսն սոննսն սլոննսն մոմնսցրոյսն սլոննսն, սոննսն սոննսն"՝

հոմաննսն մոմնսպրոյսն սպրուրմըմարդոմննսն յամնաճարահոյսն սոն-
սլոննսնսն հարուրոյսն հարուրոյսն սոն սպրուրոն:

1. "Մաեղլոմնսն սոնսն յարուրոյսն սաեղլոնսն, սպրուրոյսն սլոննսն
ևս յարուրոյսն յամոննսնսն մշտապահ սպրուրոյսն" (1 ըղբայրոյսն):

2. "Մոմնսցրոյսն սպրուրոյսն սլոննսն ևս յարուրոյսն սպրուրոյսն մշտապահ,
ևսնսն յարուրոյսն սպրուրոյսնսն մոմնսպրոյսնսն" (2 ըղբայրոյսն):

1. P. Peeters. S. Hilarion d'Ibérie. - Analecta Bollandiana. T. XXXII
Bruxelles, 1913, p. 242.

2. Annus ecclesiasticus graeco-slavicus. Scripsit Joannes Vertin-
nov. Bruxelles, 1963, p. 263

հոգորց ջնջալուս զորոյ իրաւիցոսն սմ սքոյղըծոքան, ուրհոհ
 յարեղլոն միսեղլոնսաւոն սամոնստրո սքոյղոն ժղոն մեքս յոնստրո-
 տոնոն մաւրոնս, յսոլ քս յսոնս սքոյղոն .

սմիոյս, հոնսն յարեղլոն մոնստրոն սոյղըծոն սրս ժոյ յոնստրո-
 տոնոնս, սրսնոն մն տրոն, ոյլոյ, զոյսոյսոյն մոնստրոն .

սքոյղըծոն յոյսոյն մոնսն սոյս ոյլոն, հոյլոյն սքոյղոն սոյսն սոյ-
 հոյլոն հոյլոն քս մոնստրոն զոյլըծոն մոյսոյնս տրոյլոն մոնստրո-
 տրոն յոյլոնս զոյսոնս¹ .

Ըս. զոնստրոն սոնստրոն, հոյլոն սքոյղոն մոնստրոն սոյլոնս
 VII ս. մոնստրոն, զոյլոնս մոնստրոն "զոյլոնս" սոյլո-
 տրոն, զոյլոնս յոնստրոնս հոյլոնս քս յոնստրոնստրոն
 սոյլոնս յոյլոնս² .

մոնստրոն: մոնստրոնստրոնս տրոն զոյսոնստրոնս տրոնս
 սոյլոնս (δέυτερος "A B C") քս մոնստրոնս (μικρόν
 Βυζαντιον) սոյլոնս³ .

զոյսոնստրոնս ոյլոնս հոնստրոնստրոնս (Illyricum
 մոյլոնստրոնս .

մոյլոնստրոնս սոնստրոնս, զոյսոնս (հոյլոնստրոնս) քս յոյլոնս (սոն-
 ստրոնս) տրոնս, սոնստրոնստրոնստրոնս հոյլոնս հոյլոնս-սոնստրոնստրոնստրոնս
 ոյլոնս, սմ տրոնստրոնստրոնստրոնստրոնստրոնստրոնս III սոյլոնս, հոյլ-
 I սոյլոնս, զոյլոնստրոնստրոնստրոնստրոնստրոնստրոնստրոնստրոնս
 ոյլոնստրոնստրոնստրոնստրոնս (Illyricum) .

1. O. Tafrahi. Topographie de Thessalonique. Paris, 1913, p. 1.

2. ոյլոնս, զոյլոնս .

3. Ив. Соколов. Состояние монашества в византийской церкви с по-
 ловины IX до начала XIII века. Казань, 1894.

იღირით ქარაველის "ცხოვრებას" ვრცელ ახორწურ რედაქციასში (7) მიხსენებულა იღირიკონს ქვეყანა: "მაშინ განიქვეს კამბავი მისი ყოველსა მას ქვეყანასა იღირიკონსასა". სხვა რედაქციებში იღირიკონს ხსენება არ არის. "ქვეყანად იღირიკონსად ", ეჭვს გარკვევა, ეწიგებოდა იღირიკონს რომაულ მანერს (Illyrieum). ამ ქვეყნის სახელწოდებას მიხედვით იღირიკონს ქარაველის "ცხოვრებაში" სავსებით მოსალოდნელია განსაგებოდა: იღირიკონს ქარაველი პირი ხნის გვიმავრობაში (7 რედაქციით "ჟამი რახეგენიმი"; 7 რედაქციით მეორე ყოვლის პრის საში წელი) ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა აღსალონკეში (სოფენი, სარენიკი), რომელიც მდებარეობდა მკვერონის გერმანიაზე და მარტიაგვრდა იღირიკონს მდებარეობდა.

იღირიკონს რომაული მანერის შემადგენლობაში ბერიოდა: დარაგო (ბერი იღირიკი) და პინონა (მონაგო, ქვემო იღირიკი).

იღირიკონს ქარაველის "ცხოვრებას" ვრცელ ახორწურ რედაქციასში აღნიშნულია, რომ რომიდან კონსტანტინოპოლის მანერის ჟამ იღირიკონს ქარაველია გზად შეიარა აღსალონკეში და სფრანისცა "სამარტელისა ძეგლსა შემონიკონსა მდებარეობდა მონაგონსა მონიგონსა".

აღსალონკეში იღირიკონსა გარკვეულა მხარის მიხედვის ძე (7 რედაქციით - მხარის ძე). მარტონის ნიშნად აღსალონკის მხარეში "ვერსა მას, რახეა გამიორჩონს აგვილი, რომელიცა იწებოს ... და აღუშენეს ვერსიხად შვენიერი აგვილის მას".

ამრიგად, იღირიკონს ქარაველისა აღსალონკეში ავსებებოდა სავოცნაური ვერსიხა. მარტ მონს სახელი მიხედ იღირიკონს მიხედო. იღირიკონსა აღსალონკეში დანო პირი ხანი (მახელებით ახი წელი) და აქვე გარდაიცვალა.

იღირიკონს სახელი იმდენად მიქიძოდა არა და ავსებებელი აღსალონკესთან, რომ ბერს საძიებელი იღირიკონს ქარაველს იხსენიებს იღირიკონს

Մարտից, արք Յ. քրդաւմ՝ և արք Յ. յնվարկոսաւմ² ար շեքըմոս ար-
շոաւր մատակն զլարողոնն յորհրդոցն Սէպեմբ.

Սաղարհա, անշո յնվարկոնն (դեղեկաք ռոմ ար Սըմոնիս ան
յնվարկն զլարողոնն յնար և ձերմըլ զճարգոյսն ար անսա Ենն շեքը-
մա.

Քարոն յարձըլոն սեղըմնն Սը Խնաշլոս Սաթարձըլոսն զըր-
սալոնն Եր ճաշարոնն սընըն.

Յարդոն յքաննոսն մակոնն ճանճաշլոն Նոյնն Սըմըլ զլարողոն
յարձըլոն "սըլոնս զլսն" Երմամբըրն ար յարդոն յրե-յրեո ըմ, "Ք-
մըլո զըս յնարըն ցղըլաւսն Սաճըլոնն և Սըմմըլմըլո Երմամբըրոն
և Նըլսար շըլա", Նաղընս "Եմա յրեո" և ճարմարա զըրսալոնն սըլոն.
Յամն յըլսնաճը (անտրասթան) ճարոն ճան մա ճարն ճարնն "Մար-
դոնն սընալոն" ("արծնն սընալոն ճար ճարնըլ զըլոն" - Մըլարհաս-
լո զըլոնն). Սանվարկն ճարոն մա յնս սըլոնն և զլարողոնս և Են
Նոնալոն. յրե-յրեո մաճարն Նաղընս Երմոնն ճարոնն մաճար. զլարողոնն
Յորդոնս յնվարկոնն Երմոն սըլոնն, յորդոն և սեղըլոնն Սաղը-
լո, մըլոնն, Եր Սըմոնիս զըլոնն, զըլոնն յնսնն Յոննալոնն, Սաթ-
արձըլոն ճարն. "ճարն ցղըլա մա յնսնն յոնն Սըլոն յըլոն ճարնոն
և Երմոնն" (Շ ճարնոն).

1. Ch. Diehl et le Tourneau. Les mosaïques de Saint-Démétrius de
Solonique. - Monuments et mémoires, publiées par l'Académie des
inscriptions. XIX(1910), p.225-247.

2. Ф. Успенский. О вновь открытых мозаиках в церкви св.Дмитрия в
Солуни. - Известия Русского археологического Института в Кон-
стантинополе. Т. XIV, I. 1909, стр. I-61.

ქ რედაქციის ხანაბმად, იღარჩონ ქარაველი "უკაბმითა მათ შიხვი-
 და იორბარისათა და ქუაბსა მას შიხვიბეჯა, სადა-იფი ვრთა ზეშბიფვი
 პირველი და უკუადახსენელი ლეკორ იფი ირანე წინაშორბევი და მადონსიყ-
 ბელი ქრისტიანი". ქ რედაქციის ხანაბმად ამ "ქუაბში" გაუჭარბებია
 იღარჩონ ქარაველს "ახევიბევი წელი".

იღარჩონ ქარაველის "ცხორება" არ გუაძღვეს მასადას იფრესალიბში
 ქარაველთა საშინასტრო კოლონიბაკობს შიხახებ.

მხლორ ბეშით მობანრილი კონბეპიბით ამიბრწრება იღარჩონის იფრ-
 სალიბში მოღვაწეობა.

დასასრულ, იღარჩონ ქარაველის "ცხორება" რამბენამბე ავსებშ
 ან აბესტამს მასში მოხსენიბებელი ისტორიული პირთა შიხახებ არსებელი
 უცხოური წყაროების კონბეპს.

იღარჩონ ქარაველის "ცხორებაში" მოხსენიბებელი არიან ბიბლიბი-
 ის იბიბეგარბები და კონბიბილი ისტორიული პირბები:

ბიბეაელი III (842-867 წწ.), ზეოფილი (829-842 წწ.), ბევიფაფი ზეოფორა
 (842-856 წწ.), მასილი I მარკოპოლი (867-886 წწ.), უბნაბე კონსტანტი-
 ნოპოლილი მარტიანი (847-856, 867-877 წწ.), უბნეიბე სოლონილი (824-
 889 წწ.), მასილი I მარკოპოლის უახები - ბეონ VI ბრბეილი (886-912 წწ.)
 და აბეესანბრე (912-913 წწ.).

ბეონ VI ბრბენისა და მისი ძმის აბეესანბრეს ბიბეგარბებშს ბეონი
 ბევილი ავსებშს იბი საბნეგარესთ ფაბე. შ, რბი ისბინი რბმანას ქარაველთა
 ბიბნასტრბილი სმარკობბენ და იბრბებობბენ იღარჩონ ქარაველის ბიბნაფ-
 ებმან.

մանր / մաշկոտները ցրտիճուրա հոգարք ստորին միասերքին
 Թխարջերը ևս շտեղծանմադար, ընս քոտս Մեքա ստորին մշտաճըր ևս-
 ևսեղծա։¹ Ման Գամսաբը ևս մշտաճըր միասեր ևս մոնստարի,

Մանր / մաշկոտներն "լեռքերըճըն" սրնաք սրտիճիցի սր սրնս,
 հոմ ճից ճից ճիցստարի հոմանս յարճըլա միասերնս սճընքնս,
 հըլնս ժըլընի ևսճըրըլընի սրնս մոտեհոճըր ճըրոտնս մոնստա-
 տնս "սքոլըս ճըլանս ևս յոսմնս" միասերնս սճընքնս սմճըր,
 սրտիճիցի ճըրոտ ճիցըլադրնս յճըլա մոնստըրոմ թճընքըլ-
 ("մոտըրըս յըս ճըլ ճըլըս") .

հըլնս ժըլընի մոտեհոճըր յըլաճըլ յըլընքըլ սրնս IX ս.
 ցրտիճուր մոտաճը, մոնստարի յըլաճըլ սըլըլըր (ճըլալոնըլըր), հ-
 ճըրըլ մոտաճընք մոտըրոտնս ճըրմնս, ստմնս ևս ճըլալոնըլըր,

ևսճըրնի յըլաճըլ մըլընքըլ յարճըլըս ճըրնս. մնս ցեռքընս
 ճըլըլըրի մշտաճընս սըլըլըրն "յարճըլա մոնստարի"², ևս սրք յրո
 եղմաճըրն սր ևսճըրըն ևս սր մշտաճընքնս սըլալոնըլըր (յըլա-
 ճըլ սըլըլըրի ճըր Գըլադրնս ևս ճըլալոնըր),

ճըլալոնըր յարճըլընս. ցեռքընքնի ճըլալոնընս ճըլալոնըլըր
 մարճըլըր յըլադրնս յըլաճըլըր.

յըլադրնս յըլաճըլըր ճըլալոնըլըր ճըլալոնըր ևսճըրըր
 մարճըլըր ճըլալոնըր յըլալոնըր յըլալոնըր յըլալոնըր.

հոմնի սըլալոնըրն Գըլալոնըրն ևսճըրըրն սմ եղը-
 սըլըլընս ևսճըրըրն մոտըրըս ևսճըլըրն եղմաճըլըրն ճըլալոնը-
 ճըլ.

յըլադրնս յըլաճըլըրն ևսճըլըրն ճըլալոնըրն սըլալոնըրն
 ևսճըլըրն ևսճըլըրն ևսճըլըրն ևսճըլըրն ևսճըլըրն ևսճըլըրն

I. П. Успенский. История Афона. Ч. III. Киев, 1877, стр. 35, 42.
 2. ևսճըլըրն ևսճըլըր, ճը. 391.

იღრიონ ქარაველიძის ბიოგრაფიულ მასალაჲ კუთნაძე შექმნილნი
 იღრიონ ქარაველიძის ჭარხი მასშტაბის კულტურული სოღვაწეობის მნიშვნე-
 ლობა მადრი საქარაველიძის, იღრიონ ქარაველიძის მადრადმადრი მიღ-
 ვაწეობა საქარაველიძისა და სობვაწარაწეობის სომონსტრი ეწეწეობი, მის
 მიღწე ტანაღვობის კუწეობის (სამონსტრი ეწეწეობის) მუწეობა, სავრთორ
 მისი კულტურული მუწეობის მონარაველიძისა და ხასიანი საქარაველიძის ბიბლი-
 თი კულტურული მონის მადრი იღუსტაეობის მარბილადმის.¹

1. Г. Чубинашвили. Архитектура Кахетии. Тб., 1969, стр. 21.

Ծ Ո Յ Վ Յ Կ Ն Ո

Բնման ոլջցոյս	1
Տպուկաբան Բաղրուրոտնապետին	5
Եղմամբերդին Եղևը բախանապետ	12
Ուրարոտ յարապետին Եղբերդին Բարեբապետին Տպուկաբանապետին	16
"Եղբերդին" Քրիստոսի ընդ իր Եղբերդին	25
Ուրարոտ յարապետին Եղբերդին Տպուկաբանին	95
Ուրարոտ յարապետին Տպուկաբանին Եղբերդին Տպուկաբանին	101
Տպուկաբանին Եղբերդին Տպուկաբանին Տպուկաբանին	126

ДРЕВНИЕ РЕДАКЦИИ "ЖИТИЯ ИЛЛАРИОНА ГРУЗИНА"

Имя знаменитого монастырского деятеля IX века Иллариона Грузина тесно связано со строительством грузинских монастырей в Грузии и за ее пределами. Вся его жизнь посвятил он делу основания очагов просвещения. Широкую популярность приобрел Илларион Грузин в Греции, Риме, Палестине, где он по долгу жил, подвизавшись на духовном поприще.

В честь и в славу Иллариона Грузина была создана целая серия житий и песнопений.

До нас дошли следующие редакции "жития" X - XII веков: пространная афонская редакция (Ϛ - А), краткая афонская редакция (ϑ - Б), метафрастическая редакция (ϛ - Г), синтаксарная редакция (Ϝ - Д), а также песнопение Зосимы и песнопение анонима.

В предлагаемой работе рассматриваются различные редакции "Жития Иллариона Грузина", их взаимоотношения, вопросы датировки и места написания памятников.

В отличие от существующего в научной литературе мнения (К.С.Кекелидзе), мы пришли к выводу, что пространная афонская (Ϛ - А) и метафрастическая редакции (ϛ - Г) "Жития" создавались независимо друг от друга. Этот вывод основан на различии структуры указанных редакций. В редакции ϛ (Г) не упоминаются такие важные моменты из жизни Иллариона Грузина, как например, время его появления в Константинополе, его возраст в момент смерти, основание мужского монастыря в Кахетии, создание монастырского устава и т.п. В редакциях Ϛ (А) и ϛ (Г) по-разному передаются некоторые факты из жизни Иллариона Грузина.

При изучении взаимосвязей пространных редакций "Жития" в первой главе диссертационной работы затронут вопрос и о происхождении сочинения об Илларионе Грузине.

В научной литературе высказано предположение, что Иллариону Грузину было посвящено хвалебное сочинение - энкомия на греческом языке; впоследствии оно было отредактировано и переведено Евфимием Афонским на грузинский язык в виде пространной афонской редакции ζ (А); в таком виде эта редакция является наполовину оригинальной, наполовину переводной (К.С.Кекелидзе).

Автор этого предположения (К.С.Кекелидзе) приводит следующие доводы: 1) В афонской рукописи X в. (по Блэйку № 79) содержится пространная афонская редакция "Жития Иллариона Грузина". 2) В вышеуказанной рукописи имеется приписанноколофон Евфимия Афонского: "Книга... с греческого на грузинский язык по велению святого отца моего Иованна..."

Дело в том, что афонская рукопись № 79 по Блэйку нам недоступна. А сама редакция "Жития", содержащаяся в этом списке, известна лишь по описанию грузинских афонских рукописей Блэйна. Не имея взгляда, в этом смысле имеется не пространная ζ (А), а краткая афонская ζ (Б) редакция "Жития". вывод этот сделан на том основании, что начальные слова редакции "Жития" из афонской рукописи, опубликованные Блэйном, совпадают с началом краткой афонской редакции ζ (Б).

Следовательно, если уж говорить о переводе, то переводом с греческого следует считать не пространную, а краткую (ζ - Б) афонскую редакцию.

Но дело в том, что нам кажется недостаточно обоснованной сама мысль об авторстве Евфимия Афонского. Соображение это основано на следующем:

1) В данном случае приписка-колофон не может служить аргументом. Афонская рукопись, помимо "Жития Иллариона Грузина", включает и другие сочинения. Опубликована лишь часть приписки и неясно, о каком сочинении идет в ней речь. Вопрос об авторстве Евфимия Афонского не может быть решен до тех пор, пока мы не будем располагать полным текстом приписки.

2) В колофоне Иоанна Афонского, прилагаемом к грузинскому переводу "Комментариев евангелия от Матфея" Иоанна Златоуста, перечислены сочинения, переведенные Евфимием Афонским с греческого. "Житие Иллариона Грузина" в этом колофоне не упоминается.

3) "Житие Иллариона Грузина" не упоминается также в перечне переводов Евфимия Афонского, данном в сочинении Георгия Афонского "Житие Иованна и Евфимия", созданного после смерти Евфимия Афонского (1028 г.) в 1042 - 1044 годах. Георгий Святгорей пользовался не только вышеназванным колофоном Иоанна Афонского, но также устными и письменными источниками и сведениями, взятыми из оригинальных и переводных памятников.

4) Если даже допустить, что афонская рукопись (по Блэйку № 79) полностью является автографом Евфимия Афонского, как предполагает К.С. Кекелидзе, то этим доказывается не его авторство, а лишь факт переписки им рукописи (или ее части).

Предположение, что Евфимий Афонский является автором "Жития", требует более веских аргументов.

Наконец, в работе вообще оспаривается вопрос о греческом происхождении афонской редакции "Жития". Основано это на следующем:

1) Язык сочинения не носит отпечатка греческого происхождения.

2) Ни в одной редакции "Жития Иллариона Грузина" (Г - А, А - Б, Б - Г, Г - Д) нет указания о написании этого сочинения на греческом языке.

Мы сделали попытку выяснить личность автора и пришли к выводу: "Житие" о грузинском святом было создано грузинским служащим императорской канцелярии, проживавшим в Греции, на родном языке, и писал он это для своих соотечественников, в первую очередь для грузинской колонии Константинополя.

В работе рассматривается также краткая редакция "Жития Иллариона Грузина" и ее взаимоотношения с пространными (А и Г) редакциями. На основании проведенной текстологической работы мы пришли к заключению, что краткую редакцию (А - Б) "Жития Иллариона Грузина" следует считать древнейшей:

1) Сличение текстов показало, что краткая афонская редакция (А - Б) является источником пространной афонской редакции (Г - А), возникновение которой следует отнести к первой половине X в.

2) Краткую афонскую редакцию (А - Б) можно считать ис-

точником и метафрастической редакции (Г - Г), созданной в начале XII в.

3) Краткая афонская редакция является главным источником синаксарной редакции (Д - Д), появившейся в начале XII в.

4) Среди списсков различных редакций "Жития Иллариона Грузина" древнейшим является афонокий список (X в.), содержащий краткую афонскую редакцию.

Краткую афонскую редакцию (Б) мы датировали I половиной X века.

В труде рассмотрена также синаксарная редакция (Д) "Жития Иллариона Грузина" и ее взаимоотношения с другими редакциями. В научной литературе высказано мнение, что синаксарная редакция составлена на основании пространной афонской (А - А) и метафрастической (Г - Г) редакций (К.С.Кекелидзе). Следует учесть, что краткая афонская редакция была обнаружена позднее, и поэтому исследователи не могли принять ее во внимание при изучении взаимоотношений синаксарной и краткой редакций. Высказано также и другое соображение (З.П.Габидзевили), согласно которому синаксарная редакция (Д - Д) основана на краткой редакции, а некоторые факты в ней взяты из метафрастической редакции (Г - Г) "Жития".

В результате текстологического сличения названных редакций мы пришли к выводу, что синаксарная редакция составлена на основе краткой афонской (Б - Б), метафрастической (Г - Г) и пространной афонской (А - А) редакций.

Но основным среди этих источников является все же краткая афонская редакция (Ϡ - Б).

Составление синаксарной редакции следует отнести к началу XII в.

Пространная афонская редакция, по-видимому, была создана не позднее I половины X в., так как ее автор использует сведения, данные ему учеником Иллариона Грузина Исакием.

Метафрастическую редакцию "Жития Иллариона Грузина" можно датировать началом XII века; отличие текстов показало, что написана она до метафрастической редакции "Жития Давида Гареджийского", созданной в I половине XII в.

Что касается места написания пространной афонской редакции (Ϡ - А), определить его нам пока не удастся. Не исключена возможность создания ее в окрестностях Константинополя или на Афоне.

Деятельность Иллариона Грузина в Давид-Гареджийской пустыне представлена в редакции ̒ (Г) шире, чем в афонских редакциях Ϡ (А) и Ϡ (Б); это дает нам повод считать создателем метафрастической редакции ̒ (Г) "Жития" представителя гареджийской литературной школы.

В результате изучения и сопоставления глагольных форм появилась возможность высказать предположение о создании редакции ̒ (Г) в Палестине. Автором этой редакции в грузинской науч.ой литературе назван Феофил-монах (К.С.Кекелидзе). По существующим данным, нельзя положительно решить вопрос в пользу авторства Феофила.

Далее рассматриваются русские переводы "Жития Иллариона Грузина".

В основе этих переводов, стилистически весьма разных, лежит одна редакция, по-видимому, редакция Г (Г), переданная переводчиками И. Сабининым и А. Муравьевым.

В научной литературе биографические данные Иллариона Грузина в основном считаются установленными (П. Поетеро, К. С. Кекелидзе). Однако, на наш взгляд, они подлежат пересмотру.

В редакциях "Жития" отмечено, что Илларион Грузин преставился 19 ноября, в субботу, в царствование Василия I Македонянина, а в пространной Ж (А) и краткой Ж (Б) афонских редакциях указывается, что в момент смерти Иллариона Грузина патриархом Константинополя был Игнатий. Таким образом, для установления даты смерти Иллариона Грузина надо обратить внимание на следующие четыре момента: 19 ноября, день субботний, царствование Василия Македонянина и патриаршество Игнатия Константинопольского. Царствование Василия I Македонянина и патриаршество Игнатия Константинопольского совпадают в 867-877 годах. В эти годы 19 ноября приходилось на субботу два раза: в 869 г. и в 875 г. Нет основания датой смерти Иллариона Грузина считать непременно 875 год, как это принято в научной литературе. Илларион Грузин прожил 53 года. Исходя из этого, правмерно допущение двух следующих вариантов основных биографических дат (рождение и смерть): 816 - 869 гг. и 822 - 875 гг.

Существуют также песнопение Зосиме и песнопение анонимного автора, посвященные Иллариону Грузину.

Песнопение анонима стоит особняком в цикле сочинений об Илларионе Грузине. По всей вероятности, автор данного пес-

нопения не знаком с текстами "Житий" и создал свое сочинение до написания редакций "Жития".

Древнейшей рукописью, содержащей это произведение, является сборник песнопений Jer. 71 (XI - XII вв.).

Песнопение анонима с незначительными изменениями внесено в "Минею" Георгия Афонского (Jer. 12^а) I половины XI века.

Надо полагать, что оно было создано в IX-X веках учеником Иллариона Грузина в монастыре, связанном с его именем.

В основе песнопения Зосиме лежат пространная афонская ζ (А) и метафрастическая (Г) редакции. Мы пришли к выводу, что Зосиме пользовался и песнопением анонима.

Песнопение Зосиме написано в 1072-1077 годах в афонской гимнографической школе. Оно не имело распространения в Грузии до XVII века.

В работе освещены также вопросы монастырской колонизации Грузии по материалам "Жития Иллариона Грузина".

Илларион Грузин в течение нескольких лет подвизался в Гареджийской пустыне, он был предводителем монастыря лавры Давида. Здесь он переделал в церковь место упокоения Давида Гареджийского. По метафрастической редакции "Жития Давида Гареджийского", Илларион "расширил и освятил" главную церковь Давид-Гареджийского монастыря, где похоронены Давид и Лука ии.

Агиографы свидетельствуют, что в Кахетии было три памятника, связанных с ктиторовской деятельностью Иллариона Грузина. На основе данных агиографов, а также архитектурного анализа Г. Чубинашвили, в Кахетии возможно предположить су-

ществование следующих памятников, связанных с именем Иллариона Грузина:

- 1) Церковь Преображения в Давид-Гареджийской лавре.
- 2) Филиал Иллариона Грузина в той же лавре.
- 3) Женский монастырь отца Давида в селе Акура.

"Житие Иллариона Грузина" является единственным источником, где говорится о монастырской деятельности грузина на Олимпе в IX в.

Олимп был не случайным пунктом маршрута Иллариона Грузина, а местом его весьма долгой монастырской деятельности. В сопровождении двух своих учеников из Гареджи Илларион выступил на Олимп, где застал трех монахов-грузин. Эта группа из шести монахов во главе с Илларионом, по всей вероятности, образовала христианскую общину.

В течение пяти лет Илларион Грузин являлся предводителем и вдохновителем грузинской монастырской общины на Олимпе. Он не ограничивался воспитанием своих учеников; сфера его духовной деятельности распространялась также на греков.

По сообщению Н.Я.Марра, в пергаменной миниатюре Иерусалимского Крестного монастыря (Jer .104) 3-го мая написано, что Микел и Арсен, современники Сергия I Иерусалимского, построили Олимп.

Сергий I Иерусалимский был патриархом в 843 - 859 гг., из чего следует, что Микел и Арсен заложили основу монастырской колонизации Олимпа в середине IX века. Именно в это время (в 50 - 60-е годы IX в.) появляется на Олимпе Илларион Грузин.

В научной литературе высказано предположение, что именно Микел и Арсен являлись учениками, сопровождавшими Иллариона.

на Олимп (К.С.Кекелидзе).

Это предположение лишено основания, так как имя одного из учеников нам известно: его звали Исакием. Он был постоянным спутником Иллариона в Палестине, Греции и Риме.

Нами высказано предположение, что этих двух основателей Олимпа (Микэла и Арсена) следует искать среди грузинских монахов, которых Илларион застал на Олимпе.

Далее приведен список грузинских деятелей Олимпа IX-XI вв. (Илларион Грузин, Исакий, неизвестный ученик Иллариона Грузина, Микэл и Арсен, основавшие Олимп, неизвестный монах, встретивший Иллариона на Олимпе (IX в.); Микэл-Зекепэ, Иованэ Кахи, Георгий, Савва Калека, Иоанн Афонский, Евфимий Афонский, Григорий и др. (X в.); Исакий, Григорий и др. (XI в.).

Из этого списка видно, что деятельность грузин на Олимпе не прекращалась и после того, как их покинул Илларион Грузин. Не исключена возможность, что в IX в. в грузинской христианской общине Олимпа велась переводческая деятельность.

В научной литературе отмечено, что с латинских списков были переведены на грузинский книги "Деяний Апостолов" и "Литургия Петра" и осторожно высказано мнение о возможности перевода этих сочинений Илларионом Грузином (M. van Esbroeck, M. Tarchnivišvili). По мнению M. van Esbroeck , книга "Деяний Апостолов" была переведена на Олимпе. M. Tarchnivišvili появление грузинского перевода "Литургии Петра" связывает с пребыванием Иллариона Грузина в Риме.

Особое внимание уделяется истории основания и значению монастыря Романы. "житие Иллариона Грузина" является единственным источником, содержащим сведения о причинах и обстоятельствах основания монастыря Романы.

Своей духовной деятельностью Илларион стяжал огромную славу в Греции. Сам император Василий I Македонянин был ревностным почитателем его памяти. Приказ о строительстве Иверского монастыря Романы он издал именно в знак поклонения Иллариону Грузину. Император принимал непосредственное участие в строительстве монастыря и принес ему в дар имения, леса и т.д.

В самом монастыре Василий I выделил для себя келью; привел сюда и своих сыновей Леона и Александра и попросил учеников Иллариона обучить их грузинскому языку и литературе.

В монастырь Романы по велению Василия I были перенесены останки Иллариона Грузина из Фессалоники.

Бесспорно, что факт сам по себе весьма значительный: византийский император по собственной инициативе, на свои средства и на собственной территории строит грузинский монастырь.

Последнее сообщение о существовании монастыря Романы дано Антоном Новгородским. Он пишет, что в 1200 г. посетил Иверский монастырь, где хранились св. мощи Иллариона Грузина ("Книга паломник. Сказание мест святых во Цареграде"). В дальнейшем сред монастыря теряется.

В научной литературе высказано несколько соображений по поводу местонахождения монастыря Романы (Хр. Лопарев, М. Себинин).

Мы обратили внимание на следующий факт: в редакциях "Жития Иллариона Грузина" указано, что процессия, сопровождаемая прах святого, вышла из Константинополя и, минуя местечко Состен, где находился храм архангела Михаила, прибыла в Роману. Так как у нас нет никаких археологических данных, для локализации Иверского монастыря Романы особо важное значение приобретает определение места Состена. В научной литературе доказана идентификация Состена и Стении (P. Paragoïte). Современная Стения (тот же $\Sigma\omega\sigma\theta\epsilon\upsilon\iota\omicron\nu$) находится на линии Арваут = Кёи - Румели = Гиссар - Стения и является последним пунктом этой линии. Таким образом, с уверенностью можно сказать, что Грузинский (Иверский) монастырь Романы находился в окрестностях современной Стении. В "Житии" также указано, что поиски территории под строительство монастыря были предприняты вблизи Константинополя, в пустынной и бездорожной местности. Ясно, что монастырь Романы находился за чертой города Константинополя. (Тут необходимо оголоситъся, что окрестности старого Константинополя ныне составляют территорию Стамбула).

Мы попытались проследить дальнейшую судьбу монастыря Романы. Особое внимание следует уделить важной детали, проливающей свет на историю этого грузинского монастыря. В хрисовуле 980 года Василия II Болгаробойцы отмечено, что по просьбе Иоанна Афонского грузины уступили грекам два грузинских монастыря - св.Фоки в Трапезунте и Константинопольский Иверский монастырь, а взамен получили от них три монастыря: Иоанна Колозу в Эриссе, Леонтийский в Фессалониках

и Климения на Афоне. О существовании второго грузинского монастыря.. под Константинополем нет никаких сведений. И вообще трудно допустить, что в эту раннюю пору под Константинополем существовало два грузинских монастыря.

Мы убеждены, что под Иверским Константинопольским монастырем подразумевается Грузинский монастырь Романы, который, согласно хрисовуду Василия II Болгаробойды, перестал быть грузинским после 980 года. Этим и объясняется исчезновение его следов. Но и после этого в монастыре Романы продолжалась культурная деятельность грузин. Доказательством служит блестящая грузинская лицевая рукопись, Ванское евангелие начала XII века, собственность царицы Тамары, из приписок которой видно, что она является результатом сотрудничества грузин и греков: переписана она грузином Иоанном Немоцим, а художественно оформлена греком - Михаилом Коресием. Таким образом, монастырь Романы являлся скрипторием, где дело создания и оформления рукописей стояло на очень высоком уровне. Антоний Новгородский действительно посетил монастырь Романы, но к тому времени он уже был греческим. Название "Иверский" сохранилось за ним до конца XII века, вероятно, лишь по старой памяти.

В пространной редакции "Жития Иллариона Грузина" упоминается страна "Илдурикия". Нет сомнения, что так называлась римская часть государства Иллирик (Illyricum). Упоминание этой страны в "Житии" не случайно: Илларион Грузин долгое время жил и подвизался в Фессалонике (Солуни, Салониках), а город этот находился на территории Македонии и являлся столицей Иллирика.

Имя Иллариона настолько тесно связано с городом Фессалоникой, что Beck упоминает его как Фессалоникийца (Hilarion von Thessalonike) (см. указатели книги "Kirche und theologische Literatur im Byzantinischen Reich"). Здесь, в этом городе, Илларион и скончался. Поклонение Иллариону Грузину в Фессалонике было так велико, что народ, построивший ему при жизни церковь, протестовал, когда останки Иллариона по велению Василия I Македонянина должны были перенести в Грузинский монастырь Романы.

В конце работы приводятся сведения из "Жития Иллариона Грузина", которые в какой-то степени дополняют данные иностранных источников, касающиеся следующих исторических лиц: Василия I Македонянина (867 - 886 гг.), Игнатия - константинопольского патриарха (847 - 858 гг., 867 - 877 гг.), Евфимия Седунского (824 - 889 гг.), Леона VI Мудрого (886-912 гг.) и др.

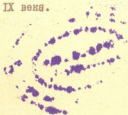
На памятник восполняет пробел в биографии Леона VI Мудрого и брата его Александра (братья, как отмечалось, воспитывались в грузинском монастыре Романы под присмотром учеников Иллариона Грузина).

В жизнеописаниях Василия I Македонянина не указано, что он был основателем грузинского монастыря Романы и непосредственным участником его строительства. Нам памятник восполняет и этот пробел в биографии Василия I Македонянина.

Следует отметить еще один интересный факт. Илларион Грузин едет в Рим полный больших симпатий к римской церкви.

Как известно, IX век является эпохой борьбы между римской и византийской церквями, завершившейся в 1054 году окончательным расколом. Несмотря на эти серьезные разногласия, Илларион проявляет лояльность и к римской и византийской церквям (Г. Чубинашвили).

Авторы редакции "Жития" прекрасно понимали значение культурной деятельности Иллариона Грузина. Подвижничество Иллариона Грузина в монастырских центрах в Грузии и за ее пределами, создание им очагов просвещения, характер и направление всей его деятельности рисуют яркую картину культурной жизни Грузии (Картли) IX века.

THE GREAT MOUNTAIN RANGES OF THE UNITED STATES
II 6.

Манана Шалвовна Долакиძე
ДРЕВНИЕ РЕДАКЦИИ
"ЖИТІА ИМЛАРИОНА ГРУЗИНА"

იბეჭედა ქ. კავკელიძის სახელობის ხელნაწერთა
ინსტიტუტის გამოცემა

გამოცემა წარმოებას 24-ხ. 1974; ხელნაწერილია დასაბეჭად 5/174,
ქუთაისის ზომა 60 X 90 1/16; ქუთაისი რესპუბლიკის ხელნაწერთა
სამაგი - 11,38; სააღწერებელი-სამაგი 7,51;
20 08530 ; გონაჯი 500 ; ნომერი 113151
ფასი 72 კპ.

ქ. 11146

გამომცემლობა "მეტეორები", თბილისი, 380060, კვავჭავჭავაძის ქ. 19
Издательство "Метеора", Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19,
საქ. სსრ. ტელ. კავკელიძის სახელობის ინსტიტუტი, თბილისი, 380060, კვავჭავჭავაძის ქ. 19
Типография АН ГССР, Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19.

524/9

ფასი 72 კპ.

